ERDÉSZETI LAPOK

TARTALOMJEGYZÉK

az Erdészeti Lapok LXXXI. évfolyamához.

(Inhaltsverzeichnis zu Bd. 81. — Table des matières. 81 année. — Index to Vol. 81.)

1942.

TANULMÁNYOK.

(Aufsätze. — Essais. — Articles.)

	Füzet	Oldal
Aujeszky László dr.: Az erdőségek esőkeltő hatása az újabb meteorológiai megvilágításában. — *(Der regenbildende Einfluss der Wälder im Lichte der neuzeitlichen Meteorologie. — Le rôle des forêts dans la genèse des pluies à la lumière de la météorologie moderne. — The Effect of Forests on the Rainfall According to the Latest Meteorological Observation.)*	VI.	257
Babos Imre: Az árkérdés alföldi szemmel nézve. — *(Die Preisfrage auf der Tiefebene. — La question des prix dans la Grande-Plaine. — Wood Prices in the Great Plain.)*	I.	16
— — Időszerű kérdések. — *(Zeitgemässe Fragen. — Questions d'actualité. — Up to Date Questions.)*	VII.	101
Biró Zoltán: Az erdész és a gazda. — *(Forstmann und Landwirt. — L'ingénieur des forêts et l'intendant agricole. — The Forest Engineer and the Agricultural Officer.)*	III.	102
— — Videant consules! — *(Videant consules!)*	III.	115
— — Háborús gondok. — *(Kriegssorgen. — Soucis de guerre. — Sorrows in War-Time.)*	IX.	402
vitéz Bokor Rezső dr.: A fa víztartalmának gyakorlati, gyors meghatározása. — *(Schnelle praktische Bestimmung des Wassergehaltes des Holzes. — Une détermination pratique et rapide de la teneur en eau du bois. — Quick Practical Methods for Settling Water-Contents of Woods.)*	XII.	564
Fehér Dániel dr.: Néhány megjegyzés Karunk térbeli fejlesztésének kérdéséhez. — *(Einige Bemerkungen zur Frage der räumlichen Entwicklung unserer Fakultät. — Quelques remarques relatives à la question de l'agrandissement de notre Faculté. — Some Remarks Concerning the Expansion of Our Faculty.)*	VIII.	354
Kaffka Károly: A kanadai-nyár a dárdai uradalom ártéri erdőgazdaságában. — *(Die kanadische Pappel in den Auewäldern der Domäne Dárda. — Le peuplier du Canada dans les forêts du domaine de Dárda. — The Canadian Poplar in the Forestry of the Dárda Estate)*	IV..	163

	Füzet	Oldal
Kintses József: Bolyai Farkas törekvései az erdészeti pályára. — *Die Bestrebungen Wolfgang v. Bolyais auf die forstliche Laufbahn.* — *Les efforts de Farkas de Bolyai pour devenir ingénieur des forêts.* — *Endeavours of F. de Bolyai to Become a Forester.)*	XI.	501
Kovács József: Tanulságos adatok a boldog békeidőkből. — *(Lehrreiche Angaben aus den glücklichen Friedenszeiten.* — *Détails instructifs des temps de paix.* — *Some Instructive Data of Pre-War Forestry.)*	VIII.	362
— — Néhány szó az új lombszerfa-rendelethez. — *(Einige Worte über die neue Laubnutzholzverordnung.* — *Quelques mots sur le nouveau décret relatif au bois d'oeuvre en essences feuillues.* — *Some Words About the Hard Timber Enactment.)*	IX.	407
Lángos Lajos: Vasbeton-rendszerű erdei vasúti hidak tervezése és építése. — *(Entwurf und Bau von Waldeisenbahnbrücken aus Eisenbeton.* — *Plans et construction de ponts de chemin de fer forestier en béton armé.* — *Planning and Building of Ferro-Concrete Forest Railway-Bridges.)*	VII. 303., X.	453
Lesenyi Ferenc: Erdészeti jogunk kódexéhez. — *(Zum Gesetzbuch unseres forstlichen Rechtes.* — *Sur notre code de droit forestier.* — *About the Code of our Forest Law.)*	XII.	547
Mestyanek István: A dolhai cserkészutak. — *(Die Pürschwege in Dolha.* — *Les chemis de chasse à Dolha.* — *Footpath in Dolha.)*	VII.	318
Modrovich Ferenc: Karunk térbeli fejlesztése. — *(Die räumliche Entwicklung unserer Fakultät.* — *Les agrandissements de notre Faculté.* — *Expansion of the Faculty for Mining and Forestry.)* . . .	VI.	252
Nemes Károly: Természetszerű szálerdő-állományok telepítése. — *(Gründung naturgemässer Hochwaldbestände.* — *La plantation de peuplements en futaie naturelle.* — *Establishment of High-Forests.)* . . . . . IX. 412., XI. 505. és	XII.	555
Rónai György: Hozzászólás az Árellenőrzés Országos Kormánybiztosának 56.000/1941. Á. K. számú rendeletéhez. — *(Anmerkungen zur Verordnung No. 56.000/1941. Á. K. des Landes-Preiskommissars.* — *Observations sur l'ordonnance n° 56.000/1941. du Commissariat des Prix.* — *Remarks on Order No 56.000/1941. Á. K.)*	I.	11
— — Az erdőmérnök a koreszmék fergetegében. — *(Der Forstingenieur im Wirbel der Weltanschauungen.* — *L'ingénieur des forêts dans le tumulte des idées modernes.* — *The Forester in the Turmoil of Ideas.)*	X.	445
Páter Ernő: A faragottfa káros térhódítása. — *(Das schädliche Platzgreifen des bezimmerten Kantholzes.* — *La généralisation regrettable de l'emploi du bois taillé.* — *Detrimental Increase of Hewn Building Timber.)*	II.	51

	Füzet	Oldal
Szederjei Ostadál Jenő: Belterjes erdőgazdálkodás. — *(Intensive Forstwirtschaft. — Sylviculture intensive. — Intensive Forestry.)* . . IV. 151. és	V.	201
Szeless István: A gyérítések erdőhasználati és üzemtani vonatkozásai. — *(Die Durchforstungen im Lichte der Forstbenutzung und Betriebsführung. — Les produits des éclaircies et leur rôle dans l'exploitation sylvicole. — Thinning in Relation to Forest Utilization and Management.)*	VI.	264
Vági István: A gödöllői arboretum talajkémiai vizsgálata. — *(Bodenchemische Untersuchungen im Arboretum von Gödöllő. — Examen chimique du sol de l'Arboretum de Gödöllő. — Chemical Tests of Soil of the Arboretum in Gödöllő.)* .	I.	7
— — Meszes erdei talajok reakciójáról. — *(Die Reaktion der kalkhaltigen Waldböden. — Réaction des sols forestiers calcaires. — The Reaction of $CaCO_3$ Containing Forest Soils.)*	XI.	499
Vásárhelyi István: Adatok a borsodi Bükk gerincesfaunájához. — *(Beiträge zur Wirbeltierwelt des Bükk-Gebirges — Contributions à l'étude de la faune des vertébrés des Monts Bükk. — Contributions to the Vertebrate Fauna of the Bükk-Mountains.)* . . . II. 58., III. 121., IV. 170. és	V.	207
Waldbott Kelemen báró: A 75 éves Egyesület. — *(Unser 75 jähriger Verein — 75 ans d'existence de notre Association. — Our 75 Year old Association.)*	I.	2

VADÁSZAT.

(Jagd. — Chasse. — Hunting and Shooting.)

Szederjei Ákos: Kormeghatározás. — A szarvas. V. 212.,	VI.	271

ÉRTESÍTÉSEK.

(Ankündigungen. — Informations. — Informations.)

Tagdíjbefizetési kérelem.	I.	1
Értesítés az 1941. évi december hó 18-án Budapesten tartott 75. évi jubileumi közgyűlés jegyzőkönyvének és a Magyar Szent Koronához visszacsatolt kárpátaljai területeken végrehajtott földbirtokrendezésre vonatkozó 8430 1940. M. E. sz. rendelet kiegészítése tárgyában kiadott 190/1942. M. E. számú rendeletet, valamint a román földbirtokreform során szerzett erdőgazdasági ingatlanok használatának az ideiglenes rendezése tárgyában kiadott 200 1942. M. E. számú rendelet külön kiadványokként való megküldéséről.	I.	20
vitéz Nagybányai Horthy István	III.	101
Értesítés a következő hivatalos közleményeknek külön kiadványként való megküldéséről: 1. A m. kir. közellátási miniszter 57.900/1942. K. M. számú rendelete a tűzifa legmagasabb árának a megállapításáról szóló 108.900 1942. Á. K. számú rendelet módosítása tárgyában.	IV.	179

	Füzet	Oldal
2. A m. kir. földmívelésügyi miniszter 84.300/1942. számú rendelete az engedélyezett rendkívüli fahasználatok kötelező igénybevétele tárgyában. 3. A m. kir. földmívlésügyi miniszter 83.369/1942. számú rendelete az 1941/1942. évi fatermelési idény meghosszabbítása tárgyában. 4. A m. kir. közellátási miniszter 130.437/1941. számú leirata a 108.900/1941. Á. K. számú rendelet 2. §. (1) bekezdésének a magyarázata tárgyában. 5. A m. kir. földmívelésügyi miniszter 20.965/1942. számú leirata a frissterméső tűzifa helyi fogyasztásban történő felhasználása tárgyában. 6. A m. kir. földmívelésügyi miniszter 291.795/1941. számú leirata a fatermelésre és ellátásra vonatkozó felterjesztésre. (Kivonat.)	IV.	179
Miniszterünk kitüntetése.	V.	201
Értesítés a következő hivatalos közleményeknek külön kiadványként való megküldéséről: 1. A m. kir. földmívelésügyi miniszter 22.000/1942. F. M. számú rendelete a termelői fakészletek bejelentésének az újabb szabályozása tárgyában. 2. A m. kir. minisztérium 2620/1942. M. E. számú rendelete a fenyőgyanta kötelező összegyüjtéséről. 3. A m. kir. minisztérium 2660/1942. M. E. számú rendelete a visszacsatolt keleti és erdélyi országrészen az erdőbirtokossági társulatok működésének a szabályozása tárgyában. 4. A m. kir. földmívelésügyi miniszter 81.197/1942. számú leirata a tölgy-, cser- és bükkmakktermés bejelentése tárgyában.	V.	219
Elnökünk — a Vitézi Rend tagja.	VI.	251
Értesítés a következő hivatalos közleményeknek külön kiadványként való megküldéséről: 1. A m. kir. földmívelésügyi miniszter 114.000/IX. 1.— 1942. számú körrendelete a munkaadónak katonai szolgálatra bevonult gazdatiszttel, gazdasági cseléddel és gazdasági munkással, illetőleg eltartottakkal szemben fennálló kötelezettségei tárgyában. 2. A m. kir. iparügyi miniszter 33.500/1942. Ip. M. számú rendelete egyes faanyagok forgalmának a szabályozása tárgyában. 3. A m. kir. közellátásügyi miniszter 80.100/1942. K. M. számú rendelete a tűzifa legmagasabb árának a megállapításáról szóló 108.900/1941. Á. K. számú rendelet újabb módosítása tárgyában. 4. A m. kir. minisztérium 3370/1942. M. E. számú rendelete a gubacstermés összegyüjtése, valamint a tölgykéreg és lúcfenyőkéreg kitermelése tárgyában.	VI.	276

	Füzet	Oldal
5. A m. kir. közellátásügyi miniszter 65.643/1942. K. M. számú rendelete a hazai termelésű tölgy- és lúcfenyő-cserzőkéreg, továbbá a cserzési célokra alkalmas gubacs ármegállapítása tárgyában. 6. A m. kir. földmívelésügyi miniszter 113.464/1942. számú felhívása a facipő fokozott használata tárgyában. 7. A m. kir. földmívelésügyi miniszter 883.947/1942. számú felhívása az Államerdészeti Tisztviselők Gyermekeinek Nevelését Segélyező Alapból az 1942/1943. tanévben kiosztható segélyek ügyében. 8. Az Államerdészeti Tisztviselők Gyermekeinek Nevelését Segélyező Alap zárószámadása az 1940/1941. évről.	VI.	276
Értesítés a következő hivatalos közlemények külön kiadványként való megküldéséről: 1. A m. kir. földmívelésügyi miniszter 87.500/1942. F. M. számú rendelete a Magyar Szent Koronához visszacsatolt felvidéki, kárpátaljai, keleti és erdélyi, valamint a délvidéki területeken fekvő erdők üzemterveinek a felülvizsgálása tárgyában. 2. A m. kir. minisztérium 3920/1942. M. E. számú rendelete a zár alá vett faanyagok közül a fakereskedők birtokában lévő szerfakészletek igénybevétele tárgyában. 3. A m. kir. iparügyi miniszter 42.400/1942. Ip. M. számú rendelete az egyes faanyagkészleteknek a termelőnél zár alá vételéről szóló 980/1942. M. E. számú, továbbá a zár alá vett faanyagok közül a fakereskedők birtokában lévő szerfakészletek igénybevételéről szóló 3920/1942. M. E. számú rendelet végrehajtása tárgyában. 4. A m. kir. igazságügyminiszter 50.000/1942. I. M. számú rendelete a keleti és erdélyi országrészen fekvő mező- vagy erdőgazdasági ingatlanhagyaték tekintetében követendő eljárás kiegészítéséről. 5. A m. kir. közellátásügyi miniszter 63.200/1942. K. M. számú rendelete a belföldi termelésű lombosszerfa és az ebből készült egyes erdei félés készgyártmányok ármegállapítása tárgyában. 6. A m. kir. közellátásügyi miniszter 81.700/1942. K. M. számú rendelete a lombosszerfából készült fűrészáruk legmagasabb eladási árának megállapítása és az előállításával foglalkozó üzemek adatbejelentése tárgyában. 7. A m. kir. földmívelésügyi miniszter 92.106/1942. számú pályázati hirdetménye a M. Kir. József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Bánya-, Kohó- és Erdőmérnöki Kara Erdőmérnöki Osztályának a hallgatói részére adományozandó ösztöndíjakról.	VII.	323

	Füzet	Oldal
Egyesületünk érdekképviseleti megbízása.	VIII.	351
vitéz nagybányai Horthy István †	IX.	401
Báró Inkey Pál † (B Z.)	XI.	495
Meghívó az Országos Erdészeti Egyesületnek 1942. évi december hó 18-án Budapesten, az egyesület székházában tartandó rendes évi közgyűlésére. XI. 498..	XII.	546
Értesítés a következő egyesületi, ill, hivatalos közleményeknek külön kiadványokként való megküldéséről: 1. A számvizsgáló bizottság jelentése az Országos Erdészeti Egyesület 1941. évi zárószámadásáról és 1943. évi költségvetési javaslata. 2. A m. kir. minisztérium 6590/1942. M. E. számú rendelet a farkas kötelező irtása tárgyában. 3. A m. kir.földmívelésügyi minisztérium felhívása a fatermelés és -szállítás ügyében. 4. Az „Erdészeti Lapok" 1942. évi tartalomjegyzéke	XII.	573

EGYESÜLETI KÖZLEMÉNYEK.

(Vereinsnachrichten. — Nouvelles de l'Association. — Society notices.)

Választmányi ülés. (1941. évi december hó 18-án.) .	I.	21
„ „ (1942. évi május hó 19-én.) . . .	VI.	277
„ „ (1942. évi szeptember hó 10-én.) .	X.	463
„ „ (1942. évi november hó 12-én.) .	XII.	574

HIVATALOS KÖZLEMÉNYEK.

(Amtliche Mitteilungen. — Communications officielles. — Official Communications.)

(Lásd a „Külön kiadványok"-at is!)

A m. kir. földmívelésügyi miniszter 80.324/1942. számú körrendelete az erdőőri kitüntetések előkészítése tárgyában.	II.	67
A m. kir. minisztérium 540/1942. M. E. számú rendelete a zár alá vett anyagkészletek jegyzékének a módosítása tárgyában. (Kivonat.)	II.	68
A m. kir. iparügyi miniszter 7106/1942. Ip. M. számú rendelete az egyes anyagkészletek bejelentéséről szóló 990/1939. M. E. számú rendelethez mellékelt jegyzék módosítása tárgyában. (Kivonat.)	II.	69
A M. Kir. Minisztérium 980/1942. számú rendelete egyes faanyagkészleteknek a termelőnél zár alá vétele tárgyában. (Kivonat.)	II.	70
A m. kir. földmívelésügyi miniszter 111.111/1942. F. M. számú rendelete az Országos Mezőgazdasági Biztosító Intézetnél baleset esetére biztosítottak biztosítási díjainak, valamint a baleseti segélyeknek (járadékoknak) újabb szabályozásáról. (Kivonat.)	II.	71
A m. kir. minisztérium 1240/1942. M. E. számú rendelete az erdőgazdasági szolgálatra vonatkozó egyes törvényes rendelkezések végrehajtásának az átmeneti szabályozása tárgyában.	III.	129

	Füzet	Oldal
A m. kir. pénzügyminiszter 72.000/1942. VII. számú körrendelete a jövedelem- és vagyonadó, valamint az általános kereseti adó 1942. évi kivetése tárgyában. (Kivonat.)	III.	130
A m. kir. földmívelésügyi miniszternek 84.800/1942. F. M. számú rendelete az alerdészeti különbözeti szakvizsga és az erdőőri szakvizsga anyagának és letételének szabályozása tárgyában.	VIII.	370
A m. kir. közellátási miniszter 65.011/VIII. 2.—1942. számú rendelete a nyers, kapart fenyőgyanta ára tárgyában.	VIII.	376
A m kir. földmívelésügyi miniszternek 20.000/1942. F. M. számú rendelete a vadászati tilalmi idők megállapítása tárgyában kibocsátott 160.000/1941. F. M. számú rendelet egyes rendelkezéseinek a módosítása tárgyában.	VIII.	376
A m. kir. földmívelésügyi miniszter 94.569/1942. számú rendelete az 1942—1943. évi fatermelési idény meghosszabbítása tárgyában.	IX.	420
A m. kir. minisztérium 5110/1942. M. E. számú rendelete a visszafoglalt délvidéki területen a vadászati haszonbérleti szerződések felülvizsgálásáról szóló 6030/1941. M. E. számú rendelet módosítása tárgyában.	IX.	421
A m. kir. minisztérium 5700/1942. M. E. számú rendelete a fa kitermelésének és kiszállításának az előmozdítása tárgyában.	X.	468
A m. kir. minisztérium 6220/1942. M. E. számú rendelete a fa kitermelésének előmozdítása tárgyában.	XI.	522

IRODALOM.

(Literatur. — Bibliographie. — Literature.)

Volkert: Unternehmungen über Grösse und Verteilung des Raumgewichts in Nadelholzstämmen. *(M.)*	I.	23
Zsombory Ignác: Az erdőhasználat gyakorlati kézikönyve. *(M.)*	I.	24
Szoncsó László: Telepítsünk géperejű digózással és szikes legelők helyén mechanizált mezőgazdasági üzemekkel.	I.	24
Faber György: Gazdatiszti Címtár.	I.	25
Baader: Der Kiefernüberhaltbetrieb. *(M.)*	II.	72
A M. Kir. Kertészeti Akadémia Közleményei. VII. köt.	II.	72
Héjjas Endre: Méhészeti kalauz.	II.	73
Trauer Ervin dr.: Az erdőkről és a természetvédelemről szóló 1935:IV. t.-c. és végrehajtása	III.	131
Eidmann H.: Lehrbuch der Entomologie. *(H. L.)*	IV.	179
Fekete Zoltán: Erdőbecsléstan. *(Kovács Ernő dr.)*	V.	220
Backmund: Der Wandel des Waldes im Alpenvorland. *(M.)*	VI.	283
Székács Vince: Vadászemlékeimből. *(M.)*	VI.	283
Grottian: Die Umsatzmengen im Weltholzhandel. *(M.)*	VII	324
Az erdő. *(M.)*	VII.	324
Faber György: Haladó gazdák útmutatója. *(M.)*	VII.	325
Köstler: Offenbarung des Waldes. *(M.)*	VIII.	377
Erdészeti Földméréstan I. r. *(Kondér István.)*	VIII.	378

	Füzet	Oldal
Trauer Ervin dr.: Erdőgazdasági alapismeretek. *(M.)*	VIII.	380
Acta Botanica.	VIII.	380
vitéz Nádújfalvy József dr.: A gazdasági munkabérek. *(M.)*	VIII.	381
Baader: Mitteilungen der Hermann Göring Akademie der Deutschen Forstwissenschaft. II. Jahrgang. Heft 1. *(M.)*	IX.	421
Schmucker: Az északi mérsékelt égöv fafajai és elterjedésük. *(M.)*	X.	469
A M. Kir. Országos Öntözésügyi Hivatal 1941. évi jelentése. *(M.)*	X.	469
Trauer Ervin dr.: Az erdei fás növények. *(M.)*	X.	469
Tomasovszky Imre dr.: Erdészettan. *(M.)*	XI.	523
Natter-Nád Miksa: Új virágos könyv. *(M.)*	XI.	524
Köves Gábor Zoltán: Kecsketenyésztés. *(M.)*	XI.	524
Luncz Géza dr.: Les plantations routières et leur importance au point de vue forestier. *(M.)*	XII.	579
Pörneczi József: Gazdasági fellendülésünk útja	XII.	580
Hazai folyóiratok. I. 25., II. 73., III. 132., IV. 179., V. 221., VI. 284., VII. 325., VIII. 381., IX. 423., X. 470., XI. 525. és	XII.	580
Külföldi lapszemle. I. 28., II. 77., III. 135., IV. 183., V. 223., VI. 287., VII. 328., VIII. 384., IX. 426., X. 473., XI. 528. és	XII.	583

KÜLÖNFÉLÉK.

(Verschiedenes. — Divers. — Notes.)

Halálozások:		
Babós Károly, Sepsibesenyői †	V.	233
Bártfay Béla †	XI.	532
Dufek Pál †	XI.	533
Esterházy Pál gróf, Galántai †	XI.	533
Fenyves Lajos †	IV.	187
Glock Géza †	III.	139
Grünwoldt Franz dr. †	XII.	588
Gyarmathy Mózes †	IX.	428
Hinfner György †	I.	30
vitéz Horthy István †	IX.	401
Gróf Hunyady József dr., Kéthelyi †	III.	139
Inkey Pál báró †	XI.	495
Jamniczky Antal †	VI.	292
Kintses József †	XII.	587
Kondor Vilmos †	VI.	292
Körmendy Károly †	X.	478
Krutkovszky Károly †	II.	84
Mándy Sámuel †	XII.	588
Nagy László, Gárdonyi †	X.	477
Padányi Gulyás Jenő, Nemes †	III.	139
Pékh József †	IV.	187
Pfenningberger Felix †	IV.	188
Polyák István †	XII.	588
Simonek János †	VIII.	389
Szabó Kálmán †	III.	139
Szarkássy János †	VIII.	389

	Füzet	Oldal
Tassonyi Ernő †	XII.	587
Gróf Zichy Gyula dr., Zichi és Vásonkeői †	VI.	292
Báró Waldbott Kelemenné †	III.	139
Személyi hírek: I. 31., II. 84., III. 139., IV. 188., V. 233., VI. 292., VII. 333., VIII. 389., IX. 428., X. 478., XI. 533. és	XII.	588
A rend kedvéért: I. 49., VIII. 399., IX. 432. és	X.	483
Új erdőmérnökök: III. 140., VII. 335. és	XI.	535
Köszönetnyilvánítás. *(Molcsány Gábor.)*	I.	30
Üdvözlés. *(Biró Zoltán.)*	I.	30
Előkészületek az agancskiállításra	I.	34
Az Országos Mezőgazdasági Biztosító Intézetnél kötendő 1942. évi kötelező balesetbiztosítások.	I.	35
Levélszekrény.		
Hozzászólás „A magyar erdőgazdaság feladatai" című előadáshoz. *(Földváry László dr.)*	I.	35
Zsombory Ignác előadása.	I.	40
Az Erdészeti Zsebnaptár.	I.	41
Adományok.	I.	41
Biró Zoltán felszólalásai a felsőházban.	II.	85
Csemeteigénylés.	II.	91
A dugványozás.	II.	92
Adományok.	II.	93
A II. Gazdatiszti Továbbképző Tanfolyam.	III.	140
A Hungária Mérnökifjúság Háza.	III.	141
Tájékoztató a mező- és erdőgazdák adóbevallási íveinek a kitöltéséhez	III.	142
Tagdíj-ügyben!	IV.	189
Dr. Fehér Dániel nagyjelentőségű felfedezése.	IV.	189
Az Országos Mezőgazdasági Kiállítás. *(M.)*	IV.	191
Az 1941-ben zsákmányolt vadászdíszek bemutatója. *(M.)*	IV.	193
Újabb adomány a vértanuhalált halt erdészeti és vadászati alkalmazottak emlékművére.	IV.	194
A II. Erdőmérnök-Továbbképző Tanfolyam.	V.	235
A faragottfa-termelésről. *(Szy Géza.)*	V.	235
Szénbányászat és legelőgazdaság. *(Istvánffy József.)*	V.	238
Erdély faiparának a jövő feladatai. *(Gál Vilmos.)*	V.	239
Az erdőművelés. *(Tóth Imre.)*	V.	242
Jó nyaralás — jó kereset!	V.	244
A bustyaházai m. kir. erdőigazgatóság bükkrönkőárverése.	V.	245
A Magyar Gazdatisztek Országos Egyesületének a jubileumi közgyűlése. *(M.)*	VI.	293
Tanulmányi hír.	VI.	294
Elmarad az Erdőmérnök-Továbbképző Tanfolyam.	VI.	294
Olcsó, teljes kényelmű erdei lakás. *(Gárdonyi Nagy L.)*	VI.	294
Hírek a Nemzetközi Erdészeti Központból.	VI.	295
Az irtógép alkalmazása. *(Zólomy Imre.)*	VI.	295
Fásítási tapasztalatok. *(Alaksza Gyula.)*	VI.	296
Ismételten a faragottfa káros térhódításáról. *(Páter E.)*	VII.	336
Hendrey József felszólalása a képviselőházban.	VII.	337
Az erdőrendezésről. *(Braxatoris Zoltán.)*	VII.	340
A Soproni Nyári Egyetem 1942. évi előadásai.	VII.	342
Vadászkutyaidomító-tanfolyam.	VII.	343

	Füzet	Oldal
Nyúlkiállítás Szent István hetében.	VIII.	389
Vizslahírek.	VIII.	390
Követendő példa. *(Szederjei-Ostadál Jenő.)*	IX.	428
A gödöllői vizslaverseny.	IX.	430
Jelentkezés a vadőri tanfolyamra és szakvizsgára. . .	IX.	430
Tájékoztatás „A Hivatalos Vadász" c. szakkönyv II. kötetének a használatáról.	IX.	431
A Nemzetközi Erdészeti Központ VI. bizottsági ülése.	X.	478
Hozzászólás az új lombszerfa-rendelethez. *(Kaffka K.)*	X.	479
Tenyészvad-juttatás.	X.	482
Kérelem	XI.	534
Megjelenik az „Erdészeti Zsebnaptár"	XI.	534
Az Országos Vizsla Club ismeretterjesztő előadásai	XI.	535
Az Országos Mezőgazdasági Biztosító Intézetben az 1943. évre kötendő kötelező balesetbiztosítások.	XI.	536
A német erdészet vezetőjének a kitüntetése.	XII.	589
Szilfatörzsön nőtt lúcfenyő. *(Földváry Miksa.)*	XII.	590

HIRDETÉSEK.

(Anzeigen. — Annonces. — Advertissements.)

I. 42., II. 94., III. 143., IV. 195., V. 246., VI. 297., VII. 344., VIII. 392., IX. 433., X. 484., XI. 536. és . .	XII.	591

KÜLÖN KIADVÁNYOK.

(Sonderdrucke. — Publications supplémentaires. — Separate editions.)

Az Országos Erdészeti Egyesület 1941. évi december hó 18-án Budapesten tartott 75. évi jubileumi közgyűlésének a jegyzőkönyve.	I.
A m. kir. minisztérium 190/1942. M. E. sz. rendelete a Magyar Szent Koronához visszacsatolt kárpátaljai területeken végrehajtott földbirtokrendezésre vonatkozó 8430/1940. M. E. sz. rendelet kiegészítése tárgyában.	I.
A m. kir. minisztérium 200/1942. M. E. számú rendelete a román uralom alól felszabadult keleti és erdélyi országrészen a román földbirtokreform során szerzett erdőgazdasági ingatlanok használatának az ideiglenes rendezése tárgyában.	I.
A m. kir. közellátásügyi miniszter 57.900/1942. K. M. számú rendelete a tűzifa legmagasabb árának a megállapítása tárgyában.	IV.
A m. kir. földmívelésügyi miniszter 84.300/1942. számú rendelete az engedélyezett rendkívüli fahasználatok kötelező igénybevétele tárgyában.	IV.
A m. kir. földmívelésügyi miniszter 83.369/1942. számú rendelete az 1941/1942. évi fatermelési idény meghosszabbítása tárgyában.	IV.
A m. kir. közellátásügyi miniszter 130.437/1941. számú leirata a 108.900/1941. Á. K. sz. rendelet 2. §. (1) bekezdésének a magyarázata tárgyában.	IV.
A m. kir. földmívelésügyi miniszter 20.965/1942. számú leirata a frisstermelésű tüzifa helyi fogyasztásban történő felhasználása tárgyában.	IV.
A m. kir. földmívelésügyi miniszter 291.795/1941. számú leirata a fatermelésre és ellátásra vonatkozó 1940/1941. számú felterjesztésre. (Kivonat.)	IV.

	Füzet
A m. kir. földmívelésügyi miniszter 22.000/1942. F. M. számú rendelete a termelői fakészletek bejelentésének újabb szabályozása tárgyában. A m. kir. minisztérium 2620/1942. M. E. számú rendelete a fenyőgyanta kötelező összegyüjtéséről. A m. kir. minisztérium 2660/1942. M. E. számú rendelete a visszacsatolt keleti és erdélyi országrészen az erdőbirtokossági társulatok működésének a szabályozása tárgyában. A m. kir. földmívelésügyi miniszter 81.197/1942. számú leirata a tölgy-, cser- és bükkmakktermés bejelentése tárgyában.	V.
A m. kir. földmívelésügyi miniszter 114.000/IX. 1./1942. számú körrendelete a munkaadónak katonai szolgálatra bevonult gazdatisztttel, gazdasági cseléddel és gazdasági munkással, illetőleg eltartottaikkal szemben fennálló kötelezettségei tárgyában. A m. kir. iparügyi miniszter 33.500/1942. Ip. M. számú rendelete egyes faanyagok forgalmának a szabályozása tárgyában. A m. kir. közellátásügyi miniszter 80.100/1942. K. M. számú rendelete a tűzifa legmagasabb árának a megállapításáról szóló 108.900/1941. Á. K. számú rendelet újabb módosítása tárgyában. A m. kir. minisztérium 3370/1942. M. E. számú rendelete a gubacstermés összegyüjtése, valamint a tölgykéreg és a lúcfenyőkéreg kitermelése tárgyában. A m. kir. közellátásügyi miniszter 65.643/1942. K. M. számú rendelete a hazai termelésű tölgy- és lúcfenyő-cserzőkéreg, továbbá a cserzési célokra alkalmas gubacs ármegállapítása tárgyában. A m. kir. földmívelésügyi miniszter 113.464/7942. számú felhívása a facipő fokozott használata tárgyában. A m. kir. földmívelésügyi miniszter 888.947/1942. számú felhívása az Államerdészeti Tisztviselők Gyermekeinek Nevelését Segélyező Alapból az 1942/43. tanévben kiosztható segélyek ügyében. . Az Államerdészeti Tisztviselők Gyermekeinek Nevelését Segélyező Alap zárószámadása az 1940/1941. évről.	VI.
A m. kir. földmívelésügyi miniszter 87.500/1942. F. M. számú rendelete a Magyar Szent Koronához visszacsatolt felvidéki, kárpátaljai, keleti és erdélyi, valamint a délvidéki területeken fekvő erdők üzemterveinek felülvizsgálata tárgyában. A m. kir. minisztérium 3920/1942. M. E. számú rendelete a zár alá vett faanyagok közül a fakereskedők birtokában lévő szerfakészletek igénybevétele tárgyában. A m. kir. iparügyi miniszter 42.400/1942. Ip. M. számú rendelete az egyes faanyagkészleteknek a termelőnél zár alá vételéről szóló 980/1942. M. E. számú, továbbá a zár alá vett faanyagok közül a fakereskedők birtokában lévő szerfakészletek igénybevételéről szóló 3920/1942. M. E. számú rendelet végrehajtása tárgyában.	VII.

	Füzet
A m. kir. igazságügyminiszter 50.000/1942. I. M. számú rendelete a keleti és erdélyi országrészen fekvő mező- vagy erdőgazdasági ingatlanhagyaték tekintetében követendő eljárás kiegészítéséről.	VII.
A m. kir. közellátásügyi miniszter 63.200/1942. K. M. számú rendelete a belföldi termelésű lombosszerfa és az ebből készült egyes erdei fél- és készgyártmányok ármegállapítása tárgyában.	
A m. kir. közellátásügyi miniszter 81.700/1942. K. M. számú rendelete a lombosszerfából készült fűrészáruk legmagasabb eladási árának megállapítása és az előállítással foglalkozó üzemek adatbejelentése tárgyában.	
A m. kir. földmívelésügyi miniszter 92.106/1942. számú pályázati hirdetménye a M. Kir. József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Bánya-, Kohó- és Erdőmérnöki Kara Erdőmérnöki Osztályának a hallgatói részére adományozandó ösztöndíjakról.	
A számvizsgáló bizottság jelentése az Országos Erdészeti Egyesület 1941. évi zárószámadásáról és 1943. évi költségvetési javaslata.	XII.
A m. kir. minisztérium 6520/1942. M. E. számú rendelete a farkas kötelező irtása tárgyában.	
A m. kir. földmívelésügyi minisztérium felhívása a fatermelés és -szállítás ügyében	
Az „Erdészeti Lapok" 1942. évi tartalomjegyzéke. . .	XII.

Felelős kiadó: dr. Mihályi Zoltán.

Stádium Sajtóvállalat Rt., Budapest, V., Honvéd-utca 10.
Felelős: Győry Aladár igazgató.

1942. JANUÁR

ERDÉSZETI LAPOK

LXXXI. ÉVF. | AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET KÖZLÖNYE | 1. FÜZET.

KIADJA AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET
Megindították 1862-ben Wagner Károly és Divald Adolf
Felelős szerkesztő és kiadó:
DR. ING. MIHÁLYI ZOLTÁN
Megjelenik minden hó 15-én.
Előfizetési díja: egész évre 24 P, erdészeti altiszteknek 12 P.
Az Országos Erdészeti Egyesület tagjai a tagdíj fejében kapják.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, V., Alkotmány-u. 6 sz. II. em. (Tavb.: 123-722.)

Közleményeink egészben vagy részben való átvétele csak a forrás megnevezése mellett történhetik.

Tagdíjbefizetési kérelem.

Az új év küszöbén — az eddig követett szokás szerint — azzal a kéréssel fordulunk a t. Tagtársainkhoz, hogy az egyesülettel szemben fennálló anyagi kötelezettségüknek eleget tenni szíveskedjenek.

Alapszabályaink 10. §-a értelmében az évi tagdíjat legkésőbb március hó 31.-éig teljes egészében be kell fizetni.

A tagdíj felemelésétől — a nehéz gazdasági viszonyok ellenére — ameddig csak lehet, tartózkodni kívánunk, igazgató-választmányunk 1941. évi november hó 25.-én megadott engedélye alapján azonban tisztelettel kérjük, hogy a tagdíj után az egyesület részéről is befizetendő **5% forgalmi adót a tagdíjjal együtt megküldeni szíveskedjenek.**

Igazgató-választmányunk határozata értelmében ezentúl a világháború előtti szigorú rendszerhez kell tartanunk magunkat és *a két évi tagdíj összegét meghaladó tartozás* behajtására — ha felszólításunk eredménytelen marad — az alapszabályok 11. §-ában biztosított *bírói segítséget* is igénybe kell vennünk.

A f. évi előírás kiegyenlítése céljából lapunk mostani számához 1 drb. postatakarékpénztári befizetési lapot is mellékelünk.

Hisszük, hogy t. Tagtársaink közérdekű fáradozásunkban és az „Erdészeti Lapok" eddigi színvonalának a fenntartásában a tagdíj pontos befizetésével is támogatnak bennünket.

Az Országos Erdészeti Egyesület
Titkári Hivatala.

A 75 éves Egyesület.

Irta: **Waldbott Kelemen báró.**

Hagyományaihoz híven, minden hangos ünneplés mellőzésével töltötte be az *Országos Erdészeti Egyesület* 1941-ben fennállásának a 75. évét.

Az elmult 75 esztendő alatt az Egyesület rendkívüli nagy befolyással volt a magyar erdészet szellemi és politikai életére. Több nemzedéken át hazai erdőgazdaságunk minden egyes ágára kezdeményező, oktató és irányító hatást gyakorolt s így érdemekben és sikerekben gazdag multra tekinthet vissza.

Már 1815-ben megalakult egy magyar erdészeti egyesület, amely azonban nagyrészt idegen elemekből állott, és ennek következtében az akkori szomorú politikai viszonyok közt 15 éves működése alatt sem tudott a magyar talajban mélyebb gyökeret verni.

Csak 1866-ban vált lehetővé, hogy a magyar erdészeti érdekeltség önálló, nemzeti szellemtől áthatott szövetségben egyesülhetett. Ez a magyar erdészet két lelkes képviselőjének: *Diwald Adolf*nak és *Wágner Károly*nak volt a soha el nem muló érdeme, akik a mozgalom élén állottak és már 1862-ben indították meg az „Erdészeti Lapok"-at. Éveken át kellett az idegen kormányzat üldöztetéseit eltűrniök, közben azonban a fiatal *Bedő Albert* személyében olyan tetterős társra találtak, hogy ennek a magyar erdészet szellemi életében úttörő triónak sikerült 1866. évi december hó 9-én a mai Országos Erdészeti Egyesület életrehívását megvalósítani.

Az időpontot kétségen kívül jól választották meg, mert a kiegyezés alkalmával megalakult első magyar kormány szívesen támogatott olyan társadalmi mozgalmat, amelynek erdőgazdasági téren a közérdek előmozdítása volt a célja. A magyar erdőbirtokosok is szép számban sorakoztak az új egyesület zászlaja alá, ahol közös alkotó munkára bőségesen nyilt alkalom.

Az első és legfontosabb feladatnak egy *egységes erdőtörvény* megalakítását kellett tekinteni, mert ennek a hiányát érezte a hazai erdőgazdaság leginkább. Sürgősen kellett olyan törvényt hozni, amelynek az volt a feladata, hogy az akkor erősen hangsúlyozott magántulajdonjogot összhangba hozza a közérdekkel. Annál is inkább volt szükség ilyen törvényre, mert a vasútépítkezéssel fokozott közlekedési lehetőség és az 1867. évi kiegyezés után beállott általános gazdasági föllendülés fában olyan óriási keresletet idézett elő, hogy ennek korlátlan kielégítése már veszélyeztette a magyar erdőgazdaság létét. Tizenkét éven át küzdött az Egyesület szóban és írásban a nagy célnak a megvalósításáért és csak makacs kitartásának köszönhető az első magyar erdőtörvény, az 1879. évi XXXI. t.-c. létrejötte.

Ez a törvény az akkori viszonyok közt jelentős eredménynek mondható. Olyan időben, amikor 20 éves elnyomás után a magyar társadalom féltékenyen őrködött önrendelkezési joga fölött és ösztönszerűen védekezett minden állami beavatkozás ellen, nagy vívmány volt, hogy törvényes rendelkezéssel lehetett az erdőbirtokosságot okszerű gazdálkodásra és szakképzett erdészeti személyzet alkalmazására kényszeríteni és hogy az egész erdőgazdálkodás állami ellenőrzés alá került.

Az Egyesület azonban nem elégedett meg avval, hogy kezdeményezte az erdőtörvény megalkotását, hanem szem előtt tartotta a törvény helyes gyakorlati keresztülvitelét is, amit csak szakképzett, kötelességtudó és hazafias szellemtől áthatott erdőtiszti kartól lehetett elvárni. Ezért különös gondot fordított Egyesületünk a *magyar erdészeti irodalom* megteremtésére. Vállalta elsősorban az *„Erdészeti Lapok"*-nak, mint egyesületi közlönynek a kiadását, mert így szakszerűen világíthatott rá a magyar erdőgazdálkodás minden egyes kérdésére.

A vezetés ügybuzgalma és a tagok áldozatkészsége már nemsokára abba a helyzetbe hozta az Egyesületet, hogy *pályadíjak* kitűzésével megalapozhatta a magyar erdészeti irodalom fejlesztését. Az első tudományos magyar erdészeti szakmunkák és az erdészeti főiskola első magyar tankönyvei is az Egyesület kiadásában jelentek meg.

Az Egyesület figyelme kiterjedt egyéb, az erdészettel kapcsolatos kérdésekre is. Így lefektette az 1872-ben hozott magyar *vadásztörvény* alapjait is és előterjesztéseket tett ennek a kibővítésére.

Különös gonddal vette az Egyesület mindenkor pártfogásába a magyar *erdőtiszti-kar érdekeit,* és minden olyan mozgalom élén állott, amely az erdőtisztek sorsának a javítását tartotta szem előtt. Azonkívül külön alapjai segítségével hatékonyan támogatta a nehéz anyagi körülmények közé került erdőtiszteket, illetve hátramaradottaikat.

Tagjainak a fiai részére az erdészeti főiskolán két *alapítványt* létesített, amelyek az ösztöndíjasok egész kiképzését biztosították.

Eredményes tevékenysége alatt az Egyesület mindjobban fejlődött és tagjainak a száma, amely 1867-ben 653 volt, 1906-ban már 2300-ra emelkedett. Anyagilag is örvendetes föllendülés mutatkozott. Az alapítók áldozatkészsége folytán az Egyesület tevékenységét 34.000 a. Korona alapvagyonnal kezdte meg és 20 éves fönnállása után 1887-ben saját erejéből már föl tudta építeni 400.000 a. Korona költséggel székházát az Alkotmány-utcában.

A millenniumi évben, 1896-ban, mozgalmat indított az Egyesület *az erdészeti kísérletügy és a kopárok fásítása* érdekében. Két évi munka után, — amelyből az oroszlánrész *Horváth Sán-*

dornak, az Egyesület akkori ügyvezetőjének jutott — létre is jött az erre vonatkozó 1898. évi XIX. t.-c.; ennek a rendelkezéseit a legújabb erdőtörvény is majdnem változatlanul átvette. Ugyanabban az évben alakult meg a M. Kir. Erdészeti Kisérleti Allomás is, felállítása nagyrészt *Vadas Jenő* főiskolai tanár hervadhatatlan érdeme.

Ilyen alapvető munka és a magyar erdészeti szakirodalom megteremtése után az Egyesület gazdasági téren is érvényesítette befolyását. Csak hosszas, kitartó fáradozással sikerült az erdészetet más gazdasági ágaktól, különösen a bányászattól, függetleníteni és mint önálló tényezőjét a hazai közgazdaságnak, a nemzeti célok szolgálatába állítani.

A korszerű erdei termelés és feldolgozás kérdései az erdőtisztek többsége előtt kezdetben még eléggé ismeretlenek voltak. Az Egyesület a hivatalos lapjában megjelent számos cikk útján megteremtette a lehetőségét a szükséges ismeretek elterjesztésének és több szakkönyv kiadásával is segítségére sietett az erdőtisztikarnak. Arról is gondoskodott az Egyesület, hogy tagjai minden kínálkozó alkalommal betekintést nyerhessenek a gyakorlati gazdálkodásba. Lehetőleg mindig vidéken, az ország különböző részein tartotta közgyűléseit, ezeket egybekötötte a közelben fekvő erdőuradalmak és faipartelepek megtekintésével, így adott bőséges alkalmat szakelőadásokra és vitákra.

Arra is kiterjedt az Egyesület figyelme, hogy ellássa tagjait gyakorlati segédkönyvekkel. Kiadta saját szerkesztésében az „*Erdészeti Zsebnaptár*"-t, amely a gyakorlati erdőgazdálkodás nélkülözhetetlen kellékévé vált; ebben a szükséges adatokon és táblázatokon kívül a mindenkori erdészeti munkálatok leírása és az erdőtörvény, valamint a vadászati törvény teljes szövege is helyet kapott.

Ezt az egyre növekvő tevékenységet nyomon követte az Egyesület szervezetének a további kiépítése. Az igazgató-választmány tagjainak a számát 20-ról 60-ra kellett felemelni, és 1899 óta külön titkár, mint állandó egyesületi tisztviselő, látja el az ügyvezetést. Az 1914. évi világháború kitörése előtt a tagok száma 2400-ra emelkedett, *az egyesület vagyona pedig* — a székházat nem is számítva — *meghaladta az 1,400.000 a. Koronát.*

Ezt a szép föllendülést a mindenkori kormányok megértő jóindulata is előmozdította, mert átérezték az Egyesület nagy horderejű nemzetgazdasági szerepének a fontosságát és minden erdőgazdasági kérdésben szívesen hallgatták meg állásfoglalását.

Az 1919-ben bekövetkezett általános összeomlás az egyesület helyzetét is teljesen megrendítette. Országunk földarabolása egyúttal erdőterületünk 86%-ának az elvesztését is jelentette, az Egyesület tagjainak több mint a felerésze pedig idegen uralom alá

került. Az Egyesület egész készpénz-vagyona, alapítványaival együtt, a devalvációnak esett áldozatul. A kisszámban megmaradt tagok, nagyobbrészt tisztviselők, nem tudták előteremteni az újraépítéshez szükséges anyagi eszközöket s a nyomasztó politikai és gazdasági viszonyok mellett az Egyesület iránti érdeklődés is erősen megcsappant.

Ezzel szemben azonban a csonkaországnak meghagyott, aránylag csekély erdőterület *gazdasági jelentősége lényegesen megnövekedett,* fönntartása és gyarapítása tehát elsőrendű nemzeti érdekké vált. Fakiviteli országból fabehozatali országgá váltunk és így teljesen át kellett állítani egész erdőgazdasági rendszerünket.

Az erdőbirtokosság hamar rájött arra, hogy csak az összes erdőgazdasági érdekeltek szoros összetartása biztosíthatja erdőgazdaságunknak azt a helyet a magyar közéletben, amelyre fokozottabb mértékben tarthatott igényt, és így erélyes mozgalom indult meg az Országos Erdészeti Egyesület újjászervezésére.

Az Egyesületre váró új feladatok sikeres megoldása szempontjából szerencsés fordulópontot jelentett az az örvendetes körülmény, hogy sikerült olyan kiváló szaktekintélyt és lelkes harcost az Egyesület ügyvezetőségének megnyerni, aminő *Biró Zoltán.*

Az erdőgazdaságnak nemzeti és gazdasági szempontokból megnövekedett jelentősége mindenekelőtt a régi erdőtörvény sürgős felülvizsgálatát, kiegészítését és egységesítését követelte. Az új életre támadt Egyesület első célkitűzése tehát az új, korszerű erdőtörvénynek a kezdeményezése volt.

Súlyos anyagi gondok közt, lankadatlanul küzdött az Egyesület ennek az eszmének a megvalósításáért, míg több kudarc után az erdőbirtokosok és erdőmérnökök közös erőfeszítésének mégis sikerült „Az erdőkről és a természetvédelemről" szóló 1935. évi IV. t.-c.-ben az új erdőtörvényt tető alá hozni.

Emellett azonban a gazdasági élet más terein is állandóan védelmezni kellett az erdészet érdekeit. Tarifa- és vámpolitikánkat is a változott viszonyoknak megfelelően kellett módosítani. A hazai erdőgazdaság a külföldről beözönlő fatermelvények ellen védelmet kívánt, az alárendelt erdei termelvények értékesítésének a biztosítása is igen fontos volt és végül ki kellett szabadítani a magyar erdőbirtokost a spekuláció hálójából, amely üzleti fogásokkal az erdők egész jövedelmét learatta, úgyhogy a birtokosnak már nem jutott semmi.

A magyar erdőgazdaság teljes összeomlás előtt állott és megmentéséért az Egyesület elszánt küzdelmet folytatott, amelyet teljes siker koronázott. A bizományi üzletek korszaka remélhetőleg végleg eltünt a magyar erdőgazdasági életből.

Lelkes előharcosa az Egyesület az alföldfásítás nagy horderejű kérdésének is, amelynek a megvalósításáért szóval és írásban

állandóan síkraszáll. Az utolsó évtizedben is sok vidéki városban és különféle erdővidéken rendezett az Egyesület igen sikerült közgyűléseket, amelyek során az erdészet érdekeltjei megismerkedhettek és szorosabb érintkezésbe léphettek egymással. Ilyenkor jó alkalom nyílik az egyes vidékek erdőgazdasági viszonyainak a tanulmányozására és meg lehet teremteni a helybeli hatóságok és a lakosság bensőséges lelki kapcsolatát a hazai erdőgazdálkodással.

Különös örömmel állapítható meg, hogy az Egyesület és az állami erdészeti igazgatás, mint egymást megértő, elválaszthatatlan, hűséges két bajtárs szolgálja a magyar erdészetet, amelynek a jövőjét minkettő egyformán a szívén viseli és amelynek a fellendülése mindkettő számára nemcsak életcél, de szent és magasztos hazafias kötelesség is!

*

Az Országos Erdészeti Egyesület elnökei:

Keglevich Béla gróf, 1866—1875.
Tisza Lajos gróf, 1875—1898.
Bánffy Dezső báró, 1898—1911.
Tallián Béla báró, 1912—1920.
Ghillányi Béla báró, 1921—1922.
Széchényi Bertalan gróf, 1923—1925.
Hadik János gróf, 1925—1933.
Waldbott Kelemen báró, 1934 óta.

Az egyesületi élet körül különös érdemeket szerzett tagok:

Divald Adolf és *Wagner Károly,* az Egyesület és az „Erdészeti Lapok" alapítói.
Bedő Albert dr., 1866—1880-ig titkár, később alelnök.
Horváth Sándor, 1880—1899-ig titkár, később alelnök.
Káan Károly, alelnök 1920—1923-ig.
Bund Károly, titkár 1900—1930-ig.
Biró Zoltán, 1929 óta ügyvezető.

*

1939-ben ütött az elszakított magyar erdők számára is a részbeni felszabadítás és hazatérés órája. Akkor tért vissza a Felvidék egyrésze és Kárpátalja, ezeket követte 1940-ben Erdély nagyrésze, 1941-ben pedig a Délvidék. Az ország erdőterülete 2 millió holdról ennek több mint háromszorosára emelkedett. Ez az örvendetes fordulat mind az állami igazgatást, mind az Egyesületet új feladatok elé állította.

Biztosra vehetjük, hogy az erdők kellő feltárása és a közlekedési viszonyok rendezése után az ország faellátása saját erdeinkből elégíthető ki. Az Egyesület ma már több mint 6 millió kat. hold erdőterület érdekeit képviseli és a munkatöbblet elvégzését örömmel vállalja, annak a boldog érzésnek a tudatában, hogy kár-

páti erdeink és hegygerinceink ismét magyar kézben vannak. Ezért csak természetes, hogy az Egyesület fokozott bizalommal tekint a jövőbe, friss erővel és megnövekedett munkakedvvel kíván küzdeni és dolgozni céljai megvalósításán s egy jobb és szebb magyar jövőért!

*

Unser 75 jähriger Verein. Von C. Freiherr *v. Waldbott.*

Der Ungarische Landesforstverein wurde am 9. Dezember 1866 gegründet, feierte also anlässlich der am 18. XII. 1941. stattgefundenen Generalversammlung das 75 jährige Jubiläum seines Bestehens.

Verf. schildert in kurzer Zusammenfassung die Geschichte und Tätigkeit des derzeit unter seiner Leitung stehenden Vereins, der als alleinige Interessenvertretung der ungarischen Forstwirtschaft bedeutendsten Einfluss auf die forstliche Kultur des Landes ausübte.

Die Forstgesetze G. A. XXXI. 1879. und G. A. IV. 1935. wurden im Verein vorbereitet und die Richtlinien der jagdlichen Gesetzgebung ebenfalls hier festgelegt. Schaffung und Förderung des einheimischen Forstschrifttums — durch Herausgabe der Vereinszeitschrift „Erdészeti Lapok" und zahlreicher selbstständiger Werke — kräftige Unterstützung der Standesinteressen der Forstbeamten, nennenswerte soziale Tätigkeit und intensive Anteilnahme am Aufbau einer gesunden Forstrwirtschaftspolitik — besonders in den dem Friedensvertrag von Trianon folgenden schweren Zeiten — sind die wichtigsten Ergebnisse der Vereinsarbeit, der durch die Heimkehr altungarischer Waldgebiete erweiterter Rahmen gegeben wurde.

*

75 ans d'existence de notre Association. Par le baron *C. Waldbott.*

L'Association Nationale des Sylviculteurs, fondée en 1866, a été dès le début un des facteurs les plus puissants de la sylviculture hongroise grâce à son activité économique, à la part qu'elle a prise dans la préparation des lois sur les forêts et sur la chasse, à l'encouragement qu'elle n'a cessé de donner aux auteurs d'ouvrages de sylviculture, ainsi qu'aux combats qu'elle a livrés pour la défense des intérêts professionnels des officiers de l'administration des forêts.

*

Our 75 Year Old Association. By Baron *C. de Waldbott.*

The Hungarian Forestry Association, founded in 1866, has from the beginning been the most important factor in Hungarian forestry. It has been successfully active in national economy, has framed forest and game laws, created and subsidized professional literature and promoted the welfare of the forestry officials.

A gödöllői arborétum talajkémiai vizsgálata.

Írta: **Vági István.**

A gödöllői arborétum egynéhány kísérleti területéről kapott talajpróbákat megvizsgáltam $CaCO_3$-ra, húmuszra, könnyen felvehető P_2O_5 és K_2O-ra.

A kísérleti területek leírását az első táblázat adja, míg a második táblázat a vegyi vizsgálat adatait tartalmazza.

A talajpróbák 1940 júniusából valók.

I. Táblázat.

A kísérleti terület száma	Fanem	Sűrűség	Átlagos magasság m	Mellmagassági átmérő cm	A fák növekedésére vonatkozó megjegyzés
1	Ezüstfenyő	1·0	8—10	10	Gyenge növekedés, sok beteges, görbe törzs, az ágak és a kéreg moha által megtámadva.
2	Feketefenyő ...	0·8	12—15	14—16	Szép, egyenes törzsű állomány, semmi betegség nem észlelhető, fejlődése jó.
3	Lúcfenyő	0·8	16—18	14—16	Szép, egyenes törzsű állomány, semmi betegség nem észlelhető, fejlődése jó.
4	Douglas-fenyő .	1·0	12—14	12—14	Közepesen fejlődő állomány, de sok a gyantafolyásos és akad egy-egy száradó törzs.
5	Erdeifenyő	0·8	12—14	12—14	Közepes növekedés, az állomány 90%-a görbe, csak tüzifára alkalmas, egyébként egészséges.
6	*Chamaecyparis Lawsoniana* ..	1·0	5—6	8—10	Egészséges, szép, kifogástalan fejlődésű állomány, beteg törzsek nincsenek.
7	Akác	0·7	10—11	12—14	Sok a görbe és hajlott növésű törzs, a környék akácosaihoz hasonlítva, közepes állomány.
8	Nyár	1·0	6—8	8—10	2—2·5 m magasságig a törzsek görbék, valószínűleg a régi vadrágás következménye, egyébként szépen fejlődő állomány.
9	Amerikai tölgy	0·6	10—14	13—15	Egészséges, szépen fejlődő állomány.
10	Hárs	1·0	10—12	10—12	Egészséges, szépen fejlődő állomány.

Az elemzési adatokból a következő tünik ki. A vizsgált területek közül az 1., 2., 3., 7., 8., 17. homoktalajok iszapolható tömege 0.02 mm 10% alatt marad, a 6. és 9. számú talajok vályogtalaj, míg a 4. és 5. számúak anyaga vályogos homok, a 10.. számú pedig szintén homoktalaj, amely átmenet a vályogos homoktalajhoz. A talajok $CaCO_3$-tartalma is elég eltérő.

Érdekes, hogy a 2. sz. talaj $CaCO_3$-tartalma igen kicsi, majdnem mészmentesnek mondható és ennek ellenére feketefenyő van rajta, amely szép, egyenes növésű egyedekből áll, pedig a feketefenyő szereti a $CaCO_3$-at (ausztriai fekete fenyvesek). *Úgylátszik, a feketefenyő melegebb éghajlat alatt már kevesebb $CaCO_3$-tal is megelégszik,* erre vall az is, hogy Szerbiában teljesen mészmentes talajon csodás feketefenyvesek találhatók.

A 7. sz. parcellán is alig van $CaCO_3$ és közepes ákác áll rajta. Úgylátszik a mészigényes ákác mészben szegény talajon is jól megy, ahogy ez a somogyi mészmentes ákácosoknál is látható. A 6. sz. területen 20 cm mélységig alig van mész, de 20—30 cm mélységben a mésztartalom 3.6%-ra emelkedik. Igen sok mész van a 8. sz. kísérleti területen, ami igazolja, hogy az arborétum $CaCO_3$-tartalma mennyire változó.

II. Táblázat.

A kísérleti terület száma, az állomány faja és fejlődése	A próbavétel mélysége	Lúgosság N_2O_3	Alkalitás n. HNO_3	$CaCO_3$ Pason szerint	Humusz	P_2O_5 Sigmond szerint	K_2O 0·2 n HCl-ben	CaO Sigmond szerint	A talaj 0·02 mm-nél kisebb mállaléka
	cm	mg	mg	%	%	mg	mg	mg	%
1. Ezüstfenyő (*Picea pungens*) gyenge	0—10	1677	31·05	4·0	1·02 1·05	29·5 31·5	8·2 8·1		
	10—20	1082·7	20·05	2·4	0·77 0·83	26·8 25·9	10·4 11·4		4·1, 5·3
	20—30	1949·4	36·10	4·0	0·81	22·2 22·7	8·8 10·5		
2. Feketefenyő (*Pinus nigra*) szép	0—10	169·56	3·14	0·03	0·71 0·71	17·4 16·5		0·24 0·245	
	10—20	125·28	2·32	0·1	0·74 0·67	17·2 17·5		0·19	8·7
	20—30	208·98	3·87	0·05	0·72 0·57	16·1 16·5		0·317 0·304	
3. Lúcfenyő (*Picea excelsa*) szép	0—10	1601·1	29·65	4·0	2·42 2·42	21·4 23·6	12·0 12·4		
	10—20	673	12·50	1·6	1·41 1·39	12·2 12·9	7·3 9·3		3·14 3·29
	20—30	1271·7	23·55	2·8	1·4	18·1 18·9	8·7 8·3		
4. *Pseudotsuga Douglasii* közepes	0—10	255·1	4·65	0·1	0·96 0·95	10·8 9·8	7·3 7·1	0·14	
	10—20	310·5	5·75	0·1	0·73 0·74	9·9 10·1	7·3 7·1	0·18 0·19	15·6 15·8
	20—30	310·5	5·75	0·1	0·72 0·69	8·3 9·1	6·5 8·1	0·20 0·197	
5. Erdeifenyő (*Pinus silvestris*) görbe, 90% egészséges	0—10	329	6·12	0·11	1·39 1·53	8·5 8·6	11·7 9·7	0·17 0·18	
	10—20	329	6·12	0·10	1·2 1·2	7·1 8·4	11·7 9·2	0·21	21·4 21·4
	20—30	329	6·12	0·12	0·99 0·99	7·6 6·0	8·0 7·9	0·21 0·19	
6. *Chamecyparis Lawsoniana* szép	0—10	480·6	8·9	0·15	1·02 1·0	11·6 11·4	10·0 10·4		
	10—20	561·6	10·4	0·25	0·85 0·84	11·5 12·3	10·3 9·4		24·7 24·5
	20—30	1369·5	24·9	3·6	0·62 0·6	16·3 16·1	9·4 11·9		
7. Ákác (*Robinia ps.*) közepes	0—10	253	4·7	0·12	1·43 1·6	23·3	4·4 4·5	0·19 0·21	
	10—20	337	6·25	0·1	0·83 0·81	22·4 23·4	3·3 2·5	0·18 0·16	9·2 9·4
	20—30	243	4·5	0·12	0·67 0·65	22·9 23·2	4·7 3·7	0·16 0·16	
8. Nyár (*Populus*) jó	0—10	2848	52·75	9·44	1·83 1·86	35·7 34·8	11·1 12·4		
	10—20	3100	57·4	11·2	1·51 1·61	33·4 34·8	6·1 7·7		5·0 5·5
	20—30	4760	88·15	15·84	0·73 0·78		13·4 12·6		
9. Amerikai tölgy (*Quercus rubra*) szép állomány	0—10	1167	21.61	1·8	1·82 1·84	51·7 51·6	19·1 18·2		
	10—20	1129	20·91	2·24	1·34 1·37				33·4 34·4
	20—30	1180	21·85	4·4	0·79 0·94	45·2 47·2	13·92 5·9		
10. Hárs (*Tilia*) szép	0—10	450	8·25	0·3	1·79 1·75	22·1 24·2	8·5	0·44 0·45	
	10—20	364·5	6·75	0·13	0·66 0·70	15·6 14·1	6·0 6·1	0·23	11·7 11·3
	20—30	288	5·35	0·1	0·48 0·51	9·58 11·6	6·1 7·1	0·26 0·23	

A húmusztartalom szempontjából érdekes a lúcfenyőkísérleti területen a nagyobb húmusztartalom 0—10 cm között (2.42%), míg a többi parcellákon az 1% marad. Csak az amerikai tölgy, hárs, nyár és ákác alatt emelkedik a húmusz 1% fölé (1.82, 1.84, 1.79, 1.75, 1.83, 1.86, 1.43, 1.60). Feltűnő a kevés húmusz a feketefenyő alatt (0—10 cm), 0.74—0.67%.

A *'Sigmond* eljárása szerinti P_2O_5-mennyiség *az egyes kísérleti parcellákon nagyon változó.* A vályogos területen sokkal nagyobb, mint a homokon és 0—10 cm között 5.17—8.55 mg P_2O_5 között változik, több parcella 20 mg felüli értékkel szerepel. 10—20 cm között 33—34 mg körüli értékek fordulnak elő, de a legtöbb 15 mg körül van. A könnyen felvehető P_2O_5 szempontjából tehát 3—4 terület mutat nagyobb értéket, a többi egymástól alig különbözik. A K_2O-mennyiséget *0.2 n* sósavval határoztam meg és itt feltűnik, hogy a vályogos 9. sz. parcella 0—10 cm között 19.1, 18.2 mg K_2O-ot mutatott, a parcellák túlnyomó része 8—9 mg-ot tartalmaz, csak az ákácé van 4 mg körül. A kísérleti parcellák állományai, az ezüstfenyő kivételével, egészen jól fejlődnek, csak az ákác közepes növésű, ami azonban nem azért van, mert kevés a K_2O, hiszen Sopronban vizsgáltam már kitűnő ákácost, amelynek a könnyen felvehető P_2O_5- és K_2O-tartalma sem volt nagyobb. Általában az arborétum egynéhány parcellájának a vizsgálata mind a K_2O, mind a P_2O_5 szempontjából feltűnő különbségeket nem mutat. Hogy a vályogos részeken több a tápanyag, az természetes, mert hiszen a vályog feltétlenül tápanyagdúsabb, mint a laza homoktalaj.

Végül köszönöm *Rihay* János okl. erdőmérnök tanársegéd úrnak, hogy vizsgálataimnál igen hatékonyan támogatott.

*

Bodenchemische Untersuchungen im Arboretum von Gödöllő. Von Prof. *I. Vági.*

Die den in Übersicht No 1 beschriebenen Beständen entnommenen Bodenproben wurden genau geprüft und die Ergebnisse in Übersicht No 2 zusammengefasst. — Auffallend ist der geringe Kalkgehalt des Bodens unter gutwüchsigen Schwarzföhren, anscheinend durch das wärmere Klima bedingt.

*

Examen chimique du sol de l'Arboretum de Gödöllő. Par le Prof. *I. Vági.*

Le Tableau 1 contient les caractéristiques de certains peuplements. Le sol de ces peuplements a fait l'objet d'un examen chimique dont les résultats se trouvent résumés dans le Tableau 2.

*

Chemical Tests of Soil of the Arboretum in Gödöllő. By Prof. *I. Vági.*

The results of the tests of soil samples from stands described in Table No 1. are detailed in Table No 2.

Hozzászólás az Árellenőrzés Országos Kormánybiztosának 56.000/1941. Á. K. számú rendeletéhez.

Írta: **Rónai György**

Közel 3 évig: 1939. január 1-től mult évi október hó 23-ig mint komolyan érdekelt fél, élénken résztvettem Németországban a főleg hadiszükségletet biztosító faforgalom lebonyolításában és mint egy bécsi detail-üzlet vezetője az ottani fakereskedelemben. Ez alatt az idő alatt nemcsak a fa forgalmát és árát szabályozó rendeletek halmazát kellett megismernem és megtanulnom, hanem a fűrészárú minősítését és osztályozását is el kellett sajátítanom.

Ezekre a németországi tapasztalatokra való hivatkozással legyen szabad a címben megjelölt rendelethez és annak egyes pontjaihoz hozzászólanom.

Az erdőgazdaság jövedelmezőségének, a fakereskedelem cselekvőképességének és az ország faellátásának a biztosítása érdekében — úgy vélem — *kötelességem* egy sokban utánzott országban szerzett tapasztalataimat a köz rendelkezésére bocsátani.

Kérem az illetékeseket, fogadják ilyen meggondolásból jóakarattal és szívesen fejtegetéseimet.

Ezek előrebocsátása után lássuk az idézett rendelet legfontosabb intézkedéseit.

I. Termelői árak Fűrész-áru. Az 56.000/1941. Á. K. rendeletben az I—V. sz. kimutatások most már Magyarországon is egy „legmagasabb átlagártól függetlenül" *méret és minőségi osztályok* szerint állapítják meg a vagontételekben történő eladásokra vonatkozóan a budapesti legmagasabb *leadóállomási,* az ebből megállapítandó legmagasabb *feladóállomási,* illetve legmagasabb *fűrészüzemi* termelői árakat.

Ez az árszabályozás — *bár a rendelet ezt sehol sem említi — párhuzamosan szélezett* fűrészárúra vonatkozik. Mivel szélezetlen, vagy kúposan szélezett áru is kerülhet a piacra, *jó lene az ilyen fűrészáru árát is rendeleti úton szabályozni.*[1]

Örömmel üdvözlöm ezt az átlagos eladási ártól függetlenített *minőségi és méretosztályok* szerinti ármegállapítást. A fa minősítése és minőségi értékelése nélkül gondos és gazdaságos faanyaggazdálkodás nem is lehetséges.

A fa méreteiben, szerkezetében és vegyi összetételében a legérdekesebb, felhasználhatóságában s így értékében a legváltozatosabb anyagok közé tartozik. Észszerű felhasználása és kezelése épen ezért széleskörű szakértelmet kíván. A hozzánemértés helyrehozhatatlan bűnt követhet el rajta, amit megakadályozni első-

[1] Németországban a kúposan szélezett áru ára 5%-kal kisebb, mint a párhuzamosan szélezett árué. A szélezetlen fűrészáru ára pedig megadott legkisebb és egy előírt átlagos szélesség mellett 10%-kal kisebb, mint a párhuzamosan szélezett árué.

rendű közgazdasági érdek. Ahol ezt a közérdeket komolyan veszik, már törvényes intézkedésekkel akadályozzák meg a fának értékén aluli felhasználását. Németországban szigorúan tilos pl. a lemez-(furnir) rönkök felfűrészelése, tilos a celluloze-(papír-)fa, a műhasáb feltüzelése, a felforgácsolást elkerülendő most beszüntetik a faragott épületfa termelését is, stb.

A fűrészáru minősítése, bármilyen világosan és szabatosan is írjuk körül az egyes minőségek kívánalmait, hosszas gyakorlatot igényel és egykönnyen el nem sajátítható. Éppen ezért a kisebb fűrészüzemektől nem is lehet megkívánni, hogy a fűrészáru minőségi osztályozásához egyhamar hozzászokjanak és azt kifogástalanul végezhessék.

Ezért a kisebb üzemi fűrészeknek — épúgy, mint az Németországban történt — meg kellene engedni, hogy még egy minőségben, az úgynevezett „pengehulló" vagy „osztályozatlan" minőségben is szállíthassák a fűrészárút a nagykereskedőknek (nem a fogyasztónak!), mégpedig egy a vevővel közösen megállapítandó áron. Ez az ár a IV. osztályú épületi áru ára és a *Gm.* és *Rgm.* áru ára között mozoghat. Ezzel az intézkedéssel elejét vehetjük annak, hogy a minősítésben nem járatos fűrészek a rosszul minősített árú értékesítésében értékelési nehézségekkel legyenek kénytelenek megküzdeni.[2]

6. §. A méreti elosztásnál nem tartom helyesnek a 6. §-nak azt a megállapítását, hogy az eladó, ha lábhosszméretben termelt áruját a vevő nem akarja átvenni, illetve annak szállítását kizárja, 5%-os felárat számíthasson a *normál* méretű áruja után. Nem megokolt ugyanis, hogy ha valaki lábhosszméretben is termel árut, ezzel a ténykedésével a normál árujáért 5%-kal többet követelhessen. Véleményem szerint helyesebb lenne ilyen esetben inkább a nem keresett lábhosszméretű áruk árát csökkenteni.

Nem találom szerencsésnek a szélességi előírást sem. Németországban és vele együtt a többi szárazföldi európai országokban a fenyőfűrészárúnál minden vastagsági osztályban 8—17 cm-ig terjed a *keskeny* áru és 18 cm-nél kezdődik a *széles* áru. Ettől az európai szokványtól eltérni már csak azért sem tanácsos, mert ez a nemzetközi piacon mind az árösszehasonlítás, mind az áruelemzés szempontjából nehézséget és ellentéteket okoz és idővel minden bizonnyal csak hátrányára válik a hazai fűrészárú külföldön való értékesítésének.

7. §. A vastagsági felárak megállapításánál pedig a mai viszonyok között meggondolandónak és következményeiben veszélyes-

[2] Németországban az 1000 m³-nél kisebb teljesítményű fűrészeknek is megengedték az osztályozatlan fűrészáru eladását. Ennek a fűrészanyagnak az osztályozása a kereskedelmi telepeken történik, mert a fogyasztónak *csakis a minősége szerint osztályozott és megjelölt árut szabad eladni.*

nek tartom azt, hogy a 24 mm úgynevezett „hüvelyk"-áru ára — a németországi előírással megegyezően — a *legolcsóbb* lehessen és hogy a 40 és 50 mm-es palló ára 3, illetve 4 pengővel magasabb legyen, mint a leginkább használt és keresett 24 mm-es deszka ára.

Békében a deszkák és pallók ára és ezeknek egymáshoz való viszonya a kínálat és kereslethez képest alakult ki és a fűrészüzemek a *kereslethez viszonyított arányban* termeltek deszkát és pallót.

Manapság azonban, amikor minden méretben és minőségben áruhiány van és a fűrésznek nem okoz gondot bármilyen árujának az eladása, egészen másképp áll a helyzet. A fűrész a kereslettől függetlenül csak az *elérhető legmagasabb árra van tekintettel és azt a méretet fogja vágni, amelynél a legnagyobb kihozatal, a legkisebb munka- és erőszükséglet mellett legjobban találja meg a számítását.*

Azt hiszem, nem kell bővebben megokolnom, hogy a fenti árelőírás ellentétben áll a vastagabb méret előállításánál előforduló munka- és erőszükséglettel és a mai viszonyok között odavezet, hogy minden okszerűen dolgozó fűrész lehetőleg csak pallót fog kevesebb költséggel, fáradsággal és veszteséggel előállítani különösen akkor, ha biztos abban, hogy ezért a kevesebb munkáért és kisebb erőkifejtésért még többet is kap. A mai rendkívüli kereslet mellett ez az árszabályozás teljesen szakszerütlen és következményeiben igen veszélyes. Ezt mutatja *Németország példája, ahol csak kényszerintézkedésekkel lehetett elérni, hogy a fűrészek „hüvelykes" deszkát is termeljenek és ebben a méretben még így is katasztrófális hiány állott be.*

Hogy mi is oda ne jussunk, — *ne kövessük ezt az útat,* hanem ettől eltérően ne emeljük, hanem *csökkentsük* a 38/40, valamint 48/50 és az ennél esetleg még vastagabb palló árát a 24 mm-es deszka árához képest 3-4 pengővel.

Nem akarom itt kutatni, mi vezette a német árszabályozók gondolkodását és számításait, amikor nagyobb árat adtak a vastag pallónak, mint a deszkának. Lehet, hogy a vastagabb rönkön nagyobb árából indultak ki, de bármi volt ennek az intézkedésnek a rúgója, a gyakorlati élet bebizonyította, — ami egészen természetes is, — hogy a fűrészüzemek a mai kereslet és az előírt legmagasabb ár mellett nem fognak nagyobb munkaköltséggel deszkát termelni akkor, ha kevesebb erővel és munkával előállított pallóért a mindent felvevő piacon *többet* kapnak.

Ami továbbá az egyes minőségi választékok árainak egymáshoz való viszonyát illeti, rá kell mutatnom arra, hogy a léc és heveder 115 P-ős ára túlságosan alacsony és javasolom, hogy az I. o. léc ára legalább 142 P, a bélmentes, vagy átvágott bélü asztados hevederé pedig 140 P legyen. A II. o., illetve az építőáru minőség ennél 15—20 P-vel olcsóbb lehet.

Gondoljunk csak arra, hogy a 18/50 és 24/50 mm-es léc előállítása már méreténél fogva is sokkal több munkát ad, mint a deszka, vagy palló és éppen ezért — ha melléktermék is — semmiképen sem megokolt, hogy alacsonyabb ára legyen, mint a III. C. minőségű deszkának vagy a fűrészelt gerendának. Ugyanez áll a bélnélküli heveder árára vonatkozóan is. Mind a két választéknak az ára a német árszabályzatban jóval magasabb az építőanyag (ott III. oszt.) áránál.

Véleményem szerint ezzel kapcsolatban nagyobb árkülönbséget kellene adni a 12/48 méretű lécnek is.

A hornyolt és gyalult keskenyárunak, a kész hajópadlónak az ára is túl alacsony. A hornyolást és gyalulást véleményem szerint nem lehet 5 P-vel elvégezni. Ez a békében is 8—10 P-be került. [3]

Kívánatos és megokolt lenne továbbá, hogy az előrevágással előállított egyenlően széles deszka és palló ára — ha a vevő ilyet kíván — már 3 m³-nyi mennyiség eladásánál 2—3 pengővel magasabban lenne megállapítható, mint az éles vágásból termelt és így szélességében változó deszka, vagy palló ára.

Ami végül a legmagasabb árak nagyságát illeti, ehhez a legfontosabb kérdéshez a hazai viszonyok kellő ismerete nélkül még nem tudok hozzászólani. Csak annak a meggyőződésemnek és tapasztalatomnak adok kifejezést, hogy minden árszabályozás és árrögzítés rövid életű, múlékony jellegű intézkedés marad, ha nem terjed ki az illető áru áralakulását befolyásoló összes tényezők szabályozására, illetve rögzítésére. Ha valahol, különösen a fűrészáru árára vonatkozóan áll ez, amely — tudjuk — hatványoztt függvénye a munka- és fuvarbér nagyságának.

Amíg tehát az erdő- és fagazdaságban a munka- és fuvarbéreket nem sikerült szabályozni, illetve rögzíteni, mindenféle fűrészáru-árszabályozás csak ideiglenes lehet, mert ráfizetésből még az erdőbirtokos, vagy fűrészes sem tud megélni.

II. Bevallom, hogy kissé meglepőnek és megokolatlannak találom a rendelet 11. §-ában foglalt előírást sem. Úgy látszik, ez az előírás az ipari jogosítványt szerzett nagykereskedelemnek az áruforgalomból való kiküszöbölését célozza. Mert ha az ilyen nagykereskedő a vagontételek szerinti eladásnál csak a feladóállomáson felszámítható legmagasabb termelői árakat követelheti és számítását csak arra a „rabatt"-ra építheti, amelyet a vételnél az *eladónak* kell neki adnia, akkor ez az intézkedés oda vezet, hogy a fűrészes, illetve a termelő eladó inkább másnak, nagyobb építőcégeknek, illetve nagyobb fogyasztóknak adja el az áruját. Félek,

[3] Németországban 8—10 *RM*-ot számítanak erre a munkára s a kész hajópalló árát 1 m²-re vonatkozóan a vastagság szerint változóan állapították meg.

hogy ez a fajta intézkedés a közellátás és a faforgalom biztosítása szempontjából hátrányos következményekkel fog járni.

Ilyen intézkedés még Németországban sem sújtja a közvetítő kereskedelmet, *sőt ezt ott is fontos nemzetgazdasági tényezőnek* tekintik. Csupán a lánckereskedelemnek vetettek gátat azzal, hogy maximálták a fűrészárunak a *kereskedelmi árát* is, amely vagóntételű eladásoknál 6—8%-al magasabb a fűrészüzemi, illetve termelői árnál.[4]

Mivel a közvetítő kereskedelem az egész világon az áru forgalmának s ezzel a közgazdaságnak igen fontos tényezője volt és marad, ezért javaslom a hazai faforgalom lebonyolításában is: *biztosítsunk ennek a közgazdasági tényezőnek — a németekhez hasonlóan — korlátok közé szorított szerepet, mondjuk pl. úgy, hogy csak 6—8%-os, vagy akár választékokként külön megállapítandó x pengő felárat számíthasson az 56.000/1941. Á. K. rendeletben megállapított vagontételü termelői árakhoz.* Ezek az árak lennének azután a *nagykereskedelmi* árak.

Ezekhez az árakhoz alakulhat azután a telepes kiskereskedők *fogyasztói* ára.

*

Anmerkungen zur Verordnung No. 56.000/1941. Á. K. des Landes-Preiskommissars. Von *Gy. Rónai.*

Verf., der fast 3 Jahre lang in einer Wiener Holzgrosshandlung tätig war, nimmt auf Grund seiner in Deutschland erworbenen Erfahrungen zur neuen Preisbildungs-Verordnung für inländisches Nadelschnittholz Stellung. Er schlägt gewisse Änderungen vor, da z. B. der nach deutschem Muster höher angesetzte Preis der Pfosten und Bohlen seiner Ansicht nach auch in Ungarn einen Mangel an 24 mm starken Brettern herbeiführen würde.

Für den Handel wird bei Lieferungen vom Bearbeiterbetrieb an den Verbraucher in Mengen von über 20 m³ ein Preiszuschlag von 6 bis 8 v. H. verlangt.

*

Observations sur l'ordonnance no 56.000/1941 du Commissariat des Prix. Par *Gy. Rónai.*

Suggestions — basées sur l'expérience recueillie en Allemagne — concernant la réglementation des prix des produits de scierie des bois conifères.

*

Remarks on Order No 56.000/1941. Á. K. By *Gy. Rónai.*

On the basis his own observations in Germany the author suggests certain amendments of the price-regulation of pine sawing wood.

[4] Ezt a vagontételre, illetve 20 m³-nél nagyobb mennyiségre vonatkozó kereskedelmi felárat az egyes választékokra márkában rögzítették és az első osztályú hajópadnál, a padló vastagsága szerint m²-ként 0.08—0.15 *RM*-t, a bányaszéldeszkánál fm-ként 0.001 *RM*-t tesz ki. 5—20 m³ eladásánál a kereskedő 20%, a fűrészüzem 8% felárat számíthat fel a fogyasztónak. 5 m³-nél kisebb mennyiség eladásánál 25, ill. 15% felárat számíthat a kereskedő, ill. a fűrész. Egy ½ m³-nél kisebb mennyiség eladásánál még ezenfelül további 10% felár felszámításának van helye.

Az árkérdés alföldi szemmel nézve.

Irta: **Babos Imre.**

Egymásután két lapszám hozott az árkérdéssel foglalkozó közleményt. Főleg *Biró* Zoltáné alapján azon tanakodtam, van-e helye annak, hogy soraim részére én is helyet kérjek az „Erdészeti Lapok"-ban. Minthogy azonban a mi termelési, erdőápolási, telepítési viszonyaink országos viszonylatban egyedülállók, talán mégsem lesz felesleges, ha ezeket szembeállítom az árkérdés reánk vonatkozó kihatásaival.

Minden termeléssel foglalkozó végső célja a javak előállítása mellett az, hogy tulajdonosának az üzembentartáshoz szükséges pénzbevételeken kívül jövedelmet is biztosítson. Amíg egy ipari üzemnél forgótőkére van szükség, a csak fatermeléssel foglalkozó erdőgazdasági üzemek legtöbbjénél az üzemköltség a mindenkori pénzbevételekből kerül ki. Ma, amikor ezek az üzemköltségek máról holnapra változók, állandóan felfelé ívelők, különösen fontos az erdőgazdasági üzemek előállította termelvények értékesítésének s ezen keresztül ezek eladási árának a kérdése.

Ezeket az árakat manapság hosszabb időre, előre rögzítik, többnyire nyár derekén, amikor még sejtelmünk sincs arról, mint fognak termelési, szállítási, közelítési, erdősítési stb. költségeink alakulni.

A mai, irányított tüzifaárakat az Árkormánybiztosság rendelete szabályozza. Az ár alakulását többféle tényező befolyásolja. Első helyen a fa súlya, amelyre a rendelet a gyakorlatban nem mindég helytálló súlyhatárokat ír elő. Az egyébként budapesti paritásban rögzített, vasúti kocsirakományonkénti árakat a továbbiak során a termelés helyének a legközelebbi feladóállomástól, majd ennek a fővárostól való távolsága befolyásolja.

A vasúti fuvardíj a távolság arányában csökkenő mértékben nő, hogy a 108.900/1941. sz. árkormánybiztosi rendelet 1. §. 3. pontja értelmében 105 P 40 fill.-nél megálljon. Ennél nagyobb összeget a rendelet értelmében akkor sem kell levonni, ha a tényleges vasúti fuvardíj és különdíj összege azt meghaladná. Ebből következik, hogy ez, az árakat hátrányosan befolyásoló tényező elhatárolt, többnyire előre, pontosan kiszámítható. Kár, hogy a rendelet felépítésénél számítási alapul vett fuvardíjak azóta helyenként kétszer is emelkedtek s így a mai, országos drágulási folyamatban kizárólag a tüzifa az, amelynek az ára — legalább is termelői ára — ezen az alapon is csökkenő irányzatot mutat.

Amíg azonban a vasúti fuvardíjak emelkedése elviselhető keretek között marad, a feladóállomásra való kiszállítás, valamint a berakás munkadíja az, amin a termelő a növekvő szállítási távolság arányában elvérzik. A munkabérmegállapító bizottságok újabban

a legkisebb munkabérek mellett felszámítható legnagyobb béreket is rögzítik. A fuvarbérekre például előírják a hasznos kilométerek után felszámítható díjtételeket. *Mindez csak írott malaszt mindaddig, amíg a munkást, vagy fuvarost nem lehet arra kényszeríteni, hogy a hatóságilag megszabott munka- és fuvarbérek mellett munkába álljon,* a vállalt kötelezettségének pedig maradéktalanul, becsülettel eleget is tegyen.

Szerintem a munka- és fuvarbér az, ahol az árszabályozás kérdését alapjában meg kell fogni. Annyival is inkább, mert a termelt anyag eladási árát nemcsak a termelési, közelítési, szállítási és beraktározási munkadíj terheli, de a kitermelésig előálló telepítési, felújítási, tisztítási, gyérítési munkadíjaktól kezdve a rendelettel, kötelezően felemelt személyzeti illetményektől az állandóan emelkedő faforgalmi válságig minden. Még a kötelező készletbejelentés költségeit is a termelőnek kell fedeznie, ami többezer ürméter tűzifánál már párszáz pengő terhet jelent.

Amikor az Árellenőrzés Országos Kormánybiztosa a tüzifa, vagy szerfa engedélyezendő árának a meghatározásával foglalkozik, valószínűleg egy állandó szinten tartott munka- és fuvarbért állít be számításaiba. Sajnos, itt már le is tért az árszabályozás reális alapjairól, mert kényszer nélkül a hatósági munkabérmegálapítással lehet ugyan meglevő munkabéreket emelni, de azokat egy hatóságilag megszabott, legmagasabbnak elgondolt szinten tartani nem. Vannak vidékek, ahol ennek nyomán valóságos munkabéruzsora üti fel a fejét úgyannyira, hogy a megyei közgyűlések is kénytelenek foglalkozni kihatásaival.

A munkáskérdés megoldása minden tekintetben halasszthatatlan, égető kérdés. Németországban — ahol pedig rengeteget törődnek a munkásokkal, helyzetük állandó javításával — kemény kézzel, főleg a gyomrukon keresztül szorítják a munkásságot arra, hogy dolgozzon.

Nálunk a kérdés megoldása már sokkal szövevényesebb. Majdnem minden erdei munkás — legalább is az Alföldön — önellátó s így az élelmiszer adagolásával őket munkára kényszeríteni nem lehet. Hazánkban a munkásembereken való segítés gondolata, annak mikénti megvalósítása, a kivételezés ütme nemcsak gazdasági, de legalább ugyanennyire *politikai kérdés,* amelyen keresztül sokan érvényesülésüket kívánják több-kevesebb felelősségérzéssel elérni.

Így a másik mód, amellyel a munkakényszert biztosítani lehetne: *a munkatáborokba való szállítás,* üres fenyegetés csupán, amely a kezdeti ijedelem után derűs vállvonogatásnak ad helyet.

Néhány példa. Egyik pagonyunkban — fában igen szegény vidéken — mind a 27 írásban leszerződött favágónk azonnali hatállyal abbahagyta a favágást, mert a szerződés egyik, részük-

ről elfogadott pontja értelmében azt kívántuk tőlük, hasítsák el az arra való fenyődorongokat. Szerencsénkre került egy vetélytársként jelentkező, másik favágócsoport, amely az ottani, kiadós kereseti lehetőség után kinyújtá sóvárgó kezét s már másnap munkába állt. Csak mellékesen említem meg, hogy a történet színhelyén a kemény tüzifán 3.15 P, a lágy tüzifán 1.92 P-őt kerestek munkásaink.

Egy másik pagonyunkban az erdei rakodónk tőszomszédságában fekszik a vágásunk. A legnagyobb közelítési távolság kb. 200 m. Egyébként állandó fuvarosaink a közelítésért csekély 2 P-őt kértek ürméterenként. Ugyanabban a pagonyban helyenként csak fordítás útján előkészített talajon tudunk erdősíteni, hogy 30 év eltelte után — tapasztalat szerint — esetleg 20 köbméter faanyagot termelhessünk. Az illetékes munkabérmegállapító-bizottság bölcsen, 50 cm mély fordítást feltételezve, négyszögölönként 6 fillérben minimálta, 8 fillérben maximálta a munkabért. Nekünk most, november és december fagymentes napjain, az átlagban 1 m mély, könnyű homokon, 40 cm mély fordítást megkívánva 15 fillért kell négyszögölönként fizetnünk, egyébként nem kapunk munkást. Méltóztassanak papírt s ceruzát elővenni, s kiszámítani, mint viszonylik a várható, véghasználati fahozam értéke a befektetési, majd az ezt követő egyéb költségeinkhez s utána véleményüket megalkotni arról: előnyösebb helyzetben vagyunk-e mi, a főváros közelében termelők a távoli Kárpátalján, vagy a Székelyföldön ezzel foglalkozókkal szemben?

Kétségbe kell vonnom azt a megállapítást, hogy az ország legtávolabbi részein jelentősen nagyobb lenne az egységre eső, készpénzben kifizetésre kerülő üzemköltség, mint nálunk az Alföldön.

Egy vágásforduló alatt a főhasználati termelés időpontjában az egységnyi fatömegre eső üzemi teher az egységnyi területen kitermelt fatömeg nagyságától függ. Átlagosan rossz, futóhomokbuckáinkon 30 éves vágási korban elért 40 m^3 fatömeg már jó eredménynek számít, ugyanakkor legfeljebb 10%-os szerfakihozatalt tesz lehetővé. Valószínűnek kell tartanom, hogy a feltétlen jobb erdőtalajon álló domb- és hegyvidéki állományok az átlag 60 éves vágásforduló mellett legalább ennek a háromszorosát adják, a szerfaszázalék kedvezőbb alakulásáról nem is szólok.

Mélyenszántó az eltérés a két, különböző termőhelyen, eltérő éghajlati adottságok mellett nevelkedő faállomány telepítés-felújítási költségeinél. Nem hinném, hogy ez hegyvidéki szaktársaimnak különösebb fejtörést okozna, hacsak nem a talaj megkötéséről van szó. Költségeik jórészt meg is térülhetnek a mészégetésből, szenítésből származó bevételeikből.

De közvetlen, termelési költségeink sem alakulhatnak sok-

kal kedvezőbben, mint a hegyvidéken. Az Alföldön ma erdei ürméterenként 1.80—3.15 P a termelési, 0.20 P a sarangolási díj, míg a többnyire nagy távolságokraeső — 15—25 km — vasútállomásokhoz a megyei munkabérmegállapító bizottságok ürméterenként és hasznos kilométerenként 0.40—0.56 P-ben szabták meg a fizetendő fuvarbért. Az alföldi, rossz kihozatalt adó állományok még a gondolatát sem bírják el annak, hogy erdei vasutat építsünk ki hozzájuk s bár környékünkön folydogál a híres „Átok csatorna", annak hajózhatóvá tételéről sem sok szó esett eddig. Használható víziutaink tehát nincsenek, többnyire keresztben is folynának szállítási irányunkra. Marad tehát, mint egyedüli megoldás, a költséges szekerezés.

Mindezt szükségesnek tartottam elmondani, nehogy egy újabb ármegállapításnál annyira kedvezőnek ítéljék helyzetünket, hogy a reánkvonatkozó árakat leszállítsák.

A tüzifa árát országos viszonylatban a szabad forgalom, tehát a szabad áralakulás idejében a felhasználási helyig előálló szállítási költség határozta meg. Úgy vélem, a hegyvidéki, félreesőbb helyeken termelt faanyag tulajdonosa már akkoriban is csak úgy találta meg számítását, hogy olcsóbbá igyekezett tenni fájának a feladóállomásig való szállítási költségét, egyébként pedig az egységnyi területen termelt, jóval nagyobb fatömegben talált vigasztalást. Azt hiszem, ez ma is így van.

Ettől eltekintve mindenképpen megokolt, hogy a fát termelő megtalálja a számítását. Annyival is inkább, mert a mezőgazdasági termények mellett az erdőgazdasági termékek meglehetősen mostoha elbánásban részesülnek. Elegendő arra rámutatnom, hogy például a kemény és lágy rönkö árát ma is az 1939 augusztusi árszint rögzíti. Ha tehát valaki abban az időpontban akár az akkoriban vágásra került gyengébb választék, akár az esetleg gyengébb kereslet következtében alacsony árakon volt kénytelen túladni szerfáján, ma is köteles volna az esetleg minőségileg sokkal különb rönköit az akkori, a mostani drágulási folyamattal nem számoló árakon elkótyavetyélni. Hibája a termelőket érintő, eddig megjelent három árszabályozó rendeletnek — tüzifa, akác- és fenyőhaszonfa — az is, hogy az árlevezetés mindháromnál eltérő rendelkezéseket tartalmaz, ami végül is az előírások összekeveréséhez, tévedésekhez vezethet.

El kellene tüntetni az árszabályozás egyéb visszásságait is. Így a most érvényben levő, a tüzifa árát szabályozó rendelet 2. §. 4. pontja a „szállított" friss termelésű tüzifa árát q-ként 40 fill.-el csökkenti, ha azt a termeléstől számított hat hónapon belül „szállítják". Következésként a helyben eladott, tehát nem „szállított" friss tüzifát csökkentés nélkül lehet a termeléstől számított hat hónapon belül is értékesíteni. Igazságtalan ez a rendelkezés, mert

ugyanakkor nem engedi meg azt, hogy a friss tüzifa nagyobb súlyát vehesse az árkiszámítás alapjául a termelő, már pedig egyedül ez okolná meg az amúgy is szűkre szabott termelői, eladási ár további leszállítását.

Amennyiben pedig a jövőben hasonló ármérséklésre a helyben eladó, tehát nem „szállító" termelőket is kötelezné a rendelet, úgy azok valószínűen tartózkodnának attól, hogy frissen termelt tüzifájukat légen száradt súlyegységek alapján, hat hónapon belül, csökkentett díjtételekkel, helyben eladják. Ez pedig valószínű súlyos következményekkel járna, mert tudvalevően helyi eladásokra többnyire csak a fában legszegényebb vidékeken kerül sor, hol nem mindegy, mikor viszi a termelő a helyi piacra a fáját.

*

Die Preisfrage auf der Tiefebene. Von *I. Babos.*

Die Rentabilität vieler, der Hauptstadt nahe liegender, jedoch mit ungünstigen Standorts- und Wirtschaftsverhältnissen behafteten Tieflandwälder stellt sich, teils sehr gering.

Die richtige Lösung der Preisfrage ist also für diese Betriebe besonders wichtig. Als Vorbedingung hierfür gilt die Beseitigung jener Schwierigkeiten, die — in der Form von ständig steigenden Lohnforderungen — bei der Erzeugung und Förderung zu verzeichnen sind und mit einigen Beispielen beleuchtet werden.

Verf. verlangt deshalb die dringende Regelung und behördliche Geltendmachung der Arbeits- und Fuhrlöhne.

*

La question des prix dans la Grande-Plaine. Par *I. Babos.*

La solution de cette question est retardée surtout par les difficultés de la production et des transports. Pour éliminer celles-ci, il faut que les autorités réglementent et contrôlent rigoureusement les salaires et les tarifs de transport.

*

Wood-Prices in the Great Plain. By *I. Babos.*

An appropriate solution is hindered chiefly by the difficulties of production and transport. These cannot be eliminated except by a strict regulation of the wages of the workmen and carters.

Értesítés.

Az Országos Erdészeti Egyesület 1941. évi december hó 18-án Budapesten tartott 75. évi közgyűlésének a jegyzőkönyvét és a Magyar Szent Koronához visszacsatolt kárpátaljai területeken végrehajtott földbirtokrendezésre vonatkozó 8430/1940. M. E. sz. rendelet kiegészítése tárgyában kiadott 190/1942. M. E. számú rendeletet, valamint a román uralom alól felszabadult keleti és erdélyi országrészen a román földbirtokreform során szerzett erdőgazdasági ingatlanok használatának az ideiglenes rendezése tárgyában kiadott 200/1942. M. E. számú rendeletet

külön kiadványokként küldjük meg t. Olvasóinknak.

EGYESÜLETI KÖZLEMÉNYEK

Választmányi ülés.

Az Országos Erdészeti Egyesület igazgató-választmánya *1941. évi december hó 18.-án* délelőtt 10 órai kezdettel — a közgyűlést megelőzően — ülést tartott, amelyen megjelentek: *Térfi* Béla és ifj. *Teleki* József gróf alelnökök, *Biró* Zoltán ügyvezető, *Mihályi* Zoltán dr. titkár, továbbá *Ajtai* Sándor dr., *Beniczky* Elemér, *Czillinger* János, *Fekete* Zoltán, vitéz *Festetics* Kristóf gróf, *Földváry* Miksa, *Hendrey* József, *Kardoss* Kálmán, *Karsai* Károly, *Kovács* Gábor, *Lády* Géza, *Lengyel* Sándor, *Mailáth* György gróf, vitéz *Marsóy* Ferenc, *Matusovits* Péter, *Molcsány* Gábor, vitéz *Onczay* László, *Orosz* Antal, *Osztroluczky* Miklós dr., *Pallavicini* A. Károly őrgróf, *Papp-Szász* Tamás dr., *Riedl* László, *Rochlitz* Béla, *Roth* Gyula, *Schmid* Ernő, *Tóth* Bódog, *Tuzson* János dr., *Véssei* Mihály, vitéz *Walla* Ferenc és *Zsombory* Ignác választmányi tagok, valamint *Becker* Róbert, *Szabó* Ferenc és vitéz *Tamás* József egyesületi tagok.

Távolmaradásukat kimentették: *Ivanich* Ferenc és *Rimler* Pál.

Térfi Béla alelnök megnyitó szavai után *Biró Zoltán ügyvezető* bemutatta az 1940. évi zárószámadást, illetőleg az 1942. évi költségvetést azzal a kérelemmel, hogy az elnökség azt változatlanul terjeszthesse a közgyűlés elé. Indítványához az igazgató-választmány egyhangulag hozzájárult.

Mihályi Zoltán dr. titkár felolvasta *Barthos* Gyulának az erdei famag-, különösen pedig a makktermés nyilvántartása, biztosítása és az erdőgazdaságok részére való hozzáférhetése érdekében tett javaslatát. Miután ezidőszerint az erdei fák magtermését senki sem ellenőrzi, a várható eredményekről az erdészeti szakközönség kellő tájékoztatást nem kap, a tölgy- és bükk-makkot sokhelyütt takarmányozási célokra használják fel és a magkereskedelem sem áll állami felügyelet alatt, közepes vagy gyenge termés esetén az érdekelt erdőgazdaságok vagy egyáltalában nem, vagy csak igen drága áron jutnak és nem mindenkor megfelelő vetőmaghoz. Ezért szükséges lenne, ha a földmívelésügyi minisztérium intézményesen rendezné a kérdést és a várható terméseredményekről, illetőleg az árakról az „Erdészeti Lapok" is tájékoztatná a szakközönséget.

Az *ügyvezető* kifejtette, hogy az indítványt nem szükséges a közgyűlés elé vinni, az egyesület az igazgató-választmány határozata alapján is megkeresheti a földmívelésügyi miniszter urat. Véleménye szerint az adatgyűjtést a m. kir. erdőfelügyelőségekre kellene bízni. Az eredmény nagyrészt az üzemvezető erdőtisztek közreműködésétől függ; ha kellő időben pontos értesítést küldenek, a nyilvántartás valóban jó szolgálatot fog tenni. Az „Erdészeti Lapok"-ban mindenesetre célszerű lesz ilyen értelmű felhívással fordulni az erdőgazdaságokhoz.

Az igazgató-választmány egyhangúlag az ügyvezető javaslata szerint határozott.

Ezután *a titkár* felolvasta *Nemes Károly* indítványát, aki azt kérte, forduljon az egyesület kellően megokolt felterjesztésben a földmívelésügyi miniszter úrhoz, a még munkabíró nyugdíjas volt állami erdőtiszteknek a nagy személyzeti hiánnyal küzködő erdőhatóságoknál való ideiglenes alkalmaztatása érdekében.

Az ügyvezető előadta, hogy az egyesület ilyenértelmű beadványt már a közelmultban is terjesztett a földmívelésügyi miniszter úr elé, most tehát csak a kérés ismétlésére, esetleg némi kiegészítésére van szükség. A helyes megoldás az lenne, ha a nyugdíjasokat létszámon felül hívnák be szolgálattételre.

Az igazgató-választmány az ügyvezető javaslata szerint egyhangulag úgy határozott, hogy *Nemes Károly* indítványát magáévá téve, azt a közgyűlésen való tárgyalás nélkül, közvetlenül terjeszti fel a Földmívelésügyi miniszter úrhoz.

Az ügyvezető bejelentette, hogy a m. kir. iparügyi miniszter úr a *Greguss*-féle munka kiadási költségeihez 4000 P-vel járult hozzá.

Indítványára az igazgató-választmány egyhangulag úgy határozott, hogy a nagyértékű segítségért az egyesület leghálásabb köszönetét fejezi ki Őnagyméltóságának.

Kardoss Kálmán szóvátette, hogy Kárpátalján egyes kincstári erdőgondnokságok állítólag napi 70.— P bért fizetnek a fuvarosoknak. Ha ez igaz, az erdőgazdaság tönkretételét jelenti, ha nem igaz, erélyesen fel kell lépni a rémhírterjesztés ellen

Molcsány Gábor kijelentette, hogy a 70.— pengős fuvarbér légből kapott mese, mert amelyik erdőgondnok ennyit fizetne, fegyelmi eljárás alá kerülne.

Vitéz Onczay László a 122.100/1941. Á. K. sz. rendelet alapján a törvényhatóságok hatáskörébe utalt fuvarbérmegállapítás helytelenségeire mutatott rá. Tudomása szerint Abauj megyében 9 P, Zemplénben pedig 18.— P a hivatalosan megállapított fuvarbér. Ennek természetes következménye lesz, hogy az az uradalom, amelynek mind a két vármegyében van erdeje, az Abaúj megyében fekvő részekből nem tudja majd a fát kiszállítani.

Az árkormánybiztos rendelete a törvényhatóságok figyelmébe ajánlja az Országos Erdészeti Egyesület véleményének a meghallgatását. Célszerű lenne tehát, ha az egyesület mielőbb bekérné a díjszabásokat egybevetés céljából.

Az *ügyvezető* hangsúlyozta, hogy ezideig mindössze *egyetlenegy* megkeresés futott be. Bereg vármegyétől, tehát az egyesület véleménynyilvánításától nem sok eredményt vár. A túlmagas fuvarbéreket nemcsak az egyesület tette panasz tárgyává sorozatos felterjesztéseiben, hanem ő maga is felhívta a tarthatatlan helyzetre a felsőházi tárgyalások során az illetékes tényezők figyelmét.

A titkár bejelentette, hogy felvételüket kérték az egyesületbe: *Erdődy* Ferenc gróf, Felsőbüki *Nagy* György Erdőgazdasága, Szombathelyi Püspökség; a következő Erdőbirtokossági Társulatok: Barót, Bereck, Bodos, Dálnok, Döröske, Egyházashollós, Étfalvazoltán, Imecsfalva, Kajántó, Középajta, Mikonyfalu, Nagymizdó, Nagybacon, Őrimagyarósd, Papolc, Sepsibodok, Sepsimagyarós, Sósmező, Szárazajta, Szőce erdőbirtokosok; *Kemenes* Ernő, *Lambert* Győző, *Spanyol* Béla, *Wagner* István erdőmérnökök, továbbá *Habel* György, *Rácz* István, ifj. *Riedl* László, vitéz *Sebők* László és ifj. *Zilahy* Aladár erdőmérnökhallgatók.

Javaslatára az igazgató-választmány valamennyi jelentkezőt egyhangulag az egyesület tagjai sorába iktatta és egyéb tárgy híján az elnök az ülést berekesztette.

IRODALOM

Volkert: A fajsúly nagysága és eloszlása a fenyőtörzsekben. (Untersuchungen über Grösse und Verteilung des Raumgewichts in Nadelholzstämmen.) *J. D. Sauerländer* kiadása. Frankfurt a. M., 1941. Ára kötve, külföldön: 3.75 *RM*.

A Göring Hermann Német Erdészettudományi Akadémia Kiadványainak 2. köteteként megjelent munka gyakorlati szempontból is igen figyelemreméltó.

Tudjuk, hogy a fajsúly a fa számos fontos tulajdonságával (szilárdság, keménység, kopásellenállóság, hang- és hőszigetelés, aszás, dagadás) igen szoros kapcsolatban áll. Míg azonban ezek közvetlen számszerű értékelése gyakran igen nagy nehézségekbe ütközik, a fajsúly pontos megállapításán keresztül kielégítő képet kaphatunk róluk.

Tudjuk azt is, hogy a fa építőipari felhasználásához elsősorban szilárdsági adatait kell ismernünk. Ezek azonban meglehetősen bizonytalanok, illetőleg olyan tág határok között ingadoznak, hogy a teherbírás biztonságát igen magas értékkel kell megszabni.

Láthatjuk tehát mindezekből, hogy a fa helyes, takarékos felhasználásának az egyik alapvető feltétele, hogy a fajsúly változásának a menetét a fatestben pontosan rögzíthessük és a különböző alakú és felépítésű törzseket csak olyan műszaki célokra használjuk fel, amelyeknek valóban megfelelnek.

A lemezekké, szálakká, rostokká, vagy porrá feldolgozott farészek sokkal egyöntetűbb anyagot képviselnek, mint a nyersfa, amelyből származnak. Ez is azt bizonyítja, hogy olyan tulajdonságok, amelyeket eddig önmagukban igen jelentőseknek tekintettünk (évgyűrűszélesség, csavarosnövés, görbeség) csak mint a vegyi és mechanikai adottságoknak — főleg pedig a fajsúlynak — a függvényei esnek a latba.

A szerző vizsgálatainál *Mayer-Wegelin* iskolájának a tanítását követte, amely a fajsúlynak a törzsben való változását illetően lényeges különbségeket talált a megvizsgált lúcoknál és erdeifenyőknél.

A 130 oldalra terjedő, igen alapos és minden részletre kiterjedő munka, amelyet egyben iskolapéldának tekinthetünk, miként kell hasonló feladatokat megoldani, a következő 5 kérdésre kívánt feleletet adni:

1. Mennyire jellemző a fajsúly változása a fafajokra általában?
2. Milyen mértékben változik a fajsúly az egyes fafajoknál?
3. Milyen a fajsúly nagyságának és eloszlásának a változása valamely állomány egyes törzseinél?
4. Elegendő-e az évgyűrűszélesség és fajsúly eddig ismert viszonya a fajsúly változásának a magyarázatára?
5. Mik a fafaj és törzsalak szerint észlelt fajsúlykülönbség mélyebb okai?

Ezekre a kérdésekre nagy körültekintéssel megválasztott vizsgálati anyag és lelkiismeretes laboratóriumi munka alapján adja meg a választ a szerző, aki fejtegetéseinél *Metzger* ismert elméletéből indul ki, hogy t. i. az élő fatörzs egyik végén befogott, egyenletesen terhelt tartónak tekintendő.

A vizsgálatok a lúc- és erdeifenyő mellett a jegenye-, síma- és vörösfenyőt, valamint a douglast is felölelték; a törzselemzések eredményét a táblázatokon és függvényrajzokon kívül számos, kitűnően szemléltető metszet is megvilágítja.

További részletezésre, sajnos, nincs helyünk és ezért rövid összefoglalásban csak jelezzük, hogy a szerző megállapítása szerint: a fajsúly nemcsak a csökkenő évgyűrű-szélességgel, hanem egykorú állományon belül *a törzserősség apadásával, a testesség fokozódásával* és *a korona nagyságával is növekszik.*

A fajsúly értékének a fapalástban való változása szerint a szerző öt típust állapított meg, de hangsúlyozza, hogy egyetlen típus sem jellemző valamely fafajra, mert a növekvés menete szerint nemcsak ugyanazon fafajon, hanem állományon belül is több típus fejlődhetik ki. *M.*

Zsombory Ignác: Az erdőhasználat gyakorlati kézikönyve. (A „Magyar Fapiac" kiadása. Budapest, 1941.)

Dícséretre méltó feladatra vállalkozott mind a kiadó, mind a szerző, amikor a sorozatos átképző tanfolyamokról kikerülő, új keresztény fakereskedő-szakma tagjainak a kezébe olyan vezérfonalat kívántak adni, amely a kezdet nehézségein átsegíti őket és elméleti tudásuk alapjául szolgálhat.

Ilyen szemmel kell tehát néznünk *Zsombory* 84 oldalas kis munkáját, amelynek éppen rövidsége az egyik legnagyobb előnye.

Bevezetőül megismerteti olvasóit az erdő fogalmával és használatával, azután külön fejezetekben tárgyalja — az óriási anyag célszerű, igen ügyes megrostálásával — a fa kitermelését, felkészítését, választékolását, összegyüjtését, tárolását, az erdő melléktermékeit és befejezőül a fa műszaki tulajdonságának a javítását.

Könyvében megvan mindaz, amire a kezdőnek szüksége van; az alapvető ismeretek birtokában pedig a szakirodalom egyéb termékei is hozzáférhetőkké válnak az érdeklődők számára.

A könyv ára 6.— pengő; beszerezhető a „Magyar Fapiac" kiadóhivatalánál, Budapest, V., Nádor-utca 26. *M.*

Szoncsó László: Telepítsünk géperejű digózással és szikes legelők helyén mechanizált mezőgazdasági üzemekkel. (A szerző kiadása, Budapest, 1941.)

Érdekes és bátor tervezet, amely feltétlen figyelmet érdemel.

Az általános rész a szikesek digózás útján való javításának az eddigi módszereit tárgyalja és rámutat arra, hogy a kézierővel végzett munka — nehéz és költséges volta miatt — a legfőbb akadálya a nagyarányú telkesítésnek. Többezer hold szikes legelőt csak célszerűsített eljárásokkal lehet bőventermő szántókká átalakítani és a hazai többtermés szolgálatába állítani.

Erről szól a munka második része, amely a szerzőnek a talajvizsgálatok végrehajtására, a digóföld kitermelésére és elhordására vonatkozó terveit és számításait ismerteti. A géptervek legfontosabbika a digózó-gép, amelynek a megvalósításával a digóföld rendkívül olcsón lesz kitermelhető. A tervbeli digózó-gépben egymás mögött teljesítmény szempontjából sorbakapcsolt kotróművek nyernek elhelyezést. Ezzel az új műszaki megoldással a világ minden eddig ismert kotrógépénél többszörte nagyobb teljesítményű és így többszörte olcsóbb kotrási munkát végző gép létesíthető. A digózó-gép érdekes megoldással talajcsoportosítást is végez és a digózással kapcsolatos segédmunkák (belvízrendezés, sáncolás stb.) elvégzésére is használható.

A digózás célszerűsítése a szerző számítása szerint nemcsak magángazdasági, de államháztartási — elsősorban adózási — szempontból is jelentős előnyökkel jár, mert pl. 1 k. hold terület 250 pengő javí-

tási költségével egyenlő összeg a közvetlen és közvetett adózás útján már 3 esztendő alatt befut a kincstárhoz.

Különösen érdekes azonban az, hogyan képzeli a szerző a telkesítéssel kapcsolatban egy nagyarányú telepítés keresztülvitelét.

Szerinte a szikes és általában mészigényes legelőterületeknek szántókká való feljavítása gyorsan végrehajtható lesz nagy, ezer, ötezer, tízezer hold terjedelmű mechanizált mezőgazdasági üzemek létesítésével. „Lucernagyárak", „gabonagyárak" alapíthatók aránylag kevés építménnyel és nagy típusú traktorok, különöleges talajmívelő eszközök, vetőgépek, aratógépek, stb. alkalmazásával. A szántóvá feljavított legelőterületek a javítás kezdetét követő néhány év mulva telepes szövetkezeteknek adhatók át, amelyek egyideig még folytathatják a mechanizált jellegű és főleg szalmatrágyázást használó gazdálkodási módot, de később fokozatosan áttérhetnek a belterjes és sok haszonállatot tartó gazdálkodásra.

Ez az elgondolás a tervezet egyik legfontosabb része! A nagy mezőgazdasági üzemegységek beruházási költségei és forgótőkéi nemzeti termelési kölcsön kibocsátása útján volnának fedezhetők. A talajjavítások (digózás, márgázás, sáncolás stb.) révén előállítható terméstöbbletek a közvetlen és közvetett adózás útján növelni fogják az államkincstári bevételeket. Ezeknek a nyilvántartható bevételeknek egy bizonyos hányadát 20—25 esztendőn keresztül az állampénztárban az összes többi bevételektől el lehetne választani és telepítési célokra kellene felhasználni. Ilymódon egy óriási alap volna létesíthető, amely minden telepítési gondunkat megoldhatja. Csak egy nagyszabású telepítésfejlesztő törvényre lenne szükség hozzá.

A szerző tervezete — úgy értesülünk — az illetékes helyeken igen kedvező fogadtatásra talált.

A 15 ábrát tartalmazó 22 oldalas füzet ára 3 pengő; megrendelhető a Pátria Irodalmi Vállalat és Nyomdai Rt. könyvosztályánál, Budapest, IX., Üllői-út 25.

Faber György: Gazdatiszti Címtár. (A Magyar Gazdatisztek Országos Egyesületének a kiadása. Budapest, 1941.)

A *M. G. O. E.* régóta érzett hiányt pótolt a 340 oldalra terjedő zsebkönyv kiadásával, amely vármegyenkénti és urdalmak szerinti betűrendes felsorolásban közel *4000* nevet tartalmaz, a gazdatiszt születési évének, végzettségének és hivatali állásának a megjelölésével.

Az Országos Mezőgazdasági Biztosító Intézetnél bejelentett magánszolgálatban álló erdőmérnökök és erdészek nevét is metaláljuk a címtárban, amelyet azonban főleg a gazdatiszti kar tagjai vártak nagy érdeklődéssel; bizonyítja ezt az is, hogy a Címtárra több mint 1000 előzetes megrendelés érkezett.

A kötet ára 15 pengő, a *M. G. O. E.* tagjai kedvezményesen *5 pengőért* kapják. Megrendelhető: A Magyar Gazdatisztek Országos Egyesületénél, Budapest, V., Arany János-u. 5.

HAZAI FOLYÓIRATOK.

A Magyar Mérnök- és Építész-Egylet Közlönye. (LXXV. kötet. 1941.)

49—50. sz. — *Kovács O.:* Tapadófeszültségek elosztástörvénye befalazott rudakon.

50—52. sz. — *Barna J. dr. és Pinkert B.:* Barnaszénkátrányolajok szétválasztása savak hatására. — *Rihmer P.:* Grafikai törekvések a városrendezésben.

A Műszaki Világ. (V. évf. 1941.)

26. sz. — *Árvay J. dr.:* Karácsony. — *Hoepfner G.:* Országos Gazdasági Tanács. — *Fridrich L.:* Műemlékek fenntartása. — *Kováts A.:* A világháború és a magyar ipar. — *vitéz Becske K.:* A Svábhegy forgalmi viszonyai. — *Ifj. Sorg A.:* Anyaggazdálkodási kérdések az építőiparban. — *Dörne E.:* A tervszerű városfejlesztés. — *Szesztay S.:* A tagosítás problémái és a mérnökutánpótlás. — *Fehrentheil-Gruppenberg L. dr.:* Kényszertermelés. — *Lechner J. dr.:* A Vár rekonstrukciója:

A Vadászkutya. (II. évf. 1941.)

12. sz. — *Gróf Erdődy R.:* Rókakopóink — *Forti J. dr.:* Légszimat és talajszimat. — *Sallak A.:* Csobán. — *Aigner Ö.:* Miért nem terjed hazánkban a vizlászat.

Bányászati és Kohászati Lapok (LXXIV. évf. 1941.)

24. sz. — *Domony A.:* Aluminiumból és ötvözeteiből készült félkészgyártmányok hólyagosodását előidéző körülmények vizsgálata. — *Mazalán P.:* Hozzászólás dr. Papp Ferenc egy. m. tanár „Budapest meleg gyógyforrásainak értéke és érdeke" című cikkéhez.

Bástyánk. (I. évf. 1941.)

2. sz. — *Mécs E.:* Két évtized. — *Zilahy L.:* Levél a „Bástyánk"-hoz. — *Gacs J.:* A magyar fejlődés útja. — *Vági I.:* A Cambrai harcikocsi csata. — *Barczi M.:* A kémia a háborús önellátás szolgálatában. — *Polgáry S.:* Hivatástudat: újjászületés. — *Posgay L.:* Pár szó az egyenruhánkról.

Halászat. (XLII. évf. 1941.)

12. sz. — *Mike F. dr. és Varga L. dr.:* Hazai pisztrángtenyésztésünk irányelvei és kilátásai. (11. közl.) — *Ifj. Szabó Z. dr.:* A bolharákok élete. — *Lukács K. dr.:* A magyar halászat multjából. — *Jaczó I. dr.:* A pontyok járványos betegségeinek kórokozói.

Köztelek. (LI. évf. 1941.)

49. sz. — — *r* — *ő*—*:* A mezőgazdasági tudás alapjai. — *Villax Ö. dr.:* Adatok hazai szófajtáinkhoz. — *F. T.:* Kevés a magyar növénynemesítő. — *Döhrmann V.:* A felszabadult keleti vármegyék juhtenyésztése. — *Párniczky Z.:* Szarvasmarhahízlalás hadigazdálkodásban. — *Szokolyai Zs.:* Hogyan lehetne megoldani a téglahiányt. — *Faber Gy.:* Még egyszer a mezőgazdasági szociálpolitika hovatartozandóságáról.

50. sz. — *Pörneczi J.:* A mezőgazdaságfejlesztés és az akadémiák reformja. — *Kovátsits L. dr.:* Szabad-e a talajvédelem nevében rossz szokásnak minősíteni a tarlóhántást és az őszi mélyszántást. — *Schweiger L. dr.:* A szójabab szalma, mint állati takarmány. — *Varga F. dr.:* A fenyőgyanta termelése. — *Somssich L. dr.:* Beszámoló az év agrár-eseményeiről. — *Bárányos K. dr.:* Időszerű mezőgazdasági kérdések. — *Fabricius E.:* Alkalmazkodás növénytermesztésünk terén. — *Konkoly-Thege S.:* Az állattenyésztése a jövő. — *Rege K. dr.:* Háborús üzemszervezési gondok. — *Herodek S. dr.:* Tartsuk fenn törzsállományunkat. — *Toldy M.:* Dohánytermesztésünk fejlesztésének lehetőségei. — *Witthen B.:* Gazdaadóztatás Németországban. — *Vermes A.:* A sajtó, a film és a rádió a mezőgazdaságfejlesztés szolgálatában. — *Surányi J. dr.:* Egy új cukornövény. I. — *Grábner E.:* A fűfélék magtermesztésének és nemesítésének gyakorlati értéke. — *Kadocsa Gy. dr.:* A meztelen csiga tömeges jelentkezése. — *Wellmann O. dr.:* Szarvasmarhatenyésztésünk

jövőjének biztosítása. — *Báldy B.*: A magyar baromfifajták jelentősége. — *Rohringer S.*: Magyar hajók a tengeren. — *Pettenkoffer S.*: Az 1941. évi borok kezelése és javítása. — *Ormándy J. dr.*: A vagyon évvégi értékelése. — *alsóeőri Farkas G.*: A kerti eper szántóföldi termesztése.

Magyar Fapiac. (III. évf. 1941.)

49. sz. — —: A magyar-német fagazdaság.

50. sz. — *Istvánffy J.*: Termelési feladatok a visszatért területeken. — *v. Simonkay Gy.*: Kárpátalja fagazdasági kérdéseiről. — *Foghtüy M.*: A tiszai szállítási lehetőségekről. — *Lingel J.*: Keményfafeldolgozó ipar 1941-ben. — *Szabó Ö.*: A faszénkereskedelem megoldásra váró problémái. — *Fényi B.*: A szénkereskedelem helyzete. — *Földváry L. dr.*: Fenyőfával kapcsolatos kérdések. — *Ráth-Végh K.*: Beszámoló a parketta piacról. — *Csernó A. dr.*: Fokozni kell a fatermelést. — *Veress L. és Gyürk I.*: A telepes kereskedelem 1941-ben. — *Baráth A.*: „Székelyföldön a fatermelést kell elősegíteni. — *Koncz K.*: A tüzelőanyagkereskedelem megszervezése. — *Bertalan I.*: A bányafaellátás ügye.

52. sz. — *Vangel Gy.*: A talpfatermelés kérdései. — *Vashegyi-Vid. J.*: Faellátási problémák.

Magyar Statisztikai Szemle. (XIX. évf. 1941.)

10. sz. — *Jchan B. dr.*: A fertőző betegségek elleni küzdelem utolsó 10 éve Magyarországon. — *Hein J. dr.*: Az órabérek alakulása Magyarországon és a külföldön 1929-től 1939-ig. — *Heller A. dr.*: A belga munkabérstatisztikai felvétel tanulsága. — *Kovács A. dr.*: Thirring Gusztáv emlékezete.

Mezőgazdasági Közlöny. (XIV. évf. 1941.)

12. sz. — *Farkas Á.*: Erdélyi kisgazdaságok állattartási formái és azok teljesítő képessége. — *Csiky Á. dr.*: A teljes műtrágyázás jelentőségéről. — *Mayer B.*: A m. kir. Államvasutak teljesítményei az 1940. évben. — *Szentmártoni L.*: Állategészségügyi viszonyaink az 1938. esztendőben. — *M. B.*: Az európai mezőgazdaság jövője. — Svédország gazdasági helyzete.

Nimród Vadászlap. (II. évf. 1941.)

35. sz. — *József főherceg tábornagy*: A Duna partján és a Kárpátok ormán (4. közl.).

36. sz. — *Sólyom*: Karácsonyvárás. — *Szederjei A.*: Szarvasbőgés. — *Geleta J.*: A szibériai mókus és akik vadásszák.

Technika. (22. évf. 1941.)

10. sz. — *Babits V. dr.*: Audiofrekvenciájú transzformátor és fojtótekercs méretezése. — *Ifj. Dümmerling Ö.*: A ferencesrend középkori csúcsíves stílű építészetének emlékei Magyarországon. II. — *Urbanek J. dr.*: A színmérés alapjai. — *Muttnyánszky A.*: Siklófék laza féktuskóval. — *v. Zsoldos L.*: Nagynyomású légszivattyúk.

Természettudományi Közlöny. (73. kötet. 1941.)

12. sz. — *Rapics R.*: Korunk biológiai irányai. — *Kulin Gy. és Haeffner T.*: A műkedvelő csillagászat tudományos értéke. — *Erdey-Gruz T.*: A növényi sejtek plazmájának szerkezetéről. — *v. Varga L.*: A Lagoda-tó.

Vadászat. — Halászat. (IX. évf. 1941.)

23. sz. — *gr. Festetics P.:* Téli hajtások. — *Szádeczky Kardoss B.:* A Közigazgatási Bíróság elvi jelentőségű határozatai. — *Fenczik J. dr.:* A rahói medvebocs tragédiája.

Vadászujság. (I. évf. 1941.)

7. sz. — *Panka K. dr.:* Javaslat a vadkárok csökkentésére. — *Plentzner F.:* A három öreg. — *Péchy-Horváth R.:* Téli gondok az etetők körül. — *Berényi V.:* Gébicseink. — *Gy.* Erdély Gímvadállománya.

8. sz. — *Szent-Ivány G. dr.:* Meghalt Szent-Ivány József. — *Mészáros P.:* A tilalmi idők végleges rendezése. — *Gy. Takách Gy.:* Az északamerikai vadjuh. — *Sárréti:* Gyöngy-golyóval, betétcsővel nem kísért az ördög. — *Bieger W.:* Vadásztrofeáink megszabott rendszer szerinti bírálata.

9. sz. — *Mészáros P.:* Milyen intézkedéseket tettünk hat évtized alatt az orvvadászat megakadályozására. — *Vásárhelyi I.:* Adatok a mezeigörény életmódjához. — *Plentzner F.:* A két Mindszent. — *Ajtay L.:* Kegyelemdöfés-kegyelemdöfés. — *Gy. Takách Gy.:* Ősbikára ősfenyvesben. — *Szekeres I. dr.:* Az erdélyi vármegyék alispánjaihoz!

KÜLFÖLDI LAPSZEMLE.

ALLGEMEINE FORST- UND JAGD-ZEITUNG. 1941. 12. sz.

Puster: A sejt és a fejsze az erdészeti üzemben. (Zelle und Axt im forstlichen Betriebe.) 317—323. old.

A faállománynak a természeti adottságok alapján lehetséges fejlődését az emberi beavatkozás nagy mértékben szabályozhatja.

A szerző az ismert adatok alapján összehasonlítja a leggyakrabban alkalmazott gyérítési eljárásokat és az *angol módszert* (a versenytársak eltávolítása, a segítők megtűrése és az elnyomottak gyámolítása) igen megfelelőnek tartja.

DER DEUTSCHE FORSTWIRT. 1941. 99/100—103/104. sz.

Saari: A finn magánerdőgazdaság. (Die forstpolitische Behandlung der finnischen Privatwaldwirtschaft. (713—717-ig és 725—726-ig.

Finnország 24.8 millió ha erdőterületének 60.5 százaléka magántulajdon és ennek közel háromnegyed része kis-, vagy 200 ha-on aluli középbirtok.

A magánerdőknek a finn fatermelésben tehát igen jelentős szerepük van és így természetes, hogy teljesítőképességük fenntartása, sőt növelése különös gondja a felelős tenyézőknek.

A szerző rövid összefoglalásban ismerteti a régebbi törvényes intézkedéseket, amelyek az 1886-i erdőtörvény óta nemcsak az oktalan erdőpusztítás megakadályozására szolgáltak, hanem az erdőbirtokosokból tartományonkint alakított és szakképzett személyzet munkájára támaszkodó ú. n. *erdészeti bizottságok* létesítésével igen hasznosan szolgálták az erdőgazdaság fejlődésének az ügyét.

A legutóbbi, 1928. évi erdőtörvény ezeknek a bizottságoknak a számát szaporította, hatáskörüket kiterjesztette és az érdekeltek széleskörű bevonásával nemcsak munkájukat tette termékenyebbé, hanem az általános bizalmat is nagyban fokozta velük szemben. A bizottságok t. i. félhivatalos szervek, olyan értelemben, hogy a hatáskörük alá tartozó magánerdőgazdaságok szakbeli irányítását érdekképviseleti ala-

pon látják el, de határozataik érvényesítése céljából szükség esetén az állami hatóság kényszerítőerejű segítségét is igénybe vehetik.

Igen nagy munkát végeztek az utolsó évtizedben a lápok lecsapolása és telkesítése terén; ezekhez a munkálatokhoz az állam közel 20%-os készpénz-támogatással és a munkaérték 70%-át kitevő olcsó kölcsönnel járult hozzá.

Bünau: Erdei csemeték nevelése a keleti tartományokban. (Forstpflanzenzucht im Osten und für den Osten.) 733—735. old.

A birodalmi nagy erdősítési tervezet sikerének egyik lényeges előfeltétele, hogy kellő számú olcsó csemete álljon az erdőgazdaságok rendelkezésére. A szerző igen helyesnek tartja, hogy az állami felügyelet erre a kérdésre is kiterjed és az üzletszerűen csemetenevelésel foglakozó összes üzemek számára megszabja, milyen és mennyi csemetét termeljenek. Szükségesnek véli azonban, hogy a csemetekertek száma Kelet-Poroszországban szaporíttassék és a szakképzett személyzet számának emelésére is megfelelő intézkedések történjenek.

Jordan: Vadpatakszabályozás a Védnökségben. (Zur Wildbachverbauung im Protektorat. 736—737. old.

A kis ismertetés mellékleteiként közölt 5 fénykép igen eredményes munkáról tesz tanulságot.

SCHWEIZERISCHE ZEITSCHRIFT FÜR FORSTWESEN. 1941. 12. sz.

Knuchel: Az erdőgazdaság és az elgázosítás céljaira szolgáló fa termelése. (Waldwirtschaft und Bereitstellung von Gasholz.) 297—304. old.

Svájcban jelenleg mintegy 1500 tehergépkocsi üzemanyagát szolgáltatja fagáz és 1941 október hó elején 4279 fagáz-generátor volt üzemben; ezeknek a faszükséglete összesen évi 500.000 ürm., tehát több, mint amennyi a svájci papírfogyasztás nyersanyaga.

A szerző hangsúlyozza, hogy fagáz előállításához csak olyan választékokat szabad használni, amelyek más célokra kevésbbé alkalmasak, nehezen értékesíthetők, de óvakodni kell attól, hogy a háború okozta különleges helyzetben az erdőgazdaság egyéb régi fogyasztóit elveszítse.

Neunkirchben a község, a kanton az erdészeti kísérleti állomás és a szövetségi főerdőfelügyelőség anyagi hozzájárulásával 1939-ben egy „gázfa"-telep létesült, amely ennek a különleges választéknak a legcélszerűbb előállítására és szárítására vonatkozólag végez beható kísérleteket.

A fa feldarabolását egy önműködő *Jonneret*-féle körfűrész végzi, szárítása pedig a célnak megfelelően épített silókban történik.

Schweingruber: Gázfa előállítása Zürichben. (Die Gasholzfabrikation in der Schenkung Dapples in Zürich.) 304—311. old.

Svájc a jelenlegi háború tanulságain okulva, minden erejével arra törekszik, hogy ellátását, amennyire csak lehet, függetlenítse a külföldtől. Ezért a „Holzgas-Generator A. G." megbízásából a *Dapples* nevű zürichi cég korszerű gázfa előállító telepet létesített, amely a neunkircheni kísérletek eredményeit hasznosítva, tömegtermelésre rendezkedett be.

A szerző részletes leírást ad az üzemről és teljesítőképességéről.

LES A DREVO. 1941. 48/49—50/52. sz.

Rodák: Az erdőmunkásokról. (Otázka lesného robotnictva) 50/52. sz. 9. old.

Saját tapasztalatai alapján is hangsúlyozza, hogy szakképzett munkásokat — amelyekre minden erdőgazdaságnak igen nagy szüksége van — csak *állandó munkaalkalom* nyujtásával lehet nevelni és megtartani.

KÜLÖNFÉLÉK

HALÁLOZÁS.

Hinfner György ny. miniszteri tanácsos 1941. december hó 14-én, életének 74. évében, Budapesten elhunyt.

A Megboldogult az 1893. évben tette le az erdészeti államvizsgát. Rövid ideig tartó kincstári szolgálat után az 1894. évben a kir. közalapítványokhoz lépett át és itt előbb mint erdőrendező, majd mint segéderdőtiszt és erdőgondnok, végül pedig — az 1916. évtől kezdődően egészen az 1926. évben bekövetkezett nyugállományba vonulásáig — mint a királyi közalapítványi erdőgazdaságok központi vezetője a m. kir. vallás- és közoktatásügyi minisztériumban működött.

Egyike volt a régi vágású erdészek utolsó képviselőinek, akik még a néhai *Bedő Albert* képviselte magyar erdőgazdaságot ismerték és példaképüket minden tekintetben — még a külsőségekben is — követni igyekeztek.

Szakmájának fanatikus művelője, az erdő, és a vadgazdaság rajongója távozott körünkből vele, akire mindenki, akinek szerencséje volt őt ismerni, mint a melegszívűség, a barátság és az atyai jóindulat megtestesítőjére fog visszaemlékezni.

Nyugodjék békében!

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS.

A karácsonyi ünnepek és az új év alkalmával olyan sokan kerestek fel jókivánataikkal, hogy figyelmüket külön-külön megköszönni a mai rendkívüli időben nem áll módomban, ezért ezúton mondok hálás köszönetet és részemről is a legjobbakat kívánom.

Budapest, 1942. évi január hó 3-án.

Molcsány Gábor
miniszteri osztályfőnök.

ÜDVÖZLÉS.

Mindazoknak a kedves Kartársaknak, akiket az ezévi kinevezés, előléptetés és kitüntetés érintett, ezúton kívánok kartársi szeretettel minden legjobbat.

Biró Zoltán
ügyvezető.

SZEMÉLYI HÍREK.

A *Kormányzó Úr* Őfőméltósága a m. kir. földmívelésügyi miniszter előterjesztésére a m. kir. erdőmérnökök személyzeti létszámában *Pászthory Ödön* miniszteri tanácsosnak a miniszteri osztályfőnöki címet és jelleget;

Gárdonyi Nagy László, Erőss Gyula, Alberti János és *Radó Gábor* m. kir. főerdőtanácsosoknak a miniszteri tanácsosi címet és jelleget;

Barabásy József, Sztankó Zoltán, vitéz Kiss Lajos, Harmath Ernő, Szilárd Tivadar, Liha Valér és *Heincz János* erdőtanácsosoknak a m. kir. főerdőtanácsosi címet és jelleget;

Szőke Győző és *Berecz János* erdőtanácsosoknak a m. kir. főerdőtanácsosi címet;

Kiss Aladár, Kampü Iván, Szilágyi Ferenc, Seregély Sándor, Balogh Sándor, Bánky Gyula, vitéz Tury Elemér, dr. Ijjász Ervin, vitéz Sóváry Géza, dr. Földváry László, Szalay Rezső és *Baráth Béla* főerdőmérnököknek a m. kir. erdőtanácsosi címet és jelleget;

Szabó Géza, Kutasy Viktor, Krippel Tibor és *Mestyanek István* főerdőmérnököknek a m. kir. erdőtanácsosi címet;

Ajtay László, dr. Gerlai Arnold, Wágner Gyula, vitéz Balogh Elek és *Makkay Zoltán* erdőmérnököknek a m. kir. főerdőmérnöki címet és jelleget adományozta.

*

A *Kormányzó Úr* Őfőméltósága a m. kir. földmívelésügyi miniszter előterjesztésére a m. kir. erdőmérnökök személyzeti létszámában *Lengyel Sándor* és *Vető Gyula* miniszteri tanácsosi címmel és jelleggel felruházott m. kir. főerdőtanácsosokat, valamint *Takács János, Blickhardt József, Nagy Zoltán* és *vitéz Szilágyi-Ilosvay Lajos* m. kir. főerdőtanácsosokat miniszteri tanácsosokká;

Papp Jenő főerdőtanácsosi címmel és jelleggel felruházott erdőtanácsost, valamint *Jurkovich János, Lotterhof Márton, Tárczy Pál, Partos Gyula* és *vitéz Katapán Ottó* főerdőtanácsosi címmel felruházott erdőtanácsosokat, továbbá *Mauksinszky Gyula, Mocsáry Béla, Révay Ferenc, Muraközi Pál, Botos Géza, Kiss Zoltán, Mezőközy András, Istvánffy József, Fás János, vitéz Fejes József, Glóser Dezső, Kriváchy Andor, Schauer Gyula* és *Szabó Kálmán* erdőtanácsosokat m. kir. főerdőtanácsosokká kinevezte.

*

A *Kormányzó Úr* Őfőméltósága a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére *Lászlóffy Ernő kir.* közalapítv. igazgatói címmel és jelleggel felruházott kir. közalapítv. főerdőtanácsost kir. közalapítv. igazgatóvá az V. fizetési osztályba;

Leicht Ottó kir. közalapítv. főerdőtanácsosi címmel és jelleggel felruházott kir. közalapítv. erdőtanácsost királyi közalapítványi főerdőtanácsossá a VI. fizetési osztályba;

Mérey Andor kir. közalapítv. erdőtanácsost kir. közalapítv. főerdőtanácsossá a VI. fizetési osztályba kinevezte;

Somogyi Zoltán kir. közalapítv. erdőtanácsosnak a kir. közalapítv. főerdőtanácsosi címet és jelleget adományozta.

*

A m. kir. földmívelésügyi miniszter a m. kir. erdőmérnökök személyzeti létszámában *Lukács Károly* (Sirok), *Holbay Miklós* (Budapest), *Jákó Jenő* (Makkoshotyka), *Orbán László* (Budapest) és *Lux Barna* (Nagybánya) m. kir. erdőtanácsosi címmel és jelleggel felruházott m. kir. főerdőmérnököket a VII. fizetési osztályba m. kir erdőtanácsosokká;

Pető János (Görgényszentimre), *Szontagh József* (Barlafalu), *Székely Géza* (Marosvásárhely), *Romanovszky Dénes* (Debrecen), *Weyda János* (Marosvásárhely), *Kovács Albert* (Nagybánya) és *Sófalvi István* (Beszterce) ideiglenes minőségű m. kir. főerdőmérnököket a VII. fizetési osztályba ideiglenes minőségű m. kir. erdőtanácsosokká;

Sztehló János (Kassa), *Szadlis Sándor* (Rahó), *Franciscy Lajos* (Kaposvár), *Koller Pál* (Bustyaháza), *Márkosi Béla* (Bustyaháza), *Verőczey Sándor* (Komárom), *Kósa Gyula* (Mocsolyástelep), *Kertész István* (Budapest), *vitéz Borsay Ferenc* (Budapest), *Szeless István* (Máramarossziget), *Rácz József* (Esztergom), *Gerencsér István* (Sátoraljaújhely), *Kricsfalvi Viktor* (Esztergom), *Egry Károly* (Szeged), *Zoltán János* (Budapest), *dr. Haracsi Lajos* (Sopron), *dr. Földes Károly* (Ungvár), *Maczkó István* (Gödöllő) és *Fülöpp Zoltán* (Budapest) m. kir. főerdőmérnököket a VII. fizetési osztályba m. kir. erdőtanácsosokká;

Pákh Antal (Csontos) m. kir. főerdőmérnöki címmel és jelleggel felruházott m. kir. erdőmérnököt a VIII. fizetési osztályba m. kir. főerdőmérnökké;

Spanyol Béla (Kovászna) ideiglenes minőségű m. kir. erdőmérnököt a VIII. fizetési osztályba ideiglenes minőségű m. kir. főerdőmérnökké;

Huf József (Rahó), *Csermely László* (Lillafüred), *Nagy László* (Rimaszombat), *Kovács István* (Székelyudvarhely), *Szigyártó Zoltán* (Miskolc), *Gellért Géza* (Kaposvár), *Bartha Lajos* (Bustyaháza), *Terényi József* (Gödöllő), *Stefaits István* (Léva), *Suhayda Károly* (Debrecen), *Kerkápoly Géza* (Szeged), *Pammer Dezső* (Debrecen), *Botos Mihály* (Kaposvár), *Huszár Károly* (Beszterce), *Gyarmathy Endre* (Nagybocskó), *Szügyi Gyula* (Rahó), *Masztics Miklós* (Munkács), *Szigethy Béla* (Parasznya), *Csiszár Imre* (Budapest), *Zsirai Gyula* (Miskolc), *Kuthi István* (Diósgyőr), *Matolcsy Andor* (Diósgyőr), *Cselényi László* (Balassagyarmat), *Donáth Aladár* (Nagybánya), *Vámosi Ferenc* (Rahó), *Köröskényi Béla* (Diósgyőr), *Szilas Géza* (Bustyaháza), *Ladányi Béla* (Bercsényifalva), *Pápay Domokos* (Parád), *Ulbrik Gyula* (Miskolc), *Csabán István* (Tiszabogdány) és *Seregély Lajos* (Királymező) m. kir erdőmérnököket a VIII. fizetési osztályba m. kir. főerdőmérnökökké;

Solt Hugó (Ungvár) m. kir segéderdőmérnököt a IX. fizetési osztályba m. kir. erdőmérnökké;

Szörényi Béla (Bustyaháza), *Iby Gábor* (Bustyaháza), *Lotterhof Ottó* (Nagybánya), *Lenkey László* (Rahó), *Prókay Gyula* (Ungvár), *Franciscy Pál* (Beszterce) és *Lipták Géza* (Laposnya) ideiglenes minőségű m. kir. erdőmérnökgyakornokokat a X. fizetési osztályba m. kir. segéderdőmérnökökké, végül *Véssey Tibor* (Bustyaháza), *Czuppon Károly* (Rahó) és *Hiibbey Albert* (Bustyaháza) ideiglenes minőségű m. kir. erdőmérnökgyakornokokat a X. fizetési osztályba ideiglenes minőségű m. kir. segéderdőmérnökökké kinevezte.

*

A m. kir. földmívelésügyi miniszter a m. kir. erdőmérnökök személyzeti létszámában *Balogh Dezső* (Tőkés) és *Nemestóthy-Szabó Béla* (Kolozsvár) ideiglenes minőségű m. kir. főerdőmérnököket a VII. fizetési osztályba ideiglenes minőségű m. kir. erdőtanácsosokká, *Bogár Pál* (Székesfehérvár), *Mathis Gyula* (Jolsva), *Imrik Zoltán* (Szombathely) m. kir. főerdőmérnököket, *Lambert Győző* (Beszterce) ideiglenes minőségű m. kir. főerdőmérnököt, *dr. vitéz Botvay Károly* (Sopron) és *dr. Kováts Ernő* (Budapest) m. kir. főerdőmérnököket a VII. fizetési osztályba m. kir. erdőtanácsosokká;

Simonek János (Kecskemét), *Péter Brunó* (Felsővisó), *Böhm Mihály* (Alsófernezely), *Jekeli Oszkár* (Sepsiszentgyörgy) és *Békési Elek*

(Csíkszereda) ideiglenes minőségű m. kir. erdőmérnököket a VIII. fizetési osztályba ideiglenes minőségű m. kir. főerdőmérnökökké;

Vitéz Gedey Tibor (Kecskemét), *Mészáros Sándor* (Perecsény), *Vadász József* (Bezdán), *Sztripszky György* (Turjaremete), *Prüger Henrik* (Rozsnyó), *Kovács József* (Bustyaháza), *Bacsinszky András* (Fenyvesvölgy), *Vaszócsik Tivadar* (Huszt), *Sima Antal* (Kassa), *Mojses Ferenc* (Rozsnyó), *Kállay Árpád* (Budapest), *Vermes Imre* (Palánka), *Tótfalvi Miklós* (Rahó), *Kovács Nagy Zsigmond* (Debrecen), *Palotay István* (Rahó), *André Béla* (Keszthely), m. kir. erdőmérnököket a VIII. fizetési osztályba m. kir. főerdőmérnökökké és *Fuhrmann György* (Székelyudvarhely) ideiglenes minőségű m. kir. erdőmérnököt a VIII. fizetési osztályba ideiglenes minőségű m. kir. főerdőmérnökké;

Hergáth Viktor (Békéscsaba) és *Schmidt Károly* (Bethlen) ideiglenes minőségű m. kir. segéderdőmérnököket a IX. fizetési osztályba ideiglenes minőségű m. kir. erdőmérnökökké, *Rozim József* (Komárom), *Bélaváry Mihály* (Budapest), *Seregély Pál* (Szombathely), *Bisztika Géza* (Nagyberezna), *Kiss János* (Rahó), *Wächter Gyula* (Zalaegerszeg), *Karczag Gusztáv* (Kassa), *Gábor Ferenc* (Beregszász), *Anschau Antal* (Budapest), *Derszib Ödön* (Budapest), *Fürst Károly* (Miskolc), *Bartosovszky Viktor* (Máramarossziget), *Kollwentz Ödön* (Bustyaháza), *Kühne Gábor* (Felsővisó), *Gubkó János* (Huszt), *ifj. Paulyuk József* (Rahó), *Solt Pál* (Ökörmező), *Seberényi Ferenc* (Csíkszentmárton), *Mikevári Tivadar* (Hátmeg), *Nemky Ernő* (Gödöllő), *Szentkúti Ferenc* (Győr), *Csekme László* (Diósgyőr), *Zádor Alfréd* (Fenyvesvölgy), *Tomka László* (Rimaszombat), *Bél Sándor* (Nagyberezna), *Szabó Ferenc* (Ungvár), *Várnai Tivadar* (Gyertyánliget), *Juriss László* (Munkács), *Szivák István* (Antalóc), *Várkonyi László* (Kecskemét), *Bortnyák István* (Alsókalocsa), *Bachéry Dénes* (Lyuta), *Karner Kálmán* (Rahó), *Maróthy László* (Taracköz), *Tüske József* (Kassa), *Kollár Gyula* (Oroszmokra), *Szabó György* (Miskolc), *Fekete Gyula* (Budapest), *dr. Magyar János* (Gödöllő), *Bakkay László* (Ravaszmező), *Héjj János* (Perecsény), *Lonkai János* (Miskolc), *Reisz Ferenc* (Rahó), *Dobó Jenő János* (Rahó), *Ferenczi Béla* (Gyergyótölgyes), *Neuwirth János* (Bustyaháza), *Fürst Elemér* (Turjapolena), *Gereben János* (Sátoraljaújhely), *Láng László* (Visegrád) és *Sárkány Jenő* (Rahó) m. kir segéderdőmérnököket a IX. fizetési osztályba m. kir. erdőmérnökökké, végül *Porst József* (Székelyudvarhely) ideiglenes minőségű m. kir. segéderdőmérnököt a IX. fizetési osztályba ideiglenes minőségű m. kir. erdőmérnökké kinevezte.

*

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter *Genersich László* kir. közalapítv. főerdőmérnököt kir. közalapítv. erdőtanácsossá a VII. fizetési osztályba;

Balsay Miklós és *Tanka Sándor* kir. közalapítv. segéderdőmérnököket kir. közalapítv. erdőmérnökökké a IX. fizetési osztályba;

Kollányi Antal, Szilas Károly és *Janzsó László* kir. közalapítv. erdőmérnökgyakornokokat kir. közalapítv. segéderdőmérnökökké a X. fizetési osztályba kinevezte.

*

A magyar királyi földmívelésügyi miniszter *Handschuh Győző* m. kir. segéderdőmérnököt áthelyezte Egerből Szatmárnémetibe a m. kir. erdőfelügyelőséghez.

A magyar király földmívelésügyi miniszter áthelyezte *Hergáth Viktor* m. kir. segéderdőmérnököt Galgóról Békéscsabára a m. kir. erdőfelügyelőséghez, továbbá *Nagy Dezső* m. kir. főerdőmérnököt Ungvárról Galgóra és megbízta az ottani m. kir. erdőfelügyelőségi kirendeltség vezetésével, végül *Magyar János* m. kir. erdőtanácsost Sze-

gedről Barótra és megbízta az ottani m. kir. erdőfelügyelőségi kirendeltség vezetésével.

A magyar királyi földmívelésügyi miniszter *Benedek Attila* m. kir. segéderdőmérnököt áthelyezte Pécsről Avasfelsőfalura és megbízta az avasújvárosi m. kir. erdőfelügyelőségi kirendeltség vezetésével.

A magyar királyi földmívelésügyi miniszter *Rihay János* okl. erdőmérnök, egyetemi tanársegédet (Sopron) a m. kir. erdőmérnökök személyzeti létszámába ideiglenes minőségű m. kir. segéderdőmérnökké kinevezte és szolgálattételre a m. kir. erdőigazgatóseághoz Rahóra osztotta be.

*

A szatmári püspöki uradalom vezetősége *Lády Géza* főerdőmérnököt erdőtanácsossá léptette elő.

*

Trebusafejérhatak község (Máramaros vm.) képviselőtestülete — amint erről most értesültünk — az 1940. évi június hó 6-án tartott rendkívüli ülésén *Szabédi és Arpástói lófő Székely József* ny. m. kir. főerdőtanácsost, régebben trebusafejérpataki m. kir. erdőgondnokot, az 1905—1906. években a Tiszán épült és *Perényi Zsigmond báró*, volt máramarosmegyei főispán, Kárpátalja kormányzói biztosa után elnevezett községi vashíd kezdeményezése, szorgalmazása és anyagi eszközeinek az előteremtése terén kifejtett elévülhetetlen érdemeiért egyhangú lelkesedéssel *díszpolgárává* választotta.

AZ AGANCSKIÁLLLÍTÁS ELŐKÉSZÜLETEI.

A *Nemzeti Vadászati Védegylet* igazgatóválasztmánya multévi november hó 10.-én, majd folytatólag december hó 10.-én ülést tartott. Ennek a két ülésnek a jegyzőkönyvéből a jövő év tavaszán rendezendő agancskiállításra vonatkozó s ezért a vadásztársadalmat érdeklő határozatokat kivonatosan közöljük:

A *Védegylet* az idén zsákmányolt vadászdíszek bemutatását, úgy mint az elmúlt esztendőkben, ismét a pesti Vigadó emeleti egyik termében, a március hó 16.-ától április hó 5.-éig terjedő időben tartja meg és főrendezőnek *Nadler Herbert* ügyvezető-alelnököt kérte fel, aki a megbizatást vállalta.

A kiállítás rendezőbizottságának az elnöke *ifj. gróf Esterházy László*, tagjai pedig *Dorner* Aurél, *Éhik* Gyula dr., *Kiss* Ferenc dr., *Nemeskéri-Kiss* Géza, *Kittenberger* Kálmán, *Majthényi* László, *Nadler* Herbert, *vitéz Násfay* Zoltán dr., *Prónay* Gábor báró és *Zsindely* Endre dr.

A bírálóbizottság elnöke *id. gróf Esterházy László*, tagjai: *Boroviczényi* Aladár, *Csekonics* Endre gróf, *Éhik* Gyula dr., *ifj. Esterházy* László gróf, *Esterházy* Pál gróf, *Nemeskéri-Kiss* Géza, *Felső-eőri Nagy* Pál, *Nadler* Herbert, *Prónay* Gábor báró, *Teleki* Tibor gróf és *Zsindely* Endre dr.

A bírálóbizottság ezentúl az összes vadaskerti trófeákat — tehát nemcsak a szarvasagancsokat — a szabadterületiektől elkülönítve szerepelteti a kiállításon, a tárgymutatóban és a bírálatban.

Az igazgatóválasztmány a vadászdíszek jelentőségét és erkölcsi értékét védve, a vadaskerti trófeákra vonatkozóan azt az elvi határozatot hozta, hogy az ezer katasztrális holdnál kisebb körülkerített területen nevelődött — illetve agancsát növesztett — szarvasbika agancsa, az ötszáz kat. holdnál kisebb területen nevelődött dámlapátos, szika-

szarvas és muflonkos agancsa, illetve csigája és a kétszáz kat. holdnál kisebb területen nevelődött őzbak agancsa *díjazásban nem részesül.* A bírálóbizottság azonban az ilyen mesterségesen fejlesztett, illetve fejlődésében erősen befolyásolt agancsok és szarvak tenyésztési érdekességét és kísérleti értékét elismerve, bírálati pontszámukat megállapítja, a kiállítási tárgymutatóban feltünteti és tulajdonosuk kívánságára külön okiratban is igazolja.

A *Védegylet* elnöksége a földmívelésügyi minisztertől tiszteletdíjat kért az 1941-ben *szabad területen elejtett legkiválóbb magyar szarvasbika agancsának a kitüntetésére.*

AZ ORSZÁGOS MEZŐGAZDASÁGI BIZTOSITÓ INTÉZETNÉL KÖTENDŐ 1942. ÉVI KÖTELEZŐ BALESETBIZTOSITÁSOK.

A m. kir. földmívelésügyi miniszter úr 201.104/1941. sz. rendelete a „Budapesti Közlöny" október 5.-i 226. számában jelent meg és lényegében ugyanazokat tartalmazza, mint a két év előtti intézkedés, amelyet teljes terjedelmében lapunk 1939. évi XI. füzetében (1060. old.) közöltünk.

Ismételten felhívjuk az érdekeltek figyelmét arra, hogy az *őstermelésszerű erdei termelésnél* alkalmazott munkavállalók közül balesetbiztosítási kötelezettség alá csak azok esnek, akik az 1907 : XLV. t.-c. 1. §-a értelmében *gazdasági cselédek* (tehát. akiknek az alkalmaztatása a 70.000/1934 VI.—3. F. M. számú rendelet 4. pontjában foglalt feltételeknek megfelel), vagy akik az őstermelésszerű erdőüzemekben használt gazdasági *gépek* mellett dolgoznak és így az 1912 : VIII. t.-c. 5. §-a alapján — mint gazdasági *gépmunkások* — esnek balsetbiztosítási kötelezettség alá.

A rendelet hangsúlyozza, hogy az „A" mintájú összeírási és kivetési lajstromba csupán azok a gazdasági munkavállalók vehetők fel, akik az 1907 : XLV. t.-c. 1. §-a értelmében gazdasági cselédeknek tekintendők, tehát csakis azok, akik gazdaságban *legalább egy hónapi időtartamra,* személyes és folytonos szolgálatra, időbérért (de nem napibérért) alacsonyabbrendű munka végzésére szerződtek el.

A napszámosok, szakmánybéresek, részesek nem esnek kötelező balesetbiztosítás alá. Az ilyeneket csak *önkéntes biztosítás* útján, mint rendkívüli tagokat lehet az *OMBI*-nál biztosítani, személyenkint és egy naptári évre — a bejelentéssel egyidejűleg lefizetendő — 2 P díj ellenében.

Megjegyezzük még, hogy a 9540/1940. sz. M. E. kormányrendelet az *OMBI* balesetbiztosításainak az ügykörét a visszacsatolt keleti és erdélyi területekre is kiterjesztette. A visszafoglalt déli területekre vonatkozólag még nem történt intézkedés.

LEVÉLSZEKRÉNY.

Hozzászólás „A magyar erdőgazdaság feladatai" című előadáshoz.

Kedves Barátom!

Különös figyelemmel olvastam az „Erdészeti Lapok" 1941. évi decemberi számában „A magyar erdőgazdaság feladatai"-ról tartott szép előadásod szövegét. A választott tárgykör fontossága megkövetelhetné azt, hogy hozzászóljon mindenki, akinek ebben az alapvető kérdésben mondanivalója van. Egy kialakuló vita, mint májusi eső, az

újra és újra megtárgyalás révén sok szép s egyszeri hallással még idegenül hangzó, emiatt talán pusztulásra ítélt gondolatot viruló életre serkent s a megvalósulás termésének megérlelését is nagymértékben segítheti elő.

Magam ezúttal a kérdésnek nem érdemi részébe kívánok bekapcsolódni, hanem a módszertani oldalon van egy-két szavam.

Előadásodban többek között számítás foglaltatik Magyarország várható fatermeléséről és fafogyasztásáról s ezeknek számításod szerint kialakuló terjedelméből vontad le széleskörű következtetéseidet a szükséges tennivalókra, illetve a tennivalók szükségességére nézve. Különös figyelemmel a következtetések jelentőségére, valamint arra, hogy azokat a termelés és fogyasztás számított mértékére alapítottad, szükségessé teszi, hogy az egyébként logikus következtetések alapjainak méretezéséhez egy-két megjegyzést tegyek s rámutassak a méretheljyesség szabályaira.

A fogyasztás statisztikája ezidőszerint még számos s a rendelkezésre álló szerény eszközök birtokában alig áthidalható akadállyal küzködik. Tényleges fogyasztási adatgyüjtés egy csapásra megadhatná ugyan a kérdés megoldását, de egy mindenre kiterjedő adatgyüjtés a nemzetgazdaság méreteit és szövevényességét tekintve, egészen vagy részben szabad forgalom és fogyasztás idején nehezen volna megvalósítható. Megfogható alapot adna az adatgyüjtéshez a kötött gazdálkodásnak utalványokkal, jegyrendszerrel, vagy más hasonló módszerrel való bevezetése, habár ettől a fogyasztás mértéke éles torzulást szenvedne. Ez a lehetőség természetesen nem jelenti azt, mintha — mint gombhoz a ruhát — a szükséglet megállapításához az utalványrendszer bevezetését a magunk részéről szükségesnek, vagy csak kívánatosnak is tartanók.

Tényleges adatgyüjtés hiányában a szükséglet-statisztika ezidőszerint szükségmegoldásokhoz folyamodik s közvetett módon, az azonos időszakra (nevezetesen hosszabb időszak átlagára) számított belső termelésnek és a külforgalom egyenlegének összevonásával végzi el alig, hogy tájékoztatónak nevezhető számításait. A kérdés enm olyan egyszerű, hogy ezzel a számítással szükségképp elfogadható eredményt várhassunk. A legnagyobb hibaforrás abban van, hogy a szükséglet fogalma három dimenziójú kérdés s egy síkra lenyomva meg nem oldható. A fentebb leírt számítás során a harmadik méret, az időtényező, figyelmen kívül marad, már pedig ennek a méretnek a másik kettővel legalább is megegyező jelentősége van.

Ugyanarra a famennyiségre vonatkoztatva a fatermelés, a behozatal, a kivitel, vagy fogyasztás időpontja és terjedelme nem esik szükségképp ugyanannak a gazdasági évnek a keretébe. Az ezeket a fogalmakat jelző „*trend*"-vonalak haladási iránya — el lehet mondani — sohasem fedi egymást, mint ilyen, az időtényező a számításból közös nevezőként nem küszöbölődik ki s ennélfogva figyelmen kívül semmiképpen sem hagyható.

Hamar meglátták ezt a hibaforrást a konjunktúrakutatás művelői s az időtényező valamennyire mégis csak megfogható vetületének, a belső készletek alakulásának tekintetbe vételével igyekeztek a fogyasztás megismerésének közelébe jutni. Való igaz, hogy ha egy vizsgált időszak kezdő készletéhez hozzáadjuk az időszak alatti termelést és behozatalt, majd levonjuk abból a kivitelt s a végkészletet, akkor bizonyos s már könnyebben elmellőzhető anyagveszteség figyelmen kívül hagyásával elméletileg az elfogyasztott mennyiséget kell eredményül kapnunk. A kezdő és végkészlet azonban ismét olyan tényező, amelynek a kiderítése nem egyszerűbb, mint magának a fogyasztásnak a felvétele

s számításunkba helyettesítésével egy arasznyit sem jutottunk előbbre a megoldás felé.

Valamit azonban mégis megtudtunk s ez a valami alkalmas arra, hogy már hibátlan számítás sarkpontja legyen.

Ha egyetlen év termelési és külforgalmi számadataiból akarunk a készletek elhanyagolásával következtetni a fogyasztás mértékére, akkor a kezdő és a végkészletek közötti különbség, mint hibaforrás, ennek az egyetlen évnek adatát terheli és torzítja el a felismerhetetlenségig. Hogyha azonban sok év átlagával számítunk, akkor a kezdő és a végkészlet közötti különbség már szétoszlik a tekintetbe vett évek között s minél több év számaiból átlagoltunk, annál inkább elhanyagolhatóvá válik. Nagyjában úgy számítunk tehát, ahogy azt Te is tetted, mégis: egy dologban lényegbe vágóan másképpen annál, mert sok évnek, legalább is öt-tíz évnek az átlagát kell vennünk ahhoz, hogy kiküszöböljük a három dimenziójú kérdésnek egy síkban vizsgálásából származó hibát.

Ez volt az oka s nem puszta játék a számokkal, hogy számításaimban, amelyekre felolvasásodban hivatkozni szíves voltál, nem egyetlen évet, hanem hét esztendő átlagát vettem figyelembe: azét a hét évét, amelyből a legmegbízhatóbbak voltak a fatermelési adatok.

Nem mindegy az sem, hogy mely évcsoportra alapítjuk számításainkat: hogy a gazdasági fellendülés, vagy hanyatlás, feszültség, vagy válság, esetleg éppen a gazdasági élet csúcspontjának, vagy mélypontjának évével, vagy éveivel számolunk-e, mert minden esetben egymástól homlokegyenest eltérő végeredményt kapunk. De vajjon felismerhető-e a gazdasági élet alakulásában valamiféle szabályszerűség, vajjon van-e lehetőség arra, hogy a multnak bizonyos időszakára számított termelésből, vagy fogyasztásból a jövőbeli termelés, vagy fogyasztás mértékére következtessünk és hogy megfelelően válasszuk meg a multnak azt az időszakát, amelynek — tegyük fel — fogyasztási átlaga valóban megadja az átlagos fogyasztásnak a jövőre is számítható mértékét?

A gazdasági konjunktúra menetében valóban levezethetők szabályszerűségek, de csak akkor, ha hosszú évsorozat változásait kísérjük nyomon. A változások időszaki jellegűek, a felfelé ívelő időszakokat a lefelé hanyatlás korszakai követik s minden ilyen hullám hullámra jön. Sohasem válhat állandóvá sem a fellendülés, sem a hanyatlás, még kevésbbé a csúcstermelésnek, vagy a válság mélypontjának az időszaka: a gazdasági konjunktúra időbeli változása szabályszerű hullámvonalat mutat. Érzésem szerint semmiképpen sem helyénvaló tehát egy multbeli gazdasági csúcstermelésnek és fogyasztásnak az időszakát, az 1926—1928. közötti éveket, még kevésbbé egyetlen évet, az 1928. esztendőt választani ahhoz, hogy a jövőben várható termelés és fogyasztás nagyságára kövezkeztessünk. Ezzel a legnagyobb mértékben téves eredményként a hullámvonal grafikonjának delelőjén, egyetlen évben előfordult legnagyobb termelés és fogyasztás pontjában, az abscissával párhuzamos egyenest vontunk meg, amely a hullámvonal felső érintője: fölötte van a hullámvonalnak s azzal csak a delelési pontokban érintkezik. Az ezzel a számítással elkövetett hiba az időszak egészére számítva a megrajzolt egyenes s a hullámvonal közötti területtel egyenlő s könnyen beláthatjuk, hogy a tényleges termelés, illetve fogyasztás kétszeresét, háromszorosát is kiteheti.

A helyes megoldást ezzel már megadtuk. *Egy teljes hullámvonalra terjedő időszak termelési és fogyasztási átlagát kell vennünk akkor, amikor átlagos termelésről és fogyasztásról akarunk beszélni.* Ezzel újabb magyarázatát adtam annak, hogy miért számoltam hét év

átlagával és hogy ez a hét év miért éppen az 1931—1937. éveket foglalta magában? Ez a ciklus a mélypont közelében kezdődött el s évről-évre fokozatos fellendülést hozott. Emellett, mint a hozzánk legközelebb eső s még egészében trianoni időszakot magábafoglaló, mint ilyen, homogén multbeli időszak, kétségkívül minden még régebbi multnál alkalmasabb arra, hogy jövőbeli következtetés alapja legyen. Már amennyire a trianoni multból egyáltalán lehetséges bármiféle következtetést levonni a jövőre nézve.

Tagadhatatlan, hogy éppen ebben vannak a legnagyobbfokú kételyeim. Mielőtt azonban ezeket elmondanám, rá kell mutatnom a csúcstermelés időszakával számításnak még egy hibaforrására. A gazdasági konjunktúra hullámzásának egyik legfőbb ismert okozója a túltermelés, az a körülmény, hogy a termelés mintegy önmagát fokozza. A termelés hasznot hajtó tevékenység s különösen a kedvező gazdasági konjunktúra időszakában jár haszonnal. Emiatt mindenki minél többet igyekszik termelni s habár ugyanakkor a vásárló erő s az ezzel egyértelmű fogyasztóképesség is hatalmasan megnövekszik, végül mégis el kell jutnia a gazdasági élet fejlődésének arra a pontra, amikor a fogyasztás már nem tud a termeléssel együtt növekedni. Emiatt eladhatatlan készletek halmozódnak fel s ezzel megkezdődik a hanyatlás időszaka. A gazdasági konjunktúra delelőjén a fékeveszett termelés (és behozatal) miatt éppen a legnagyobb szokott lenni a készletfelhalmozódás folyamata, tehát ekkor a legnagyobb az eltérés az időszak kezdő és végkészlete között. Azzal tehát, hogy a készletekben beállott változást figyelemre nem méltatva a termelés és a behozatali többlet összegével veszszük a fogyasztást egyenlőnek, éppen a csúcstermelés esztendejében követjük el a legnagyobb hibát.

Előadásodban megállapítottad, hogy számításod eredménye túlzottnak látszik. Az elmondottak magyarázatot adnak arra, hogy mik okozták a túlzott eredményeket.

Azonban menjünk még egy lépéssel tovább. Véleményem az, hogy semmiféle multbeli fogyasztási adat, habár elméletileg még oly jól megalapozott legyen is, nem alkalmas a mostani nagy átalakulás időszakában arra, hogy a várható távolabbi jövőnek mértéke legyen.

Igaz ugyan, hogy a multra vonatkozóan mindenképpen megfelelő átlagokat számíthatunk ki s ezek alkalmazásában fontos csak az, hogy az interpolálásokat és extrapolálásokat módjával eszközöljük. De az extrapolálás óvatos alkalmazásáról tett megjegyzés nemcsak a multra, hanem a jövőre is áll mindenképpen. A közelmult adata a közeli jövőre még a valóság reményével alkalmazható, kiváltképpen akkor, ha a gazdasági jövő alakulásában nem várhatók nagyobb változások s ha a levont következtetés ugyanarra a gazdaságföldrajzi tájegységre vonatkozik, ha tehát a vízszintes és függőleges elem a két időszakban azonos.

Esetünkben az ország területe kétszeresére nőtt a trianoni időszakhoz mérten s jóval erdősebb és nagyobb mértékben fafogyasztó részekkel egészült ki. A fejenként számított termelés és fogyasztás értékei még azonos gazdasági konjunktura esetén is egészen mások kell, hogy legyenek ma és a jövőben, mint amilyenek a trianoni Magyarországon voltak, hála Istennek, úgy mondhatjuk immár: valamikor. De a gazdasági helyzet is gyökeréig megváltozott. Ma minden forrásban van, egy-két év alatt alapjaiban fog átalakulni földrészünk gazdasági élete. Ki a megmondhatója ma még annak, hogy mit hoz a közeli, hát még annak, hogy mit a néhány évtizeddel távolabbi jövő?

Egész faiparunk átformálódhatik s akarjuk is és törekszünk is arra minden erőnkből, hogy naggyá legyen. Mi több: most már biztosra vehetjük, hogy új találmányok a fának, mint ipari nyersanyagnak a fel-

használási területét akkorára fejleszthetik, hogy vétek lesz majd akkor még a legselejtesebb faanyagból is tüzifát készíteni. Nem kell nagy jóstehetség annak megállapításához, hogy amilyen mértékben válik a fa fokozatosan minden porcikájában ipari nyersanyaggá, olyan mértékben kell elveszítenie hőenergiaforrás-szerepét s átadni azt a fehér szénnek (vízi energia), vagy más kiapadhatatlan energiaforrásnak.

A fa multbeli felhasználásának mértékéből a távoli, de még a közelebbi jövő fogyasztásának mértékére is alig lehet ma következtetést levonni, még kevésbbé lehet erre erdőgazdaságpolitikát alapítani. Egyet lehet mindössze, de azt aztán teljes biztonsággal megállapítani, hogy *a faanyag iránt a szükséglet állandóan és rohamosan emelkedni fog és hogy nincs az a faanyag, bármennyi volna is termelhető, amelyre feltétlen szükség ne lenne.* Következésképp *nincs az az eszköz, amelyet meg ne kellene ragadnunk ahhoz, hogy erdeinket a legtöbb és legértékesebb faanyagot termővé ne fejlesszük s ahol azt már elértük, ott ebben a legtöbbet s legjobbat termő állapotban állandóan megtartani ne törekedjünk.*

Mellékesen végeztem ugyan én is számításokat a visszacsatolt keleti és északerdélyi országrész erdészetéről írt s a Magyar Statisztikai Szemle 1940. évi 8—9. számában megjelent tanulmányomban faellátásunk helyzetéről, de ez csak a megváltozott jelenre vonatkozott, tehát arra, hogy fennálló gazdasági fejlettségünk, mai fogyasztási szokásaink és meglevő iparunk szükségletét számítva, hogyan fogunk kijönni a megnagyobbodott Magyarország erdőségeiben kitermelhető faanyagból? Éppen ezért nem lehetett nagyobb önellátó cellulózeipar és más ki nem épített faipar szükségletével sem számolnom. De nem is szükséges ez, mert ma minden ilyen számítás halomra dől. Halomra dönti a tervgazdálkodás, amely kifejlődőben van nálunk is és amelynek 100 százalékig való érvényesítése a fagazdálkodásban sem várathat véleményem szerint sokáig magára.

A tervgazdálkodás korában fatermelésünknek, de fogyasztásunknak is, nagymértékben attól kell függnie, hogy hogyan fogják azt az arra hivatottak irányítani. Egyik legnagyobb nyersanyagkincsünkben, a fában való szabad tobzódás kora lejárt s nem engedheti ma már meg magának nemzetgazdaságunk azt a fényűzést, hogy például a legértékesebb megtermett szerfaanyagból tüzifát hasogasson a hozzá nem értés, vagy a rosszul felfogott profitéhség ártó keze.

A mai helyzet ismeretéhez ismerni kell *a jelenlegi fogyasztást* is s azt igyekeztem cikkemben megállapítani, ám ennek a cikknek a faellátásról írott része csak mintegy függeléke volt s erdőgazdaságpolitikai elgondolásokat a becsült fogyasztásra nem alapított. Ez azonban nem is lehetséges, mert a fogyasztás mértéke következménye a gazdasági helyzetnek és a tett intézkedéseknek, nem okozója, bár azokra valamennyire visszahat. Fogyasztásunk a jövőben számos esetlegességtől fog függni, elsősorban természetesen beilleszkedésünktől az új európai rendbe. Ma nem ismerjük még a tényezőket, amelyek arra kihatással lesznek, így a következmény: maga a jövőbeli termelés és fogyasztás is nagy ismeretlenként áll még előttünk.

Egyet tudunk teljes biztonsággal megmondani, hogy *minél messzibb jövőbe tekintsünk,* annál nagyobb értékűvé lesz és minden többtermelés ellenére *viszonylag annál kevésbbé lesz elég a növekvő szükséglet ellátására rendelkezésre álló faanyag.* Alapelvünknek kell tehát lennie, hogy erdeink mai fakészlethiánya miatt csökkentsük a fogyasztást ott, ahol az csak az erdők rendkívüli igénybevételével elégíthető ki teljesen s mint ilyen, a jövőbeli ipari fogyasztás nyersanyagát csirájában éli fel, azaz a tüzifafogyasztás vonalán. Ipari célra se tűrjük azonban faállo-

mányoknak olyan korban való kitermelését, amelyben optimális felhasználhatóságukat még el nem érték.

Látnivaló mindebből, hogy más irányban indultam ugyan el s más úton haladtam az okfejtésben, végül mégis ugyanoda jutottam, ahová Te értél. Ez mindkettőnk számára elégtétel lehet s egyszersmind azt is jelenti, a bizonyított tétel olyan erős, hogy bármiképpen kezdjük is el a gondolatmenet láncolatat szőni, szükségkepp ugyanarra az eredményre jutunk.

A régi igaz barátsággal üdvözöl:

Dr. Földváry László.

*

Örömmel hozom soronkívül *Földváry* barátom hozzászólását, amelynek az elmaradását — őszintén megmondom — igen csodáltam volna.

Nem akarok ismétlésekbe esni, ezért nem térek ki bővebben a fejtegetéseire.

Akik előadásom szövegét figyelmesen elolvasták, bizonyára megértették, miért választottam a statisztika általánosan ismert és használt eljárásaival szemben *nemzet-, sőt világgazdasági* meggondolások alapján — *tudatosan* — túlzottaknak látszó értékeket számításaim kiindulópontjául.

Egyébként rámutattam (650. old.), hogy az 1925-től 1930-ig terjedő *hat év átlagfogyasztása mindössze 12%-kal volt kevesebb az 1928. évi csúcsértéknél.*

Nyilvánvaló tehát, hogy faszükségletünk *jövő* mértékének a megállapításához eddigi *statisztikánk* — éppen a *Földváry* részéről is elismert nagy hiányai miatt — nem szolgálhat egyedüli megnyugtató alapul, bármilyen módszerekkel is mesterkedjünk vele.

Meggyőződésem, hogy ha hazánk szerencsésen kerül ki a mostani háborús viharból és kiszélesedett határai közt legalább a 15 év előtti életszínvonal érvényesülhet, fafogyasztásunk a számításom szerinti mértéket is *meg fogja haladni.*

Nekünk pedig — úgy vélem — tűzön-vízen keresztül *erre* kell felkészülnünk!

És örülök, hogy ebben egyetértünk. *Mihályi.*

Zsombory Ignác előadása.

Zsombory Ignác ny. m. kir. főerdőtanácsos, az Uglyai Faipar Rt. igazgatója f. hó 9-én a Magyar Mérnök- és Építész-Egylet erdőmérnöki szakosztályában nagy érdeklődéssel fogadott előadást tartott. amelynek „Budapest székesfőváros tüzifaellátása" volt a címe

A minden részletében teljes tájékozottsággal összeállított anyag kitűnően megvilágította azt a kapcsolatot, amely a székesfőváros és az egész ország tüzifaellátása között fennáll és így biztos alapot szolgáltatott a levont következtetésekhez.

Az előadó — aki az elmúlt években szolgálati beosztása folytán is behatóan faglalkozott a kérdéssel, tehát kialakulásának minden mozzanatát jól ismeri — a trianoni békeszerződés utáni első évekig nyúlt vissza és a statisztikai adatok, valamint az egymást követő kormányrendeletek tükrében mutatta be a székesfőváros tüzifa-fogyasztásának a képét és ennek során ismételten hivatkozott azokra a megállapításaira, amelyekről lapunk múlt évi VIII. füzetében közölt tanulmánya is beszámolt.

Az a tény, hogy az 1928/1929. évi szibériai télben a széntermelés nagymértékű csökkenése ellenére sem volt fainség Budapesten, míg 1939/1940. évben — tehát Kárpátalja visszatérése után — katasztrófális volt a helyzet, mindenesetre olyan tény, amely *céltudatos, átfogó érvényű és idejében történő intézkedések* szükségét hirdeti.

Mai erdőállományunk mellett tüzifahiányról szónak sem szabadna lennie, de az előadó hangsúlyozta, hogy a munka- és fuvarbérek szabályozása, illetőleg a munkások ellátásának a termelő üzemeken keresztül való biztosítása nélkül *a termelést komoly veszély fenyegeti* és ezért sürgős hatósági rendszabályokra van szükség.

A tárgyilagosan bíráló, általános figyelemmel hallgatott tanulmányhoz *Biró Zoltán* és *Jászy Béla* szóltak hozzá.

AZ ERDÉSZETI ZSEBNAPTÁR.

Nagy nehézségek és sok munka árán mégis eljutottunk odáig, hogy ennek a hónapnak a végén lezárjuk a Zsebnaptár anyagát és így reméljük, hogy — hacsak valamilyen *külső* akadály nem gátol bennünket — további néhány hét mulva előfizetőink kezébe adhatjuk a régóta várt segédkönyvet.

Utolsó fejezete az „Erdőtiszti Címtár" lesz.

A közületi és magánerdőtisztek adatainak a megküldésére a m. kir. erdőfelügyelőségeket és m. kir. erdőfelügyelőségi kirendeltségeket kértük fel, amelyek — hivatalos nyilvántartásaik alapján — a legilletékesebbek ebben a kérdésben.

Igen örülnénk azonban, ha azoknak a magyar erdőmérnököknek a neve sem maradna ki a Címtárból, akik *szabad pályán* működnek és így nem esnek nyilvántartási kötelezettség alá.

Ezért lapunk útján kérjük összes érdekelt kartársainkat, közöljék adataikat (név, cím, lakóhely) *egyenesen velünk*, hogy jegyzékbe foglalásukról idejében gondoskodhassunk.

Hangsúlyozzuk, hogy a Címtár nemcsak az erdőmérnökökre terjed ki, hanem magában foglalja azoknak az erdészeti alkalmazottaknak a nevét is, akik az 1935. évi IV. t.-c. 309. §-a alapján *erdőtiszti* munkakört töltenek be.

Ezenfelül az államerdészetnél legújabban történt m. kir. erdészeti műszaki tiszti és főtiszti kinevezések mintájára felvesszük a Címtárba azokat a középfokú végzettségű, magánszolgálatban álló erdészeket is, *akik munkaadójuk bejelentése szerint jelenleg már tisztviselői minőségben teljesítenek szolgálatot.*

Felkérjük tehát az erdőbirtokos urakat, hogy az errevonatkozó bejelentést az illetékes m. kir. erdőfelügyelőségnél vagy m. kir. erdőfelügyelőségi kirendeltségnél **január hó 25-éig** megtenni szíveskedjenek, mert a Címtár összeállítása tetemes munkát igényel és ezért a február hó 1-e után történt bejelentéseket nem vehetjük figyelembe.

Felkérjük egyben az érdekelt erdőtiszteket is, hogy amennyiben a Címtárba való felvételüket jogosnak és szükségesnek tartják, bejelentésük érdekében sürgősen eljárni szíveskedjenek.

Bejelentési íveket — a *munkaadó* kívánságára — közvetlenül is küldünk.

Adományok.

Molcsány Gábor, az újévi üdvözlés megváltása címén 25.— P
Biró Zoltán üdvözlések megváltása címén . . . . 20.— P
Pechtol János a soproni menzára . . . . . 35.— P
„ „ az emlékműre . . . . . 15.— P

Az „Erdészeti Lapok" 1942. évi I. füzetének a HIRDETÉSEI.

A petit betűs vagy táblázatos hirdetések díja milliméterenkint 60 fillér. A legkisebb hirdetés ára 5 P. *A támpéldány ára drbonként 2 P.*

EGRI ERDŐ ES FAIPAR R. T.

Fűrészek: **Felnémet, Gyöngyös.**
Alapítása: **Gyöngyösi Parkettagyár k. f. t.**
Parkettagyár **Gyöngyös.**
Központ: **Budapest, V., József nádor-tér 1.**
Távbeszélő: **18-33-97., 18-33-91.**
Táviratcím: **EGERFA.**

31 éves, nős, erdőőri szakiskolát végzett **erdőőr** 8 éves gyakorlattal, az erdészet és vadászat minden ágában megfelelő jártassággal április 1-ére állást keres. Megbízható jeligére kérem a címet továbbítani. *(19/1942. sz.)*

ERDÉSZETI MAGNAGYKERESKEDÉS
és csemetekerti cég
KEINER REZSŐ
okl. erdőmérnök
Budapest, I., Fery Oszkár-utca 34.
Távbeszélő: 155-641
Sürgönycím: KEINERMAG BUDAPEST
(Keresztény cég)

AJÁNLOK: fenyő- és lombfa-magvakat, kocsányos-, kocsánytalan- és csermakkot fenyő- és lombfa-csemetéket.

VESZEK: tűzifát, szerfát, fűrészanyagot.

VUK M. ÉS FIAI

BUDAPEST ✳ ALAPÍTÁSI ÉV 1847

Iroda: V. ker., Kálmán-utca 10. Távbeszelő: 121—912
Fatelep: XIII. ker., Váci-út 160. Távbeszélő: 291—483

VÁSÁROL: TÜZIFÁT, TÖLGYHORDÓDONGÁT, FASZENET ÉS MINDENNEMŰ KIVITELRE ALKALMAS LOMBSZERFÁT

Középfokú erdőgazdasági szakiskolát végzett **erdész**, 37 éves, nős, kitűnő bizonyítványokkal, önálló munkaerő, állását változtatná. A megkereséseket *„Erdész-vadász"* jeligére a kiadóhivatalba kéri. *(59/1942. sz.)*

1942 április 1-én felveszek erélyes erdészeti szakiskolát végzett **erdészt**, akinek legalább 15 évi erdészeti és irodai gyakorlata van. A bizonyítványmásolatokat kérem a fizetési igények megjelölésével beküldeni. *Gróf Rüdt Collenberg Murarátkai Erdőgazdasága*, Murarátka, Zala vm. *(1727. sz.)*

Főerdész, 52 éves, aki belterjes erdő- és vadgazdaságok, valamint erdőgazdaság kezelését önállóan végzi, állást keres. *(15/1942. sz.)*

KERESZTÉNY CÉG!

KŐSZEGI FENYŐMAGPERGETŐ ÉS FAISKOLÁK
WÄCHTER GYULA ÉS FIA, KŐSZEG, Vas vm.
Távbeszélő: 42. sz.; a déli órákban és esti 6 órától 46. sz.
Sürgönycím: Magpergető Kőszeg. — Postatakarékpénztár 24127. sz.

Erdei vetőmagvak: erdei-, fekete-, vörös-, jegenye- és lúcfenyő, szavatolt legmagasabb csíraképességgel! Akác-, gledicsia-, korai-, hegyi- és zöldjuhar, magaskőris-, éger-, gyertyán és szelidgesztenye.

Kocsánytalan és kocsányos **tölgymakk!**

Csermakk!

Bükkmakk!

Erdészeti csemeték: erdei-, fekete-, lúc-, vörös-, sima-, jegenye-, ezüst- és Douglas-fenyő. — Akác-, tölgy-, cser-, éger-, magaskőris-, nyir-, gyertyán- és bükkcsemeték **elsőrendű minőségben!**

Gyümölcsvadoncok, sorfák, díszfenyők, díszbokrok

Kérjen ajánlatot.

A MAGYAR FAISKOLAI SZÖVETSÉG TAGJA

ALAPÍTÁSI ÉV 1919.

„SILVA" ERDŐGAZDASÁGI VÁLLALAT

Thiringer János okl. erdőmérnök

KÖRMEND

Erdeimag-nagykereskedés.
Magpergetőgyár. ⁂ Csemetekertek.

Központ: Körmend, távb.: 52 ● Fióktelep: Zalaegerszeg, távb.: 19

Ajánl: Kiváló minőségű, elismert legmagasabb csiraképességű, saját pergetésű **fenyőmagvakat,** hazai és szlavóniai származású **tölgy-** és **csermakkot,** mindennemű **erdészeti** és **gyümölcsmagvakat** erdőgazdaságok, gyümölcsfaiskolák és kertészetek részére. Mindennemű **erdei csemetéket, díszfenyőket, disz-** és **sorfákat, díszcserjéket, rózsákat, gyümölcsvadoncokat** és **gyümölcsfákat,** valamint az összes egyéb **faiskolai termelvényeket** saját nagykiterjedésű és mintaszerűen kezelt csemetetelepeiről.

A **PICETOL** vadrágás elleni védőszer magyarországi kizárólagos képv.

A Magyar Faiskolai Szövetség tagja.

Erdész, 2 éves szakiskolai végzettséggel, hosszú erdő- és vadgazdasági gyakorlattal állást keres. *Vitéz Nagy Lajos* erdész, Nyírbéltelek. *(43/1942. sz.)*

Celtiszfát vennék. Legkisebb mennyiséget is. Köbméterenként 100 pengőtől felfelé ab állomás. Közvetítőt jól díjazok. *Spielmann,* Budapest, III., Bécsi-út 147. *(42/1942. sz.)*

ERDEI-, FEKETE-, LÚC-, JEGENYEFENYŐT,

VÉKONY GÖMBÖLYEGFAT VEZETÉKOSZLOPOK

céljaira 7—8 méter hosszúságtól felfelé minden hosszban készpénzfizetés ellenében magas áron vásárolunk. Ajánlatokat kérünk

„UNA" Faértékesítő rt., Bpest V, Deák Ferenc-u. 6.

(Távbeszélő: 183—856*) szám alá.

Mindenféle tüzifát, szerfát, valamint tüzi- és szerfatermelést a legelőnyösebb egységáron minden mennyiségben vásárolunk

PROMETHEUS

FA, SZÉN és KOKSZ RT.

(azelőtt WINTER HERMANN RT.)

Budapest, V., Vilmos császár-út 72. Tel.: 1-112-69

2—4 méter magas, 5—7 cm átmérőjű

babkarót

keresünk megvételre 100.000 darabos tételben. Az ajánlatokat a szállítási határidő megjelölésével az „Erdészeti Lapok" kiadóhivatalába kérjük „Karósbab-termelés" jeligére. *(1719. sz.)*

„SLAVONIA"

MAGYAR FAIPAR RT.

Vásárol:

erdő- és fakitermeléseket

Elad:

fűrészelt keményfát, falemezeket

BUDAPEST, X., KEREPESI-ÚT 29. SZ.

(1147. sz.)

Okleveles **erdész** 20 évi gyakorlattal állást keres. Vállalkozik kisebb erdőbirtok önálló kezelésére. Címe: „Megbízható" jelige alatt a kiadóhivatalban. *(1512/1941. sz.)*

Az **„Erdészeti Lapok"** 1941. évi évfolyama kifogástalan állapotban eladó 20.– pengőért. *Báró Kende György*, Cégénydányád. *(1751. sz.)*

Ha legjobban akarja eladni

rezgőnyár-,
kanadai nyár-,
esetleg szép fehérnyár-,
valamint fűzfa-

rönkőit

(25 cm. átmérőtől felfelé), forduljon a

Magyar Általános Gyufaipari Rt.-hoz

Budapest, V., Tükör-utca 4. szám

(1511. sz.)

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Gönc nagyközség (Abaúj-Torna vm.) egészen nyilvánosan eladja a Büdöstó és Dobogó oldal elnevezésű erdőrészeiben tő mellett fekvő és mintegy **72 m³-t kitevő tölgyrönköt** és a Dobogó oldal nevű erdőrészben az utak mellé leközelített mintegy **100 m³ fenyő-faragottfát.**

Az írásbeli zárt ajánlatokat az árverés napjáig Gönc község elöljáróságához címezve és a boríték felső balsarkán „Ajánlat a tölgy- és fenyőfatömegre" megjelöléssel kell beadni és 500 pengő bánatpénzzel, illetve ilyen értékű betétkönyvvel a feltételek szerint.

Az árverés ideje: *1942 január 22-én* délelőtt 11 óra.

Az árverés színhelye: Gönc nagyközség tanácsterme.

Az árverés egészen nyilvános, írásbeli ajánlatokkal.

Az árverési feltételek megtekinthetők a gönci községházán és a kassai m. kir. erdőfelügyelőség hivatalában a hivatalos órák alatt.

Az árverésre kerülő fatömeg előzetes értesítés mellett a helyszínén bármikor is megtekinthető.

Utóajánlatokat nem fogadunk el, hasonlóan az árverés időpontja után benyujtott ajánlatokat is figyelmen kívül hagyjuk.

Gönc, 1941 december 30.

Nagy György s. k.,
jegyző

Bagcsányi István s. k.,
bíró.

(2/1942. sz.) (3778/1941. sz.)

Úrbéri, közbirtokossági és magánerdőbirtokok kitermelését, értékesítését és pénzügyi lebonyolítását vállalja az

1749 sz.

Egyesült Fatermelők és Fafeldolgozók Kárpátaljai Termelő és Értékesítő Szövetkezete

Budapest, V. ker., Vilmos császár-út 74.

SALY ÁRPÁD
NYUG. MIN. O.-TANÁCSOS,
FA- ÉS SZÉNNAGYKERESKEDŐ
IRODA: Budapest, XI., Horthy Miklós-út 46. szám. Távb.: 268-099, 259-385.
TELEP: Kelenföld állomás, T.: 268-615.
911. sz.

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETMÉNY.

A besztercei m. kir. erdőigazgatóság nyilvános írásbeli árverés útján eladja Kosna község határában levő és a nevezett község, valamint a naszódi iskola- és ösztöndíjalapok közös tulajdonában lévő *„Obcinei oldal"* nevű erdejében az „A" gazd. oszt. I. vs. 1 t. 30/31 e. r.-nek az 1941—42. évi 29.7 kat. hold vágásterületen található, összesen **13.303 m³-re becsült faállományát**, amelyből 11.671 m³ a fenyőszerfa, 1345 ürm³ a bükktüzifa és 287 m³ a fenyőtüzifa.

A faállomány tövön kerül értékesítésre.

A kikiáltási ár 90.800 P, azaz Kilencvenezernyolcszáz P.

Az ajánlattevők zárt borítékban lepecsételt ajánlataikat *1942 január hó 20-án* d. e. 11 óráig adhatják be az erdőigazgatóság segédhivatalában a kikiáltási ár 10%-át kitevő készpénz vagy értékpapír-biztosítékkal együtt; a benyujtott ajánlatok fölött az erdőigazgatóság árverési bizottsága ugyanekkor határoz.

Az ajánlathoz melléklendő az 55.200/1941. A. K. rendelet 15. §-ában előírt nyilatkozat és árlevezetés.

Az árverési feltételek az erdőigazgatóság irodahelyiségében megtekinthetők.

M. Kir. Erdőigazgatóság.

(1/1942. sz.) (3478/1941. sz.)

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETMÉNYEK.

A mezőhegyesi m. kir. állami ménesbirtok igazgatósága cölöpnek való **210 drb. tölgy- vagy akác-**, hídgerendának való **165 drb. tölgy-**, pallónak való **165 drb. I. oszt. tölgy-haszonfa** és pallónak való **30 drb. I. oszt. kőris-haszonfa** szállítására versenytárgyalást hirdet.

Az ajánlatokat *1942. év január hó 27-én* d. e. 10 óráig kell beadni a ménesbirtok igazgatóságához, ahol a részletes feltételek is megtudhatók.

*

A magyar királyi államvasutak igazgatósága **945.698 drb.** talpfa, továbbá **6015 m³ tölgy váltótalpfa** és **12.223 m³ műhelyi faanyag** szállítására nyilvános versenytárgyalást hirdet.

Az ajánlatokat a m. kir. államvasutak igazgatóságánál (VI., Andrássy-út 75. III. em. 336. sz.) *1942. évi január hó 23.-án déli 12 óráig* kell benyujtani, ahol a részletes feltételek is megtudhatók.

Okleveles erdőmérnök

42 éves, egészséges, családos, katonaviselt, keresztény, aki *nagyobb belterjes uradalmak igazgatását önállóan vezette* és a hegyvidéki erdőgazdaság minden ágában, valamint faipari üzemek vezetésében kellő szakismereteket szerzett, jogi és kereskedelmi képzettséggel, *vadgazdaságok szervezésében*, vadaskertek kezelésében jártas, állását változtatná. Legjobb referenciái vannak. *Csak vezető állást vállal.* Címe a kiadóhivatalban. *(1388. sz.)*

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETMÉNY.

A besztercei m. kir. erdőigazgatóság nyilvános írásbeli árverés útján eladja az Óradna község tulajdonához tartozó s alant felsorolt erdők 1940—1941. évi vágásaiban visszamaradt **fenyő- és bükkfát:**

1. Szécsi völgy . . . . . 359 m³ fenyőszerfa,
2. Kobasel völgy . . . . . 400 m³ „
3. Dosul Obcinei völgy . . . . . 83 m³ „
   és 73 m³ bükktüzifa,
4. Marti völgy . . . . . 193 m³ „

A becsült famennyiség kikiáltási ára:

1. Szécsi völgy . . . . . 5130.— P
2. Kobasel völgy . . . . . 3830.— P
3. Dosul Obcinei völgy . . . . . 1050.— P
4. Marti völgy . . . . . 3020.— P

A fát *tövön* minden egyes erdőrészben külön értékesítjük.

Az ajánlattevők zárt borítékban lepecsételt ajánlataikat *1942 január hó 27-én* d. e. 12 óráig adhatják be az erdőigazgatóság segédhivatalában a kikiáltási ár 10%-át kitevő készpénz- vagy értékpapírbiztosítékkal együtt; a benyujtott ajánlatok fölött az erdőigazgatóság árverési bizottsága ugyanekkor fog dönteni.

Az ajánlathoz melléklendő az 55.200/1941. Á. K. rendelet 15. §-ában előírt nyilatkozat és árlevezető. Az árverési feltételek az erdőigazgatóság 72. sz. irodahelyiségében megtekinthetők.

Beszterce, 1942. évi január hó 3-án.

M. Kir. Erdőigazgatóság.

(5711/1941. sz. (5711/1941. sz.)

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY.

Nagybánya sz. kir. megyei város polgármestere pályázatot hirdet e városnál megüresedett s a VIII. fizetési osztály 3. fokozatába sorolt **főerdőmérnöki** állásra.

Erre az állásra pályázhatnak az 1935. évi IV. t.-c. 47. §-ában megkívánt szakképzettségű s az ott megjelölt feltételeknek megfelelő okleveles erdőmérnökök.

Az állás betöltése a 900/1941. M. E. sz. rendelet 3—7. §-aiban foglalt rendelkezések és az 1938. évi IV. t.-cikknek a pályázatoknál előnyben részesítendőkre vonatkozó rendelkezések figyelembevételével történik.

Felhívom tehát az érdeklődőket, hogy kérelmeiket, illetve a

900/1941. M. E. sz. rendelet 5. §. (1) bekezdésében előírt „Személyi lap"-jaikat a (3) bekezdésben megkívánt és képesítésükre, valamint esetleges előző szolgálataikra vonatkozó összes okmányaikkal felszerelve *1942. évi január hó 20.* napjáig bezárólag a M.. Kir. Belügyminiszter Úrhoz címezve a polgármesteri hivatalnál okvetlenül nyujtsák be.

Nagybánya, 1942. január 2.

Dr. Rozner István s. k.,
h. polgármester.

(25/1942. sz.) (9896/1941. sz.)

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETMÉNY.

A besztercei m. kir. erdőigazgatóság nyilvános írásbeli árverés útján eladja a Romoly község határában levő és a naszódvidéki határőrezredbeli községek tulajdonához tartozó „Stefanita" nevű erdőrészben visszamaradt, a kijelölési vámrajzon A, B, C és D-vel jelzett területen található mintegy **10.000 m³-re becsült bükkfa-állományt.**

A faállomány tövön kerül értékesítésre, még pedig a vevő kitermelte rönkök köbméter a tüzifa erdei ürméter (á 1.30 cm magas) szerint.

A választékok kikiáltási árai:

Lemez- (furnír-) rönkő	11.40 P
I. o. bükk rönkő	7.70 P
II. o. „ „	3.— P
Tüzifa	1.70 P

Az ajánlattevők zárt borítékban lepecsételt ajánlataikat *1942 január hó 26-án* d. e. 10 óráig adhatják be az erdőigazgatóság segédhivatalában a 3000 P készpénz- vagy értékpapírbiztosítékkal együtt.

Az ajánlattevők kötelesek az Á. K. 55.200/1941. sz. rendelet 15. §-ában foglaltaknak eleget tenni.

Az árverési feltételek az erdőigazgatóság irodahelyiségében megtekinthetők.

M. Kir. Erdőigazgatóság.

(24/1942. sz.) (5669/1941. sz.)

A rend kedvéért!

Nagyon kérjük t. olvasóinkat, szíveskedjenek a magyar erdőtisztikar tagjainak **név-, cím-, rang- és lakásváltozását** nekünk minden alkalommal bejelenteni, *hogy mindenkinek megadhassuk, ami őt megilleti.*

Az „Erdészeti Lapok" esetleg **elveszett példányainak a pótlását** is csak akkor vállalhatjuk, ha t. tagtársaink és előfizetőink cím- és lakásváltozásukat velünk idejében közlik.

Kérjük azonban, hogy a *pótlás iránti igényüket* az illető füzet megjelenése után **két héten belül** szíveskedjenek bejelenteni, mert később nem áll módunkban a kért füzeteket díjtalanul megküldeni.

Az „Erdészeti Lapok" 1942. évi I. füzetének a tartalma:

(Inhalt. — Sommaire. — Contents.)

Tagdíjbefizetési kérelem 1

Waldbott Kelemen báró: A 75 éves Egyesület. — *(Unser 75 jähriger Verein. — 75 ans d'existence de notre Association. — — Our 75 Year Old Association.)* 2

Vági István: A gödöllői arborétum talajkémiai vizsgálata. — *(Bodenchemische Untersuchungen im Arboretum von Gödöllő. — Examen chimique du sol de l'Arboretum de Gödöllő. — Chemical Tests of Soil of the Arboretum in Gödöllő.)* . . . . . .

Rónai György: Hozzászólás az Árellenőrzés Országos Kormánybiztosának 56.000/1941. Á. K. számú rendeletéhez. — *(Anmerkungen zur Verordnung No. 56.000/1941. Á. K. des Landes-Preiskommissars. — Observations sur l'ordonnance no 56.000/1941 du Commissariat des Prix. — Remarks on Order No 56.000/1941. Á. K.)* 11

Babos Imre: Az árkérdés alföldi szemmel nézve. — *(Die Preisfrage auf der Tiefebene. — La question des prix dans la Grande-Plaine. — Wood-Prices in the Great Plain.)* . . 16

Értesítés az *1941. évi december hó 18.-án* Budapesten tartott 75. évi jubileumi *közgyűlés* jegyzőkönyvének és a Magyar Szent Koronához visszacsatolt kárpátaljai területeken végrehajtott földbirtokrendezésre vonatkozó 8430/1940. M. E. sz. rendelet kiegészítése tárgyában kiadott 190/1942. M. E. számú *rendeletet,* valamint a román uralom alól felszabadult keleti és erdélyi országrészen a román földbirtokreform során szerzett erdőgazdasági ingatlanok használatának az ideiglenes rendezése tárgyában kiadott 200/1942. M. E. számú *rendelet külön kiadványokként való megküldéséről* 20

Egyesületi közlemények. — *(Vereinsnachrichten. — Nouvelles de l'Association. — Society notes.)*

Választmányi ülés. *(1941. évi december hó 18.-án.)* 21

Irodalom. — *(Literatur. — Bibliographie. — Reviews.)*

Volkert: Unternehmungen über Grösse und Verteilung des Raumgewichts in Nadelholzstämmen. *(M.)* 23

Zsombory Ignác: Az erdőhasználat gyakorlati kézikönyve *(M.)* 24

Szoncsó László: Telepítsünk géperejű digózással és szíkes legelők helyén mechanizált mezőgazdasági üzemekkel . 24

Faber György: Gazdatiszti Címtár 25

Hazai folyóiratok 25

Külföldi lapszemle 28

Különfélék. — *(Verschiedenes. — Divers. — Notes.)*

Halálozás.

Hinfner György † 30

Köszönetnyilvánítás. *(Molcsány Gábor.)* 30

Üdvözlés. *(Biró Zoltán.)* 30

Személyi hírek 31

Előkészületek az agancskiállításra 34

Az Országos Mezőgazdasági Biztosító Intézetnél kötendő 1942. évi kötelező balesetbiztosítások 35

Levélszekrény.

Hozzászólás „A magyar erdőgazdaság feladatai" című előadáshoz. *(Földváry László dr.)* 35

Zsombory Ignác előadása 40

Az Erdészeti Zsebnaptár 41

Adományok 41

Hirdetések. — *(Anzeigen. — Annonces. — Advertisements.)* . . . 42

Stádium Sajtóvállalat Rt. Budapest. Felelős: Győry Aladár igazgató.

A m. kir. minisztérium 190/1942. M. E. sz. rendelete a Magyar Szent Koronához visszacsatolt kárpátaljai területeken végrehajtott földbirtokrendezésre vonatkozó 8430/1940. M. E. sz. rendelet kiegészítése tárgyában.

A m. kir. minisztérium a Magyar Szent Koronához visszacsatolt kárpátaljai területeknek az országgal egyesítéséről szóló 1939:VI t.-c. 7. §-ában nyert felhatalmazás alapján a következőket rendeli:

1. §.

(1) Mindazok, akik a visszacsatolt kárpátaljai területeken a cseh-szlovák földbirtokpolitikai jogszabályok (1919. évi április hó 16. napján kelt 215. számú törvény) alapján lefoglalt ingatlanokból hatósági rendelkezés útján vagy hatósági rendelkezést pótló magánjogi ügylet útján szereztek ingatlant, úgyszintén ezeknek jogutódjai, bármely címen (tulajdon, haszonélvezet, javadalom, tényleges birtoklás) birtokolják az ingatlant (az alábbiakban röviden: birtokosok), kötelesek az ingatlant a jelen rendeletnek megfelelően (1/a. és 1/b. nyomtatvány) az 1942. évi március hó 15. napjáig bejelenteni. Bejelentésre kötelesek azok is, akik hatósági határozat vagy szerződés nélkül önhatalmulag helyezkedtek a cseh-szlovák földbirtokpolitikai törvény hatálya alá eső vagy más kincstári ingatlanok birtokába. A bejelentés megtételénél a községi elöljáróság (polgármester) közreműködését lehet igénybe venni.

(2) Ugyanígy be kell jelenteni a mezőgazdasági szeszgyári vagy egyéb mezőgazdasági szövetkezeti tagságokat, továbbá közbirtokossági, urbéri közösségi tulajdoni hányadokat, valamint erdőbirtokossági és legeltetési társulati illetőségeket, illetve az azok alapján gyakorolt jogosítványokat is, amelyeket az (1) bekezdésben említett módon szereztek és birtokolnak (2/a. és 2/b. nyomtatványok).

(3) A cseh-szlovák földbirtokpolitikai törvények értelmében lefoglalt ingatlan birtokosa vagy annak jogutóda ugyancsak a fenti határidőben és módon köteles bejelenteni azokat a mező- és erdőgazdasági ingatlanokat, amelyeket tőle vagy jogelődjétől a cseh-szlovák állam, földhivatal vagy egyéb hatóság (a továbbiakban földhivatal) a cseh-szlovák jogszabályok alapján *a)* lefoglalt, de még át nem vett; *b)* lefoglalt, másoknak juttatott, de egyelőre még az átengedésre kötelezettnek a birtokában hagyott. Be kell jelenteni továbbá azokat az erdőgazdasági (erdő, havas, erdőhöz tartozó egyéb [ingatlanokat] esetleg ingatlanrészeket), amelyeket a földhivatal a cseh-szlovák jogszabályok (1919. évi április hó 16. napján kelt 215. számú törvény 3. és 11. §-ai, valamint az 1920. évi január hó 30. napján kelt 81. számú törvény 20. §-a) alapján a lefoglalás alól a régi tulajdonos javára mentesített (3/a. és 3/b. nyomtatvány).

(4) Az ingatlanok fekvése szerint illetékes községi elöljáróság (polgármester) köteles ugyancsak az (1) bekezdésben megszabott határidőig összeállítani a bejelentést a földmívelésügyi miniszter rendelkezése alatt álló azokra az ingatlanokra, amelyeket a földhivatal a volt tulajdonostól a cseh-szlovák jogszabályok alapján lefoglalt ingatlanokból vett át vagy amelyeket akár lefoglalt, akár egyéb ingatlanokból jogügylettel vagy árverésen szerzett meg, de tulajdoni juttatással ki

nem osztott, hanem állami (földhivatali) kezelésben tartott vagy haszonbérletek útján hasznosított (4/a. és 4/b. nyomtatványok).

(5) A jelen §-ban meghatározott bejelentési kötelezettség a jelen §-ban említett ingatlanokra vonatkozóan akkor is fennáll, ha a tulajdonjog a cseh-szlovák állam, földhivatal, vagy a birtokszerző javára még nincsen bejegyezve.

2. §.

(1) A birtokos helyett az ingatlanok fekvése szerint illetékes községi elöljáróság (polgármester) köteles a bejelentést megtenni az 1. §. (1)—(3) bekezdése alá eső azokra az ingatlanokra:

a) amelyek gondozás nélkül maradtak, tekintet nélkül arra, hogy az ingatlanok kinek a nevén állanak és abban az esetben is, ha azokat ideiglenes intézkedés alapján valaki használja;

b) amelyek tekintetében a birtokos a jelen rendelet rendelkezéseinek megfelelő bejelentés megtételét akár hibájából, akár hibáján kívül elmulasztja.

(2) Ha a bejelentést az 1. §. (1)—(3) bekezdése alá eső ingatlanra vonatkozóan a bejelentésre kötelezett a saját hibájából mulasztja el, a bejelentésről (okmánybeszerzés, eljárás, stb.) a községi elöljáróság (polgármester) gondoskodik és egyúttal a bejelentésre kötelezett ellen a bejelentés elmulasztása miatt a kihágási eljárás megindítása végett a feljelentést megteszi.

(3) A közigazgatási hatóság, mint rendőri büntető bíróság, a mulasztó felet az eljárás során felmerült költségek megfizetésében is elmarasztalhatja.

3. §.

(1) A bejelentést a rendelethez mellékelt mintáknak megfelelő s a községi elöljáróságnál (polgármesternél) beszerezhető nyomtatványokon kell megtenni és az ingatlan fekvése szerint illetékes községi elöljárósághoz (polgármesterhez) kell beadni. Külön bejelentést kell tenni a mezőgazdasági (ház, telek, kert, szántó, rét, szőlő, legelő, nádas, földadó alá nem eső terület), külön az erdőgazdasági (erdő, havas és erdőhöz tartozó egyéb) ingatlanokra, külön a közbirtokossági, úrbéri közösségi tulajdoni hányadokra, erdőbirtokossági és legeltetési társulati illetőségekre és külön az egyéb tagságokra.

(2) A községi elöljáróságnak (polgármesternek) a 2. §. (1) bekezdés *a)* és *b)* pontjában tárgyalt esetekben a bejelentést ugyancsak a megfelelő nyomtatványokon (1/a., 1/b., 2/a., 2/b., 3/a., 3/b.) kell megtenni; ezeket a bejelentéseket a községi elöljáróság (polgármester) írja alá.

(3) A bejelentésnél a lefoglalás ideje szerinti művelési ághoz kell alkalmazkodni s a lefoglaláskor erdőgazdaságilag művelt ingatlant minden esetben, tehát még akkor is az erdők között kell bejelenteni, ha a művelési ágnak időközi tényleges megváltozása a kataszterben és a telekkönyvben is át van már vezetve.

(4) Ha az erdőt a földhivatal mezőgazdasági ingatlannal együtt juttatta, erre a kapcsolatra mind a két bejelentőlapon utalni kell.

(5) A földhivatal által eldarabolt vagy a birtokos által hatósági engedéllyel részletekben elidegenített birtokból történt ingatlanszerzésekre vonatkozó bejelentéseket a volt birtokos — akitől a földhivatal az ingatlanokat átvette — gyüjtőneve alatt csoportosítani kell, de külön a mezőgazdasági és külön az erdőgazdasági ingatlanokra.

(6) Ha a földhivatal az erdőingatlant mezőgazdasági használatra juttatta, illetve a juttatás vagy ingatlanszerzés óta az erdőingatlan

művelési ágának megváltoztatását engedélyezte, a rendelet, illetve engedély becsatolása mellett be kell jelenteni, hogy:

a) a juttatási rendelet (művelési ág-változtatási engedély) milyen művelési ágváltoztatást (telek, kert, szántó, rét, szőlő, legelő) engedélyezett;

b) a juttatás faállománnyal együtt avagy anélkül történt;

c) a művelési ágváltoztatás a faállomány kiírtásával részben, vagy egészben megtörtent-e már, avagy csak a faállományt használták ki teljesen, vagy részlegesen tarvágással, vagy ritkítással;

d) a még részben, vagy egészben lábonálló faállománynak átlagosan mennyi a kora és melyek a fafajai.

(7) Az előbbi bekezdésben említett esetekben, valamint erdőként juttatott ingatlanokra fel kell sorolni a kihasznált területre és a fatömeg értékesítésére vonatkozó adatokat is.

4. §.

(1) Ingatlanszerzés bejelentéséhez (1/a. és 1/b. nyomtatvány) mellékelni kell az ingatlanra vonatkozó, telekkönyvi betét (telekjegyzőkönyv) A., B. és C. lapjának még fennálló tételeit feltüntető magyar nyelvű kivonatát.

(2) Eredetiben, vagy ha az eredeti okmány nincs meg, a meglévő hitelesítetet másolatban és a községi elöljáróság (polgármester) által hitelesített magyar nyelvű fordítással mellékelni kell, továbbá:

a) a földhivatal juttatási, vagy az ingatlan-szerzést jóváhagyó határozatát, vagy pedig a vonatkozó telekkönyvi végzést és a juttatási, illetve vételárt igazoló okmányt;

b) azokat az okmányokat (szerződések, telekkönyvi végzések, nyugták, elismervények, stb), amelyek hiteltérdemlően bizonyítják, hogy a bejelentésre kötelezett vagy jogelődje az ingatlanért a földhivatalnak vagy a korábbi tulajdonosnak akár közvetlenül, akár megbizott pénzügyi szerv útján a vételár tőkeösszegének törlesztéseként valósággal készpénzben mennyit fizetett ki;

c) a jelzalogos hitelezők és egyéb érdekeltek követelésére, valamint az ingatlanra fordított beruházásokra vonatkozó iratokat;

d) a cseh-szlovák illetékes hatóság rendeletét, amelyben erdőingatlan művelési ágának megváltoztatására, faállományának teljes vagy részleges kihasználására adott engedélyt;

e) a kitermelt fatömeg értékesítésére kötött szerződést;

f) az ingatlan biztosítására vonatkozó szerződést.

(3) Ha a földhivatal a mezőgazdasági ingatlant vagy az erdőingatlant mezőgazdasági használatra ugyanazon határozattal és feltételek mellett több személynek ingatlaneldarabolás útján juttatta, a juttatási határozatot, — továbbá ha az ingatlanrész még nincsen a telekkönyvben a szerzőfelek nevére bekebelezve, a telekkönyvi kivonatot is csak egy példányban kell mellékelni.

5. §.

(1) A cseh-szlovák földbirtokpolitikai jogszabályok végrehajtása során szerzett mezőgazdasági szeszgyári vagy egyéb mezőgazdasági szövetkezeti tagság, — továbbá közbirtokossági, úrbéri közösségi tulajdoni hányadok, valamint erdőbirtokossági és legeltetési társulati illetőségek, — illetve az azok alapján gyakorolt jogosítványok szerzésének bejelentéséhez (2/a. és 2/b. nyomtatvány) mellékelni kell eredetiben vagy ha az eredeti okmány nincs meg, a meglévő hitelesített másolatban és a községi elöljáróság (polgármester) által hitelesített magyar nyelvű fordítással :

a) a földhivatal juttatási vagy a jogosítványszerzést jóváhagyó határozatát;

b) azokat az okmányokat (szerződés, nyugták, elismervények stb.), amelyek hiteltérdemlően bizonyítják, hogy a bejelentésre kötelezett, vagy jogelődje a jogosítványért a földhivatalnak, vagy a korábbi jogosítottnak (tagnak) akár közvetlenül, akár megbízott pénzügyi szerv útján a vételár tőkeösszegének törlesztéseként valósággal készpénzben mennyit fizetett ki.

(2) Ha a földhivatal a szövetkezeti tagságot, a közbirtokossági, úrbéri közösségi tulajdoni hiányadot, valamint az erdőbirtokossági és legeltetési társulati illetőséget több személynek ugyanazon feltételek mellett és ugyanazon határozattal juttatta, vagy a jogosítványszerzés azonos feltételek mellett egy közös jogügylettel történt, a juttatási határozatot, vagy a jogosítványszerzést jóváhagyó rendeletet csak 1 példányban kell mellékelni.

6. §.

(1) Az 1. §. (3) bekezdésében említett ingatlanok bejelentéséhez (3/a. és 3/b. nyomtatvány) mellékelni kell az ingatlanra vonatkozó telekkönyvi betét (telekjegyzőkönyv) A., B. és C. lapjának még fennálló tételeit feltüntető magyar nyelvű kivonatát.

(2) Eredetiben, vagy ha az eredeti okmány nincs meg, a meglévő hitelesített másolatban és a községi előljáróság (polgármester) által hitelesített magyar nyelvű fordítással mellékelni kell továbbá:

a) a földhivatal lefoglalási, juttatási, kártalanítási, mentesítési határozatát és ha már megállapítást nyertek, a juttatási, illetve kártalanítási árt igazoló okmányt;

b) a cseh-szlovák illetékes hatóság rendeletét, amelyben erdőingatlan művelési ágának megváltoztatására, faállományának teljes, vagy részleges kihasználására adott engedélyt;

c) a jelzálogos hitelezők és egyéb érdekeltek követelésére vonatkozó iratokat;

d) a lefoglalt ingatlanok biztosítására vonatkozó szerződést.

7. §.

(1) A földhivatal által átvett, illetve szerzett, de ki nem osztott, hanem állami (földhivatali) kezelésben tartott ingatlanokra vonatkozó bejelentéshez (4/a. és 4/b. nyomtatvány) mellékelni kell az ingatlanra vonatkozó:

a) telekkönyvi betét (telekjegyzőkönyv) A., B. és C. lapjának még fennálló tételeit feltüntető magyar nyelvű kivonatát;

b) kataszteri birtokív hiteles másolatát.

(2) Eredetiben, vagy ha az eredeti okmány nincs meg, a meglévő hitelesített másolatban és a községi előljáróság (polgármester) által hitelesített magyar nyelvű fordítással mellékelni kell továbbá:

a) a földhivatal lefoglalási és átvételi határozatát, jogügylettel való ingatlanszerzés esetén az átruházási szerződést, árverésen való szerzés esetén az árverési jegyzőkönyv másolatát és a kártalanítási, illetve vételárt igazoló okmányt;

b) ha az ingatlan haszonbérbe van adva, a földhivatal és az ingatlan jelenlegi haszonbérlője között létrejött haszonbérleti szerződést;

c) az ingatlan biztosítására vonatkozó szerződést.

(3) Ha a földhivatal az előbbi bekezdés alá eső ingatlant teljesen azonos szerződéssel több személynek adta haszonbérbe, a bejelentéshez a haszonbérleti szerződést csak egy példányban kell csatolni

és a haszonbérlőket a rendelethez mellékelt minták (5/a. és 5/b. számú adatbejelentő) megfelelően kiállítandó kimutatásban kell felsorolni a haszonbérletre vonatkozó részletadatok feltüntetése mellett.

8. §.

Ha a rendeletben felsorolt okmányok bármely oknál fogva harmadik személyek kezében vannak, ezek a harmadik személyek kötelesek az okmányokat (hiteles másolatokat) a bejelentéshez való csatolás végett átadni a községi elöljáróságnak (polgármesternek).

9. §.

A bejelentésekhez szükséges telekkönyvi kivonatokat a községi elöljáróság (polgármester) kérelmére a telekkönyvi hatóság ugyancsak díj- és illetékmentesen köteles kiállítani és kiadni.

10. §.

(1) A községi elöljáróság (polgármester) a bejelentéseket kiegészíti a mellékelt mintákon megszabott hivatalos adatokkal, a bejelentésekre a községi (városi) adottságokra (lakosok száma, a mezőgazdasági és erdőgazdasági ingatlanok kiterjedése, állatállomány, legelőszükséglet stb.) való figyelemmel megteszi a megjegyzéseit, külön-külön összesítő kimutatásokba foglalja a mezőgazdasági (1/a., 2/a., 3/a., 4/a. és külön kimutatásokba az erdőgazdasági (1/b., 2/b., 3/b., 4/b.) ingatlanokra vonatkozó bejelentéseket s a bejelentésekkel, valamint a becsatolt okmányokkal együtt legkésőbb 1942. évi március hó 31. napjáig megküldi a Földbirtokrendezés Pénzügyi Lebonyolítására Alakult Szövetkezet ungvári kirendeltségének, az összesítő kimutatások 1—1 külön példányát pedig a Földbirtokrendezés Pénzügyi Lebonyolítására Alakult Szövetkezetnek (Budapest, V., Géza-u. 2.).

(2) A Szövetkezet ungvári kirendeltsége a bejelentőket kiegészíti a volt cseh-szlovák földhivatal hivatalos anyagával s a mezőgazdasági ingatlanokra vonatkozó kimutatásokat a Kárpátaljai Mezőgazdasági Kamarának, az erdőgazdasági ingatlanokra vonatkozó kimutatásokat pedig az illetékes m. kir. erdőigazgatóságnak 1942. április hó 30. napjáig megküldi.

(3) A Kárpátaljai Mezőgazdasági Kamara, illetve a m. kir. erdőigazgatóság az iratokat szakvéleménye kíséretében 1942. évi június hó 15. napjáig minden községre teljes szakvéleménnyel községenként, vagy közösen érdekelt községcsoportonként terjeszti fel Kárpátalja Kormányzói Biztosához.

(4) Kárpátalja Kormányzói Biztosa a javaslatát az (1) bekezdés szerint elkülönítve ugyancsak községenként, vagy közösen érdekelt községcsoportonként 1942. évi július hó 31. napjáig terjeszti fel hozzám.

11. §.

A Földbirtokrendezés Pénzügyi Lebonyolítására Alakult Szövetkezet a 8430/1940. M. E. sz. rendeletben reárótt feladatok lebonyolítására Ungváron kirendeltséget létesít.

12. §..

A 8430/1940. M. E. sz. rendelet hatálya Kárpátaljának a 14.500/1939. B. M. sz. rendeletben megállapított, illetve a 23.301/1940. B. M. sz. rendelettel módosított jelenlegi területre terjed ki.

13. §.

(1) Amennyiben cselekménye súlyosabb beszámítás alá nem esik, kihágást követ el és pénzbüntetéssel büntetendő az:

a) aki a jelen rendelet 1. §-a (1)—(3) bekezdéseiben megállapított bejelentési kötelezettségének nem, vagy nem a meghatározott időben tesz eleget;

b) aki tudva a valóságos helyzetnek részben, vagy egészben meg nem felelő adatot jelent be;

c) aki a kezében lévő okmányokat a 8. §. rendelkezése ellenére nem szolgáltatja be az elöljáróságnak (polgármesternek).

(2) A pénzbüntetésre az 1928 : X. t.-c. rendelkezései az irányadók.

(3) Kihágás miatt az eljárás a közigazgatási hatóságnak, mint rendőri büntetőbíróságnak hatáskörébe tartozik. Az 1929 : XXX. t.-c. 59. §-a (1) bekezdésének (3) pontjában foglalt rendelkezés szempontjából szakminiszternek a földmívelésügyi minisztert kell tekinteni.

14. §.

Ez a rendelet kihirdetésének napján lép hatályba.

Budapest, 1942. évi január 10.

Dr. Bárdossy László s. k.,
m. kir. miniszterelnök.

1/a. számú adatbejelentő a 190/1942. M. E. számú rendelethez.

MEZŐGAZDASÁGI INGATLANOK SZERZÉSÉNEK BEJELENTÉSE.

Az ingatlan fekvése szerinti közigazgatási kirendeltség : . . . . .
Járás : . . . . . .
Város: Község:
. . . . . .
Az ingatlan területe: . . . . . kat. hold . . . n. öl.
Az ingatlan volt tulajdonosának (birtokosának), akié az ingatlan közvetlenül az eredeti juttatás, illetve szerzés előtt volt:
neve : . . . . . .
lakóhelye és pontos címe : . . . . . .
Az ingatlan jelenlegi tulajdonosának (birtokosának):
neve : . . . . . .
lakóhelye és pontos címe: . . . . . .
Az ingatlan javadalmasának:
neve : . . . . . .
lakóhelye és pontos címe: . . . . . .
Az ingatlan haszonélvezőjének :
neve : . . . . . .
lakóhelye és pontos címe: . . . . . .
A csatolt iratok (okmányok) száma: drb.

A m. kir. földmívelésügyi miniszter úrnak

Budapest.

A Magyar Szent Koronához visszacsatolt kárpátaljai területeken a cseh-szlovák földbirtokpolitikai jogszabályok alapján *lefoglalt mezőgazdasági ingatlanokból történt ingatlanszerzések* bejelentése tárgyában kiadott 190/1942. M. E. számú rendeletben foglalt rendelkezéseknek megfelelően az alábbi adatokat jelentjük be :

ELSŐ RÉSZ.

(A szerzőfél, vagy jogutódja által töltendő ki.)

I.

A birtokosra vonatkozó adatok.

A jelenlegi tulajdonos (birtokos):

1. Milyen címen és mikor szerezte az ingatlant: *eredeti-, vagy továbbjuttatás, adásvétel, ajándékozás, öröklés, foglalás útján** 19 . . . évi . . . . . havában.

2. Ha juttatás útján szerezte az ingatlant, a juttató határozat kelte és száma (a határozat csatolandó): . . . . . .

3. Ha továbbjuttatás útján szerezte az ingatlant, a továbbjuttató határozat kelte és száma (a határozat csatolandó) . . . . . .

4. Ha szabadkézből hatósági jóváhagyassal szerezte az ingatlant, a jóváhagyó határozat kelte és száma (a határozat csatolandó): . . . .

5. Ha nem eredeti szerző, kitől szerezte az ingatlant (név, lakóhely): . . . . . .

6. Mikor költözött be:
   a) Magyarországba: . . . év . . . . . havában.
   b) a községbe . . . év . . . . . havában.

7. Honnan költözött be: . . . . . községből (. . . . . járás . . . . . ország).

8. Állampolgársága:
   a) 1918. október 28. előtt: . . . . . .
   b) jelenleg: . . . . . .

9. Községi illetősége:
   a) 1918. október 28. előtt: . . . . . község . . . . . ország.
   b) jelenleg . . . . . község . . . . . ország.

10. Főfoglalkozása:
    a) az ingatlanszerzés előtt: . . . . . .
    b) jelenleg: . . . . . .

11. Személyi adatai:
    családi állapota: . . . . . .
    születési helye és éve: . . . . . .
    vallása: . . . . . .
    anyanyelve: . . . . . .
    anyanyelvén kívül milyen más nyelven beszél még: . . . . . .
    gyermekeinek száma, életkora: . . . . . .
    katonai szolgálata: . . . . . .
    harctéri szolgálata: . . . . . .
    rangfokozata: . . . . . .
    kitüntetései: . . . . . .
    hadirokkant-e: . . . . . .
    hadiözvegy (árva)-e: . . . . . .
    az 1939:IV. t.-c. hatálya alá tartozik-e, vagy nem: . . . . . .

12. A szerzett ingatlanon felül:
    a) 1939 március 15-én még hol és mekkora mezőgazdasági ingatlana volt: . . . . . .
    b) a bejelentés időpontjában hol és mekkora mezőgazdasági ingatlana van: . . . . . .

* A dűltbetűs szövegből a nemkívánt rész törlendő.

13. Ha az ingatlan javadalmi birtok, a jelenlegi javadalmas:
neve: . . . . . .
lakóhelye: . . . . . .
foglalkozása: . . . . . .
A birtoknak mióta és milyen jogcímen javadalmasa: . . . .

14. Ha az ingatlant haszonélevezeti jog terheli, a jelenlegi haszonélvező:
neve: . . . . . .
lakóhelye: . . . . . .
foglalkozása: . . . . . .
a birtoknak mióta és milyen jogcímen haszonélvezője: . . . .
. . . . . .
az 1939:IV. t.-c. hatálya alá tartozik-e, vagy nem: . . . . . .

II.

A szerzett birtokra vonatkozó adatok.

A lefoglalt ingatlanból hatósági rendelkezés útján, vagy hatósági rendelkezést pótló magánjogi ügylet, avagy önhatalmú birtokbahelyezkedés útján szerzett mezőgazdasági ingatlan:

1. Fekvése: . . . . . közigazgatási kirendeltség . . . . . község.

2. Telekjegyzőkönyvi (telekkönyvi) adatai (telekkönyvi betét, sorszám, helyrajziszám). (A kivonat csatolandó): . . . . . .
. . . . . .

3. Területe összesen: . . . . . kat. hold . . . . n. öl.

4. Az ingatlan telekkönyvi átírása:
a) megtörtént-e már: . . . . . .
b) ha nem történt meg, kinek a nevén áll: . . . . . .
. . . . . .

5. Megoszlása a természetbeni tényleges művelési ágak szerint:
a) a lefoglalás időpontjában:
háztelek: . . . . . n. öl
kert: . . . . . kat. hold
szántóföld: . . . . . „ „
rét: . . . . . „ „
szőlő: . . . . . „ „
legelő: . . . . . „ „
erdő: . . . . . „ „
nádas: . . . . . „ „
földadó alá nem eső terület: . . . . . „ „
b) a jelenlegi állapot szerint:
háztelek: . . . . . n. öl
kert: . . . . . kat. hold
szántóföld: . . . . . „ „
rét: . . . . . „ „
szőlő: . . . . . „ „
legelő: . . . . . „ „
erdő: . . . . . „ „
nádas: . . . . . „ „
földadó alá nem eső terület: . . . . . „ „

6. Az ingatlannal együtt szerzett *lakó- és gazdasági épületek* leírása: . . . . . .

7. A szerzés óta emelt lakó- és gazdasági épületek közül:

a) a saját anyagi erejéből építettek egyenkénti leírása és építési költsége (okmánnyal igazolandó): . . . . . .

b) a részben kölcsönből építettek leírása és építési költsége (okmánnyal igazolandó): . . . . . .

c) az egészben kölcsönből építettek egyenkénti leírása és építési költsége (okmánnyal igazolandó): . . . . . .

d) az építésre felvett kölcsön összege: . . . . . Kc.

e) a hitelező neve, pontos címe és a még fennálló kölcsön összege (okmánnyal igazolandó): . . . . . .

f) államsegélyből építettek egyenkénti leírása és építési költsége (okmánnyal igazolandó): . . . . . .

g) az építésre kapott államsegély összege (okmánnyal igazolandó): . . . . . Kc.

h) az államsegélyből a bejelentés napjáig törlesztett összeg (okmánnyal igazolandó): . . . . . Kc.

8. Az ingatlannal együtt szerzett *üzemi épületek, üzemi és szállítási berendezések* leírása: . . . . . .

9. A szerzés óta emelt üzemi épületek, üzemi és szállítási berendezések közül:

a) a saját anyagi erejéből építettek egyenkénti leírása és építési költsége (okmánnyal igazolandó): . . . . . .

b) a részben kölcsönből építettek egyenkénti leírása és építési költsége (okmánnyal igazolandó): . . . . . .

c) az egészben kölcsönből építettek egyenkénti leírása és építési költsége (okmánnyal igazolandó): . . . . . .

d) az építésre felvett kölcsön összege: . . . . . Kc.

e) a hitelező neve, pontos címe és a még fennálló kölcsön összege: . . . . . .

f) az államsegélyen építettek egyenkénti leírása és építési költsége (okmánnyal igazolandó): . . . . . .

g) az építésre kapott államsegély összege (okmánnyal igazolandó): . . . . . Kc.

h) az államsegélyből a bejelentés napjáig törlesztett összeg (okmánnyal igazolandó): . . . . . Kc.

III.

A vételárra, beruházásokra, használatokra vonatkozó adatok.

(Ennek a szakasznak összes tételeit okmányokkal kell igazolni.)

1. A bejelentett ingatlan juttatási ára: . . . . . Kc.
2. A bejelentett ingatlan vételára: . . . . . Kc.
3. A juttatási (vétel)-ár tőkeöszegéből a jelenlegi birtokos, vagy pedig öröklés, ajándékozás esetén jogelődje és ő maga:

a) már kifizetett: . . . . . Kc.

b) kinek fizetett (név, lakóhely): . . . . . .

c) még tartozik: . . . . . Kc.
d) kinek tartozik: . . . . . .
4. A vételáron felül:
a) mekkora bekebelezett adósság terheli a birtokot: . . . . Kc.
b) mikor nyertek ezek a terhek bekebelezést: . . . . . .
. . . . . .
5. Mennyi az ingatlanra fordított hasznos beruházások értéke:
. . . . . Kc.
6. Ha az ingatlan biztosítva van:
a) a biztosító intézet neve, székhelye és címe: . . . . . .
. . . . . .
b) az egyes ingatlanrészek milyen kár ellen mekkora összegre, melyik évtől melyik esztendeig, milyen feltételek mellett vannak biztosítva: . . . . . .
. . . . . .

IV.

A birtok kezelésére vonatkozó adatok.

(Haszonbérlet esetén a bérleti szerződést csatolni kell.)

1. A jelenlegi birtokos saját kezelésben tartja-e az ingatlant: . .
. . . . . .
2. Ha az ingatlan haszonbérbe van adva, a jelenlegi haszonbérlő neve és pontos lakcíme: . . . . . .
. . . . . .
3. A haszonbérlő főfoglalkozása: . . . . . .
4. A haszonbérleti jogviszony tartama: . . . évi . . . . . hó . . napjától . . . évi . . . . . hó . . napjáig.
5. Mennyi az évi haszonbér: . . . . . P.
6. A haszonbérlő az 1939:IV. t.-c. hatálya alá esik-e, vagy nem:

V.

A bejelentésre kötelezett esetleges megjegyzései.

. . . . . .
. . . . . .

VI.

A mellékelt okmányok.

1.	11. . . . .
2.	12. . . . .
3.	13. . . . .
4.	14. . . . .
5.	15. . . . .
6.	16. . . . .
7.	17. . . . .
8.	18. . . . .
9.	19. . . . .
10.	20. . . . .

. . . . . 1942. évi . . . . . hó . . napján.

Előttünk: . . . . . .
bejelentésre kötelezett.

. . . . . .
községi bíró.

. . . . . .
községi jegyző.

MÁSODIK RÉSZ.

(A községi előljáróság [polgármester] által töltendő ki.)

1. Az egyes birtokrészeknek az adókivetés alapjául szolgáló kataszteri tiszta jövedelme: . . . . . .

2. Az ingatlant terhelő köztartozások összege:
a) 1939. VII. 1-én: . . . . . P
b) a bejelentés időpontjában: . . . . . P
c) ki lett volna köteles ezt a köztartozást rendezni: . . . . .

3. Gondozatlanul maradt ingatlan tulajdonosa (birtokosa) az ingatlant:
a) a visszacsatolás előtt, vagy után hagyta el: . . . . . .
b) önként hagyta el, vagy kiutasíttatott: . . . . . .
c) van-e kár az ingatlanon: . . . . . .
d) az ingatlan most miként van hasznosítva: . . . . . .
e) kinek a rendeletére van hasznosítva: . . . . . .

5. A községi előljáróság (polgármester) megjegyzései: . . . . . .

. . . . . 1942. évi . . . . . hó . . napján.

. . . . . .
községi bíró

. . . . . .
községi jegyző.

2/a. számú adatbejelentő a 190/1942. M. E. sz. rendelethez.

A CSEH-SZLOVÁK FÖLDBIRTOKPOLITIKAI JOGSZABÁLYOK VÉGREHAJTÁSA SORÁN SZERZETT MEZŐGAZDASÁGI SZESZGYÁRI VAGY EGYÉB MEZŐGAZDASÁGI SZÖVETKEZETI TAGSÁGOK BEJELENTÉSE.

Az ingatlan fekvése szerinti közigazgatási kirendeltség: . . . . . .

Járás . . . . . .
Község: . . . . . .
Város: . . . . . .

A jelenleg jogosított (tag):
neve: . . . . . .
lakóhelye és pontos címe: . . . . . .
A csatolt iratok (okmányok) száma . . . drb.

A m. kir. földmívelésügyi miniszter úrnak

Budapest.

A Magyar Szent Koronához visszacsatolt kárpátaljai területeken a cseh-szlovák földbirtokpolitikai jogszabályok végrehajtása során szerzett *mezőgazdasági szeszgyári, vagy egyéb mezőgazdasági szövetkezeti tagságok* bejelentése tárgyában kiadott 190/1942. M. E. számú rendeletben foglalt rendelkezéseknek megfelelően az alábbi adatokat jelentem be.

I.

A mezőgazdasági szeszgyárra, mezőgazdasági szövetkezetre vonatkozó adatok.

1. A mezőgazdasági szeszgyár, mezőgazdasági szövetkezet megnevezése: . . . . . .
. . . . . .
2. Elnökének neve és pontos címe: . . . . . .
3. Mekkora a mezőgazdasági szeszgyár vagy szövetkezet tulajdonát képező ingatlan egész kiterjedése: . . . . kat. hold . . . . n.-öl.
4. Milyen építmények és berendezések tartoznak a mezőgazdasági szeszgyár, vagy szövetkezethez: . . . . . .
. . . . . .

II.

A jogosítottra (tagra) vonatkozó adatok.

A jogosított (tag):
1. Mikor költözött be:
a) Magyarországba. . . . . év . . . . . havában.
b) a községbe: . . . . év . . . . . havában.
2. Honnan költözött be: . . . . . községből (. . . . .
. . . . . járás . . . . . ország).
3. Állampolgársága:
a) 1918. október 28.-a előtt: . . . . . .
b) jelenleg: . . . . . .
4. Községi illetősége:
a) 1918. október 28.-a előtt: . . . . . .
. . . . . község . . . . . ország.
b) jelenleg . . . . . község . . . . . ország.
5. Főfoglalkozása:
a) az ingatlanszerzés előtt: . . . . . .
b) jelenleg: . . . . . .
6. Személyi adatai:
családi állapota: . . . . . .
születési helye: . . . . . .
születési ideje: . . . . . .
vallása: . . . . . .
anyanyelve: . . . . . .
anyanyelvén kívül milyen más nyelven beszél még: . . . . .
. . . . . .
gyermekeinek száma, életkora: . . . . . .
katonai szolgálata: . . . . . .
harctéri szolgálata: . . . . . .
rangfokozata: . . . . . .
kitüntetései: . . . . . .
hadirokkant-e: . . . . . .
hadiözvegy (árva)-e: . . . . . .
az 1939:IV. t. c. hatálya alá tartozik-e vagy nem: . . . . . .
7. Hol és mekkora kiterjedésű erdő- és mezőgazdasági ingatlanai voltak, illetve vannak:
a) 1913. október 28-án: . . . . . .
. . . . . .
b) 1939. március 15.-én: . . . . . .
. . . . . .
c) a bejelentés időpontjában: . . . . . .
. . . . . .

III.

A tulajdoni hányad, üzletrész, tagság megszerzésére vonatkozó adatok.

1. Ha a jelenlegi jogosított a tulajdoni hányadot, üzletrészt, tagságot, illetőleg a tagság alapján gyakorolt jogosítványt az államtól, földhivataltól, vagy más hatóságtól szerezte:

a) a juttató határozat száma és kelte (határozat csatolandó): . . . . . .

b) a juttatási ár: . . . . . .

c) a juttatási árból mennyit fizetett ki (okmánnyal igazolandó): . . . . . .

2. Ha a jelenlegi jogosított a tulajdoni hányadot, üzletrészt, tagságot, illetőleg a tagság alapján gyakorolt jogosítványt hatósági jóváhagyással szabadkézből szerezte:

a) kitől és hogyan szerezte azt (okmánnyal igazolandó): . . . . . .

b) a jóváhagyó hatósági rendelet száma és kelte (a határozat csatolandó): . . . . . .

c) a jogosítványért mennyit fizetett:

készpénzben: . . . . . Kc.

ingatlanban: . . . . . .

3. Mennyi a szerzett tulajdoni hányad, üzletrész, illetve tagság: . . . . . .

IV.

A bejelentésre kötelezett esetleges megjegyzései.

. . . . . .

. . . . . .

V.

A mellékelt okmányok.

1.	6. . . . .
2.	7. . . . .
3.	8. . . . .
4.	9. . . . .
5.	10. . . . .

. . . . . 1942. évi . . . . . hó . . napján.

. . . . . .

a bejelentésre kötelezett.

Előttünk:

. . . . . .

községi bíró. . . . . .

községi jegyző.

3/a. számú adatbejelentő a 190/1942. M. E. számú rendelethez.

LEFOGLALT, DE MÉG ÁT NEM VETT MEZŐGAZDASÁGI INGATLANOK BEJELENTÉSE.

Az ingatlan fekvése szerinti közigazgatási kirendeltség: . . . .

Járás: . . . . . .

Község:

Város: . . . . . .

Az ingatlan jelenlegi tulajdonosának (birtokosának) neve: . . . . . .

lakóhelye és pontos címe: . . . . . .
Az ingatlan javadalmasának neve: . . . . . .
lakóhelye és pontos címe: . . . . . .
Az ingatlan haszonélvezőjének neve: . . . . . .
lakóhelye és pontos címe: . . . . . .
A csatolt iratok (okmányok) száma: . . . . . drb.

A m. kir. Földmívelésügyi Miniszter Úrnak

Budapest.

A Magyar Szent Koronához visszacsatolt kárpátaljai területeken a cseh-szlovák jogszabályok alapján *lefoglalt, de a tulajdonostól még át nem vett mezőgazdasági ingatlanok bejelentése* tárgyában kiadott 190/1942. M. E. sz. rendeletben foglalt rendelkezéseknek megfelelően az alábbi adatokat jelentem be.

ELSŐ RÉSZ.

I.

A tulajdonosra (birtokosra) vonatkozó adatok.

1. A jelenlegi tulajdonos (birtokos) milyen címen és mikor szerezte az ingatlant: *öröklés, árverési vétel, adásvétel, ajándékozás** útján 19 . . . év . . . . . havában.

2. Kitől szerezte az ingatlant (név, lakóhely): . . . .
. . . . . .

3. Mikor költözött be:
a) Magyarországba: . . . . év . . . . . havában.
b) a községbe: . . . . év . . . . . havában.

4. Honnan költözött be . . . . . községből.
(. . . . . járás, ... ország).

5. Állampolgársága:
a) 1918. október 28. előtt: . . . . . .
b) jelenleg: . . . . . .

6. Községi illetősége:
a) 1918. október 28. előtt: . . . . . község,
. . . . . ország.
b) jelenleg: . . . . . község . . . . . .
. . . . . ország.

7. Főfoglalkozása:
a) az ingatlanszerzés előtt: . . . . . .
b) jelenleg: . . . . . .

8. Személyi adatai:
családi állapota: . . . . . .
születési helye: . . . . . .
születési ideje: . . . . . .
vallása: . . . . . .
anyanyelve: . . . . . .
anyenyelvén kívül milyen más nyelven beszél még: . . . .
. . . . . .
gyermekeinek száma és életkora: . . . . . .
katonai szolgálata: . . . . . .
harctéri szolgálata: . . . . . .
rangfokozata: . . . . . .
kitüntetései: . . . . . .
hadirokkant, hadiözvegy (árva) -e: . . . . . .

* A dűltbetűs szövegből a nemkívánt rész törlendő.

az 1939:IV. t.-c. hatálya alá tartozik-e vagy nem: . . . . . .
. . . . . .

9. Ha az ingatlan javadalmi birtok, a jelenlegi javadalmas
neve: . . . . . .
lakóhelye: . . . . . .
foglalkozása: . . . . . .
a birtoknak mióta és milyen jogcímen javadalmasa:
. . . . . .

10. Ha az ingatlant haszonélvezeti jog terheli, a jelenlegi haszonélvező:
neve: . . . . . .
lakóhelye: . . . . . .
foglalkozása: . . . . . .
a birtoknak mióta és milyen jogcímen haszonélvezője: . . .
. . . . . .
az 1939:IV. t.-c. hatálya alá tartozik-e, vagy nem: . . . . . .
. . . . . .

II.

A tulajdonos (birtokos) összes ingatlanaira vonatkozó adatok.

1. A tulajdonos (birtokos) Magyarországon fekvő összes ingatlanainak kiterjedése: . . . . . kat. hold . . . . . n. öl.
Ebből mezőgazdasági ingatlan . . . . kat. hold . . . . n. öl.
2. Az összes ingatlanaiból Kárpátalján fekszik: . . . . . kat. hold . . . . . n. öl.
Ebből mezőgazdasági ingatlan . . . . . kat. hold . . . . . n. öl.
Az ingatlanok mely községek (közigazgatási kirendeltség) határában fekszenek: . . . . . .
. . . . . .

III.

Lefoglalt, de még át nem vett ingatlanra vonatkozó adatok.

A cseh-szlovák földbirtokpolitikai jogszabályok alapján *lefoglalt de még át nem vett* mezőgazdasági ingatlan:
1. Fekvése. . . . . község . . . . . kirendeltség.
2. Telekjegyzőkönyvi (telekkönyvi) adatai (telekkönyvi betét, sorszám, helyrajziszám): . . . . . .
. . . . . .
3. Területe összesen: . . . . . kat. hold . . . . . n. öl.
4. A telekkönyvben kinek a nevén áll: . . . . . .
. . . . . .
5. Megoszlása a természetbeni tényleges művelési ágak szerint:
a) a lefoglalás időpontjában:
háztelek: . . . . . n. öl.
kert: . . . . . kat. hold
szántóföld: . . . . . „ „
rét: . . . . . „ „
szőlő: . . . . . „ „
legelő: . . . . . „ „
erdő: . . . . . „ „
nádas: . . . . . „ „
földadó alá nem eső terület: . . . . . „ „
b) jelenlegi állapot szerint:
háztelek: . . . . . n. öl

kert: . . . . . kat. hold
szántóföld: . . . . . „ „
rét: . . . . . „ „
szőlő: . . . . . „ „
legelő: . . . . . „ „
erdő: . . . . . „ „
nádas: . . . . . „ „
földadó alá nem eső terület: . . . . . „ „

6. Az ingatlanon levő *lakó- és gazdasági épületek:* . . . . . .
. . . . . .

7. Az ingatlanon levő *üzemi épületek, üzemi és szállítási berendezések:* . . . . . .

8. Mekkora bekebelezett adósság terheli az ingatlant: . . . . .
. . . . . .

9. A lefoglaló határozat kelte és száma (a határozat csatolandó):
. . . . . .

IV.

Lefoglalt, másoknak juttatott, de egyelőre még az átengedésre kötelezettnek a birtokában hagyott ingatlanokra vonatkozó adatok.

A cseh-szlovák jogszabály értelmében *lefoglalt ingatlanból másoknak juttatott, de egyelőre még az átengedésre kötelezettnek a birtokában lévő* mezőgazdasági ingatlan:

1. Fekvése: . . . . . község . . . . . .
. . . . . kiredeltség.

2. Telekjegyzőkönyvi (telekkönyvi) adatai (telekkönyvi betét, sorszám, helyrajziszám) (a kivonat csatolandó): . . . . . .
. . . . . .

3. Területe összesen: . . . . . kat. hold . . . . . n. öl.

4. A telekkönyvben kinek a nevén áll: . . . . . .

5. Megoszlása a természetbeni tényleges művelési ágak szerint.

a) a lefoglalás időpontjában:
háztelek: . . . . . n. öl
kert: . . . . . kat. hold
szántóföld: . . . . . „ „
rét: . . . . . „ „
szőlő: . . . . . „ „
legelő: . . . . . „ „
erdő: . . . . . „ „
nádas: . . . . . „ „
földadó alá nem eső terület: . . . . . „ „

b) a jelenlegi állapot szerint:
háztelek: . . . . . n. öl
kert: . . . . . kat. hold
szántóföld: . . . . . „ „
rét: . . . . . „ „
szőlő: . . . . . „ „
legelő: . . . . . „ „
erdő: . . . . . „ „
földadó alá nem eső terület: . . . . . „ „

6. A lefoglaló határozat száma, kelte (határozat csatolandó): . . .
. . . . . .

7. Az ingatlanon levő *lakó- és gazdasági épületek:* . . . . . .
. . . . . .
. . . . . .

8. Az ingatlanon levő *üzemi épületek, üzemi és szállítási berendezések:* . . . . . .

9. Kinek és milyen célra történt a juttatás: . . . . . .

. . . . . .

10. A juttató határozat kelte és száma (a határozat csatolandó):

. . . . . .

11. Ha az átvételi (kártalanítási) ár már meg volt állapítva: . . . .

. . . . . .

a) a vonatkozó határozat kelte és száma (a határozat csatolandó: . . . . . .

b) az átvételi (kártalanítási) ár összege: . . . . . .

. . . . . Kc.

c) a régi tulajdonos az ingatlanért járó átvételi (kártalanítási) árat megkapta-e és kitől: . . . . . .

d) ha a régi tulajdonos az átvételi (kártalanítási) árat egészben vagy részben még nem kapta meg, milyen összegű követelés áll fenn:

. . . . . Kc.

12. Mekkora bekebelezett adósság terheli az ingatlant: . . . . .

. . . . . .

V.

A lefoglalt ingatlanok kezelésére vonatkozó adatok.

(Haszonbérlet esetén a bérleti szerződést csatolni kell.)

A lefoglalt (III. és IV. szakasz) mezőgazdasági ingatlant:

1. A tulajdonos (birtokos) saját kezelésében tartja-e: . . . . . .

. . . . . .

2. Ha haszonbérbe van adva, a jelenlegi haszonbérlő:

a) neve: . . . . . .

b) pontos lakcíme: . . . . . .

c) főfoglalkozása: . . . . . .

d) nem esik-e az 1939:IV. t.-c. hatálya alá: . . . . . .

3. A haszonbérleti jogviszony tartama: . . . . évi . . . . . hó

. . napjától . . . . évi . . . . . hó . . napjáig.

4. Mennyi az évi haszonbér: . . . . . .

VI.

A lefoglalt ingatlanok biztosítására vonatkozó adatok.

Ha a lefoglalt (III. és IV. szakasz) mezőgazdasági ingatlanok biztosítva vannak:

1. A biztosító intézet neve, székhelye és címe: . . . . . .

. . . . . .

2. Az egyes ingatlanrészek milyen kár ellen, milyen összeg erejéig, melyik évtől melyik esztendőig, milyen feltételek mellett vannak biztosítva: . . . . . .

VII.

A bejelentésre kötelezett megjegyzései.

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

VIII.

A mellékelt okmányok.

1. . . . . 8. . . . . .
2. . . . . 9. . . . . .
3. . . . . 10. . . . . .
4. . . . . 11. . . . . .
5. . . . . 12. . . . . .
6. . . . . 13. . . . . .
7. . . . . 14. . . . . .

. . . . . 1942. évi . . . . . hó . . napján.

Előttünk:

. . . . . .

községi bíró.

. . . . . .

bejelentesre kötelezett.

. . . . . .

községi jegyző.

MÁSODIK RÉSZ.

(A községi elöljáróság [polgármester] által töltendő ki.)

1. A lefoglalt (III. és IV. szakasz) mezőgazdasági birtokrészeknek az adókivetés alapjául szolgáló kataszteri tiszta jövedelme: . . . . . .
. . . . . .

2. Az ingatlant terhelő köztartozások összege:
a) 1939. VII/1-én: . . . . . P,
b) a bejelentés időpontjában: . . . . . P.

3. A községi elöljáróság (polgármester) megjegyzései:

. . . . . 1942. évi . . . . . hó . . napján.

. . . . . .

községi bíró.

. . . . . .

községi jegyző.

4/a. számú adatbejelentő a 190/1942. M. E. sz. rendelethez.

ÁLLAMI (HATÓSÁGI) KEZELÉSBEN TARTOTT, VAGY HASZONBÉRBEN HASZNOSÍTOTT MEZŐGAZDASÁGI INGATLANOK BEJELENTÉSE.

Az ingatlan fekvése szerinti közigazgatási kirendeltség: . . . . .
Járás: . . . . . .
Község
Város . . . . . .
A csatolt iratok (okmányok) száma: . . . . . drb.

A m. kir. Földmívelésügyi Miniszter Úrnak

Budapest.

A Magyar Szent Koronához visszacsatolt karpátaljai területeken a cseh-szlovák jogszabályok alapján lefoglalt ingatlanokból átvett, valamint a cseh-szlovák állam által átruházási jogügylettel vagy árverésen szerzett és *állami (hatósági) kezelésben tartott, vagy haszonbérben hasznosított Mezőgazdasági ingatlanok* bejelentése tárgyában kiadott 190/1942. M. E. sz. rendeletben foglalt rendelkezéseknek megfelelően az alábbi adatokat jelentjük be:

I.

Az ingatlanszerzésre vonatkozó adatok.

1. A cseh-szlovák állam, földhivatal, vagy egyéb hatóság (a továbbiakban földhivatal) által a lefoglalási törvény alapján átvett s állami (hatósági) kezelésben tartott vagy haszonbérletben hasznosított ingatlan a lefoglalás előtt kinek a tulajdonában volt: . . . . . .
. . . . . .

2. A földhivatal mikor vette át a volt tulajdonostól az ingatlant: . . . évi . . . . . hó . . napján.

3. A földhivatal által az ingatlanért megállapított kártalanítás összege (okmány csatolandó) . . . . . Kc.

4. A földhivatal a kártalanítás összegét, a régi tulajdonosnak (birtokosnak) kifizette-e már: . . . . . .
. . . . . .

5. Ha a régi tulajdonos (birtokos) a földhivataltól a kártalanítás összegét egészben vagy részben még nem kapta meg, milyen összegű követelés áll fenn: . . . . . Kc.

6. Ha a földhivatal az ingatlant átruházási jogügylettel vagy árverésen szerezte meg, kitől, mikor és mekkora vételáron történt a szerzés: . . . . . -tő! . . . . évi . . . . . hó . . napján . . . . . Kc. vételáron.

II.

Az ingatlanra vonatkozó adatok.

A mezőgazdasági ingatlan:

1. Fekvése: . . . . . közigazgatási kirendeltség . . . . . község.

2. Telekjegyzőkönyvi (telekkönyvi) adatai (telekkönyvi betét, sorszám, helyrajziszám) (a kivonat csatolandó): . . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .

3. Területe összesen: . . . . . kat. hold . . . . n. öl.

4. Megoszlása a természetbeni tényleges művelési ágak szerint:
háztelek: . . . . . n. öl.
kert: . . . . . kat. hold
szántóföld: . . . . . „ „
rét: . . . . . „ „
szőlő: . . . . . „ „
legelő: . . . . . „ „
erdő: . . . . . „ „
nádas: . . . . . „ „
földadó alá nem eső terület: . . . . . „ „

5. A telekkönyvben kinek a nevén áll: . . . . . .

6. A mezőgazdasági ingatlanon lévő:
a) lakó és gazdasági épületek:
. . . . . .
. . . . . .
b) üzemi épületek, üzemi és szállítási berendezések: . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
c) gazdasági eszközök és felszerelések: . . . . . .
. . . . . .
. . . . . .

d) üzemi eszközök és felszerelések: . . . . . .

e) szállítási eszközök és felszerelések: . . . . . .

f) jószágállomány: . . . . . .

III.

Az ingatlan kezelésére vonatkozó adatok.

1. A földhivatal az átvett (megszerzett) ingatlant hatósági kezelésben tartotta, vagy pedig haszonbérbe adta: . . . . . .

2. A földhivatal által házikezelésben tartott ingatlant a magyar hatóság a folyó gazdasági évben:

a) miként hasznosította: . . . . . .

b) kinek a rendeletére: . . . . . .

3. Ha a földhivatal az ingatlant haszonbérletben hasznosította, az általa behelyezett és jelenleg is a bérletben lévő haszonbérlő:

neve: . . . . . .
születési helye: . . . . . .
születési ideje: . . . . . .
vallása: . . . . . .
állampolgársága: . . . . . .
községi illetősége: . . . . . .
anyanyelve: . . . . . .
gyermekeinek száma és életkora: . . . . . .
katonai szolgálata: . . . . . .
harctéri szolgálata: . . . . . .
rangfokozata: . . . . . .
kitüntetései: . . . . . .
hadirokkant-e: . . . . . .
hadiözvegy (árva)-e: . . . . . .
az 1939:IV. t.-c. hatálya alá tartozik-e vagy nem: . . . . . .

4. Ha a földhivatal által behelyezett haszonbérlő az ingatlant elhagyta, a magyar hatóságok által behelyezett haszonbérlő:

neve: . . . . . .
születési helye: . . . . . .
születési ideje: . . . . . .
vallása: . . . . . .
állampolgársága: . . . . . .
községi illetősége: . . . . . .
anyanyelve . . . . . .
gyermekeinek száma és életkora: . . . . . .
katonai szolgálata: . . . . . .
rangfokozata: . . . . . .
kitüntetései: . . . . . .
hadirokkant-e: . . . . . .
hadiözvegy (árva)-e: . . . . . .
az 1939:IV. t.-c. hatálya alá tartozik-e vagy nem: . . . . . .

5. A haszonbérelt ingatlan:
a) területe: . . . . . kat. hold
b) művelési ága: . . . . . .
c) évi haszonbére: . . . . . P.
6. A haszonbérleti jogviszony tartama: . . . évi . . . . . hó . . napjától . . . évi . . . . . hó . . napjáig.
7. A haszonbérlő és házastársa tulajdonában lévő összes mező- és erdőgazdasági ingatlanok területe: . . . . . kat. hold.

IV.

A felhasználásra vonatkozó adatok.

A községi elöljáróság (polgármester) megjegyzései az ingatlanok földbirtokpolitikai célokra való felhasználása ügyében. (Földhözjuttatás, az ingatlanoknak házhelyek létesítésére való juttatása indokolt, lehetséges és célszerű-e): . . . . . .
. . . . . .
. . . . . .

V.

A mellékelt okmányok:

1. . . . . 6. . . . . .
2. . . . . 7. . . . . .
3. . . . . 8. . . . . .
4. . . . . 9. . . . . .
5. . . . . 10. . . . . .

. . . . . 1942. évi . . . . . hó . . napján.

. . . . . .
községi bíró.

. . . . . .
polgármester, községi jegyző.

5/a. számú adatbejelentő a 190/1942. M. E. sz. rendelethez.

Kimutatás a cseh-szlovák állam által cseh-szlovák földbirtokpolitikai jogszabályok alapján lefoglalt ingatlanokból átvett, valamint a cseh-szlovák állam által lefoglalt vagy egyéb ingatlanokból átruházási jogügylettel vagy árverésen szerzett kincstári mezőgazdasági ingatlanok haszonbérlőiről.*

Sorszám	NÉV	A haszonbérlő lakóhelye	Főfoglalkozása	Állampolgársága	Anyanyelve	1918. október 28. előtt állandóan a községben lakott-e?	Háborús kitüntetései	Hány százalékos hadirokkant?	Gyermekeinek száma	A bejelentett birtokból hány kat. holdat haszonbérel?	A haszonbérlet tartama és a haszonbér összege	A haszonbérlő és házastársa tulajdonát képező egyéb ingatlanok területe	A haszonbérleti jogviszony további fenmaradása szükséges és indokolt-e?	Jegyzet

*** Helykímélés céljából a táblázatoknak csak a fejrovatait közöljük.**

Az 1/a. számú adatbejelentők összesítő kimutatása.

Sorszám	Az eredeti	A jelenlegi	A juttatott (szerzett) mezőgazdasági				A juttatási (vétel) ár	A juttatási (vétel) árból				Az ingatlanra			
	tulajdonos (birtokos) neve		szántó		egyéb (háztelek, kert, szőllő, legelő, nádas, földadó alá nem eső terület)			ki van fizetve		még fennálló tartozás		bekebelezett teher		fordított hasznos beruházás	
			ingatlan kiterjedése												
			kat. hold	n. öl	kat. hold	n. öl	pengő f.	pengő	f.	pengő	f.	pengő	f.	pengő	f.

A 2/a. számú adatbejelentők összesítő kimutatása.

Sorszám	Mezőgazdasági szeszgyár	Mezőgazdasági szövetkezet	Mezőgazdasági szeszgyár	Mezőgazdasági szövetkezet	A jogosított (szövetkezeti tag)		A juttatott (szerzett) tulajdoni hányad, üzletrész, tagság			A juttatási (vétel) árból			
	megnevezése		ingatlanainak kiterjedése		neve	lakóhelye	száma	juttatási (vétel) ára		ki van fizetve		még fennálló tartozás	
			kat. hold	n. öl	kat. hold.	n. öl		P	f	P	f	P	f

A 3/a. számú adatbejelentők összesítő kimutatása.

A tulajdonos (birtokos)						A leföglalt, másoknak juttatott, de még az átengedésre kötelezett birtokában hagyott mezőgazdasági ingatlanból						
neve	lakóhelye	összes	leföglalt, de még át nem vett	leföglalt, másoknak juttatott, de még a birtokában hagyott		juttatottak		a juttatott birtokrész				A juttatási árból esetleg már kifizetett összeg
		mezőgazdasági ingatlanainak kiterjedése						kiterjedése		juttatási ára		
		kat. hold	n. öl	kat. hold	n. öl	kat. hold	n. öl	neve	lakhelye	kat. hold	n. öl	kat. hold	n. öl	Pengő	f.

A 4/a. számú adatbejelentők összesítő kimutatása.

A volt tulajdonos neve és lakhelye	Az államra szállott mezőgazdasági ingatlanok kiterjedése				Az ingatlan kezelője	Az ingatlan esetleges haszonbérlőinek		A haszonbérelt ingatlan kiterjedése		Az évi haszonbér	
	szántó		egyéb (háztelek, kert, rét, szőlő, legelő, nádas, földadó alá nem eső terület)			neve	lakóhelye				
	kat. hold	n. öl	kat. hold	n. öl				kat. hold	n. öl	P	f

1/b. számú adatbejelentő a 190/1942. M. E. sz. rendelethez.

ERDŐGAZDASÁGI (ERDŐ, HAVAS, ERDŐHÖZ TARTOZÓ EGYÉB) INGATLANOK SZERZÉSÉNEK BEJELENTÉSE.

Az ingatlan fekvése szerinti közigazgatási kirendeltség: . . . . .
. . . . . .

Járás: . . . . . .
Község:
Város: . . . . . .
. . . . . .

Az ingatlan területe: . . . . . kat. hold . . . n.-öl.

Az ingatlan volt tulajdonosának (birtokosának), akié az ingatlan közvetlenül az eredeti juttatás, illetve szerzés előtt volt:
neve: . . . . . .
lakóhelye és pontos címe: . . . . . .
. . . . . .

Az ingatlan jelenlegi tulajdonosának (birtokosának):
neve: . . . . . .
lakóhelye és pontos címe: . . . . . .
. . . . . .

Az ingatlan javadalmának:
neve: . . . . . .
lakóhelye és pontos címe: . . . . . .
. . . . . .

Az ingatlan haszonélvezőjének:
neve: . . . . . .
lakóhelye és pontos címe: . . . . . .
. . . . . .

A csatolt iratok (okmányok) száma: . . . . . drb.

A m. kir. földmívelésügyi miniszter úrnak

Budapest.

A Magyar Szent Koronához visszacsatolt kárpátaljai területeken a cseh-szlovák földbirtokpolitikai jogszabályok alapján *lefoglalt erdőgazdasági (erdő, havas, erdőhöz tartozó egyéb) ingatlanokból történt ingatlanszerzések* bejelentése tárgyában kiadott 190/1942. M. E. számú rendeletben foglalt rendelkezéseknek megfelelően az alábbi adatokat jelentjük be:

ELSŐ RÉSZ.

(A szerzőfél, vagy jogutódja által töltendő ki.)

I.

A birtokosra vonatkozó adatok.

A jelenlegi tulajdonos (birtokos):

1. Milyen címen és mikor szerezte az ingatlant: *eredeti juttatás vagy továbbjuttatás, adásvétel, ajándékozás, öröklés, foglalás útján**
19 . . . évi . . . . . havában.

2. Ha juttatás útján szerezte az ingatlant, a juttató határozat kelte és száma (a határozat csatolandó): . . . . . .
. . . . . .

* A dőltbetűs szövegből a nemkívánt rész törlendő.

3. Ha továbbjuttatás útján szerezte az ingatlant, a továbbjuttató határozat kelte és száma (a határozat csatolandó) . . . . . .
. . . . . .

4. Ha szabadkézből hatósági jóváhagyással szerezte az ingatlant, a jóváhagyó határozat kelte, és száma (a határozat csatolandó) : . . . .
. . . . . .

5. Ha nem eredeti szerző, kitől szerezte az ingatlant (név, lakóhely):
. . . . . .

6. Mikor költözött be :
a) Magyarországba: . . . . év . . . . . havában.
b) a községbe . . . év . . . . . havában.

7. Honnan költözött be : . . . . . községből (. . . . . járás . . . . . ország).

8. Állampolgársága:
a) 1918. október 28. előtt: . . . . . .
b) jelenleg: . . . . . .

9. Községi illetősége:
a) 1918. október 28. előtt: . . . . . .
község . . . . . ország.
b) jelenleg . . . . . község . . . . . ország.

10. Főfoglalkozása:
a) az ingatlanszerzés előtt: . . . . . .
b) jelenleg: . . . . . .

11. Személyi adatai:
családi állapota : . . . . . .
születési helye : . . . . . .
születési ideje : . . . . . .
vallása : . . . . . .
anyanyelve: . . . . . .
anyanyelvén kívül milyen más nyelven beszél még: . . . . . .
gyermekeinek száma, életkora: . . . . . .
katonai szolgálata: . . . . . .
harctéri szolgálata: . . . . . .
rangfokozata : . . . . . .
kitüntetései : . . . . . .
hadirokkant-e: . . . . . .
hadiözvegy (árva)-e: . . . . . .
az 1939:IV. t.-c. hatálya alá tartozik-e, vagy nem: . . . . . .

12. A szerzett ingatlanon felül hol és milyen kiterjedésű erdő és mezőgazdasági ingatlanai voltak, illetve vannak:
a) 1918 október 28-án: . . . . . .
. . . . . .
b) 1939 március 15-én: . . . . . .
. . . . . .
c) a bejelentés időpontjában: . . . . . .
. . . . . .

13. Ha az ingtalan javadalmi birtok, a jelenlegi javadalmas
neve: . . . . . .
lakóhelye: . . . . . .
foglalkozása: . . . . . .
a birtok mióta és milyen jogcímen javadalmasa: . . . . . .

14. Ha az ingatlant haszonélevezeti jog terheli, a jelenlegi haszonélvező:
neve: . . . . . .
lakóhelye: . . . . . .

foglalkozása: . . . . . .
az 1939:IV. t.-c. hatálya alá tartozik-e, vagy nem: . . . . . .
. . . . . .
a birtoknak mióta és milyen jogcímen haszonélvezője: . . . .
. . . . . .

II.

A szerzett birtokra vonatkozó adatok.

A lefoglalt ingatlanból hatósági rendelkezés útján, vagy hatósági rendelkezést pótló magánjogi ügylet, avagy önhatalmú birtokbahelyezkedés útján szerzett erdőgazdasági (erdő, havas, erdőhöz tartozó) ingatlan:

1. Fekvése: . . . . . közigazgatási kirendeltség . . . . . község.

2. Telekjegyzőkönyvi (telekkönyvi) adatai (telekkönyvi betét, sorszám, helyrajziszám). (A kivonat csatolandó): . . . . . .
. . . . . .

3. Területe összesen: . . . . . kat. hold . . . . n.-öl.

4. A telekkönyvben kinek a nevén áll: . . . . . .
. . . . . .

5. Megoszlása a természetbeni tényleges művelési ágak szerint:

a) a lefoglalás időpontjában:

Erdőterület:
(erdősült és tisztás): . . . . . kat. hold . . . . . n. öl
Erdőhöz tartozó:
háztelek: . . . . . kat. hold . . . . . n.-öl
kert: . . . . . „ „ . . . . . „
szántó . . . . . „ „ . . . . . „
rét . . . . . „ „ . . . . . „
legelő . . . . . „ „ . . . . . „
egyéb: . . . . . „ „ . . . . . „
földadó alá nem eső: . . . . . „ „ . . . . . „
Havas: . . . . . „ „ . . . . . „

b) jelenlegi állapot szerint:

Erdőterület:
(erdősült és tisztás): . . . . . kat. hold . . . . . n.-öl
Erdőhöz tartozó: . . . . . „ „ . . . . . „
háztelek: . . . . . „ „ . . . . . „
kert: . . . . . „ „ . . . . . „
szántó . . . . . „ „ . . . . . „
rét . . . . . „ „ . . . . . „
legelő . . . . . „ „ . . . . . „
egyéb: . . . . . „ „ . . . . . „
földadó alá nem eső: . . . . . „ „ . . . . . „
Havas: . . . . . „ „ . . . . . „

6. Az ingatlannal együtt szerzett *lakó és gazdasági épületek* leírása: . . . . . .

7. A szerzés óta emelt lakó- és gazdasági épületek közül:

a) a saját anyagi erejéből építettek egyenkénti leírása és építési költsége (okmánnyal igazolandó): . . . . . .
. . . . . .

b) a részben kölcsönből építettek egyenkénti leírása és építési költsége (okmánnyal igazolandó): . . . . . .

c) az egészben kölcsönből építettek egyenkénti leírása és építési költsége (okmánnyal igazolandó): . . . . . .

d) az építésre felvett kölcsön összege: . . . . . Kc.

e) a hitelező neve, pontos címe és a még fennálló kölcsön összege (okmányal igazolandó): . . . . . .

f) államsegélyen építettek egyenkénti leírása és építési költsége (okmánnyal igazolandó): . . . . . .

g) az építésre kapott államsegély összege (okmánnyal igazolandó): . . . . . Kc.

h) az államsegélyből a bejelentés napjáig törlesztett összeg (okmánnyal igazolandó): . . . . . Kc.

8. Az ingatlannal együtt szerzett *üzemi épületek, üzemi és szállítási berendezések* leírása: . . . . . .

9. A szerzés óta emelt üzemi épületek, üzemi és szállítási berendezések közül:

a) a saját anyagi erejéből építettek egyenkénti leírása és építési költsége (okmánnyal igazolandó): . . . . . .

b) a részben kölcsönből építettek egyenkénti leírása és építési költsége (okmánnyal igazolandó): . . . . . .

c) az egészben kölcsönből építettek egyenkénti leírása és építési költsége (okmánnyal igazolandó): . . . . . .

d) az építésre felvett kölcsön összege: . . . . . Kc.

e) a hitelező neve, pontos címe és a még fennálló kölcsön összege (okmánnyal igazolandó): . . . . . .

f) az államsegélyen építettek egyenkénti leírása és építési költsége (okmánnyal igazolandó): . . . . . .

g) az építésre kapott államsegély összege (okmánnyal igazolandó): . . . . . Kc.

h) az államsegélyből a bejelentés napjáig törlesztett összeg (okmánnyal igazolandó): . . . . . Kc.

10. Ha a jelenlegi birtokos az erdőgazdasági (erdő, havas, erdőhöz tartozó egyéb) ingatlant *mezőgazdasági ingatlannal együtt* szerezte:

a) a mezőgazdasági ingatlan területe összesen: . . . . . kat. hold . . . . . n. öl,

b) az erdő a mezőgazdasági ingatlannal területileg összefügg, vagy külön fekszik-e: . . . . . .

11. A tulajdonos (birtokos) által a juttatás (szerzés) óta:

a) tarvágással kihasznált terület: . . . . . kat. hold,

b) szálalással kihasznált fatömeg: . . . . . m^3,

c) a kihasznált faállománynak:

átlagosan mennyi volt a kora: . . . . . év,

melyek voltak a fafajai: . . . . . .

12. Ha a cseh-szlovák hatóság az erdőnek az *erdőgazdasági művelés alóli kivonását* engedélyezte:

a) az engedély kelte és száma (engedély csatolandó): . . . . . .

b) az engedéllyel érintett terület: . . . . . kat. hold . . . . . n. öl.

c) az engedélyezett új művelési ág (telek, kert, szántó, rét, szőlő, legelő): . . . . . .

d) a juttatás (szerzés) faállománnyal együtt, vagy anélkül történt: . . . . . .

e) a művelési ágváltoztatás részben vagy egészben foganatosítva lett-e már: . . . . . .

f) a tényleg letarolt terület . . . . . kat. hold . . . . n. öl,

g) a bejelentő által letarolt terület: . . . . . kat. hold . . . . . n. öl,

h) a még faállománnyal borított terület: . . . . . kat. hold . . . . . n. öl,

i) a még részben vagy egeészben lábonálló faállománynak: átlagosan mennyi a kora: . . . . . év melyek a fafajai: . . . . . .

III.

A vételárra, beruházásokra, használatokra vonatkozó adatok.

(Ennek a szakasznak összes tételeit okmánnyal kell igazolni.)

1. A bejelentett ingatlan juttatási ára: . . . . . Kc.
2. A bejelentett ingatlan szerződésszerinti vételára: . . . . . Kc.
3. A juttatási (vétel) ár tőkeösszegéből a jelenlegi birtokos vagy pedig öröklés, ajándékozás esetén jogelődje és ő maga:
   a) már kifizetett: . . . . . Kc.
   b) kinek fizetett (név, lakóhely): . . . . . .
   c) még tartozik: . . . . . .
   d) kinek tartozik (név, lakóhely): . . . . . .
4. A vételáron felül:
   a) mekkora bekebelezett adósság terheli a birtokot: . . . . . .
   b) mikor nyertek ezek a terhek bekebelezést: . . . . . .
5. Mennyi az ingatlanra fordított hasznos beruházások értéke: . . . . . .
6. A kihasznált fatömeget:
   a) kitermelten, vagy lábon adta-e el: . . . . . .
   b) kinek adta el: . . . . . .
   c) mennyiért adta el: . . . . . .
7. Ha az ingatlan biztosítva van:
   a) a biztosító intézet neve, székhelye és címe: . . . . . .
   b) az egyes ingatlanrészek milyen kár ellen, milyen összegre, melyik évtől melyik esztendeig vannak biztosítva: . . . . . .

IV.

A birtok kezelésére vonatkozó adatok.

(Haszonbérlet esetén a bérleti szerződést csatolni kell.)

1. A jelenlegi birtokos saját kezelésben tartja-e az ingatlant: . . . . . .
2. Ha az ingatlan haszonbérbe van adva, a jelenlegi haszonbérlő neve és pontos lakcíme: . . . . . .

3. A haszonbérlő főfoglalkozása: . . . . . .

. . . . . .

4. A haszonbérleti jogviszony tartama: . . . évi . . . . . hó . . napjától . . . évi . . . . . hó . . napjáig.

5. Mennyi az évi haszonbér: . . . . . .

6. A haszonbérlő az 1939:IV. t.-c. hatálya alá esik-e, avagy nem:

. . . . . .

V.

A bejelentésre kötelezett esetleges megjegyzései.

. . . . . .

. . . . . .

VI.

A mellékelt okmányok.

1.	11. . . . .
2.	12. . . . .
3.	13. . . . .
4.	14. . . . .
5.	15. . . . .
6.	16. . . . .
7.	17. . . . .
8.	18. . . . .
9.	19. . . . .
10.	20. . . . .

. . . . . 1941. évi . . . . . hó . . napján.

. . . . . .

bejelentésre kötelezett.

Előttünk:

. . . . . .

községi bíró.

. . . . . .

községi jegyző.

MÁSODIK RÉSZ.

(A községi elöljáróság (polgármester) által töltendő ki.)

1. Az egyes birtokrészeknek az adókivetés alapjául szolgáló kataszteri tiszta jövedelme: . . . . . .

. . . . . .

2. Az ingatlant terhelő köztartozások összege:

a) 1939. VII. 1-én: . . . . . P

b) a bejelentés időpontjában: . . . . . P

c) ki lett volna köteles ezt a köztartozást rendezni: . . . .

. . . . . .

3. Ha a cseh-szlovák hatóság az erdőnek az erdőgazdasági művelés alóli kivonását engedélyezte, az ingatlan jelenleg milyen művelési ággal van nyilvántartva:

a) a telekkönyvben: . . . . . .

b) a kataszterben: . . . . . .

4. Gondozatlanul maradt ingatlan tulajdonosa (birtokosa) az ingatlant:

a) a visszacsatolás előtt, vagy után hagyta el: . . . . . .

. . . . . .

b) önként hagyta el, vagy kiutasíttatott: . . . . . .

. . . . . .

c) van-e kár az ingatlanon: . . . . . .

d) az ingatlan most miként van hasznosítva: . . . . . .

. . . . . .

e) kinek a rendeletére van hasznosítva: . . . . . .

. . . . . .

5. A községi elöljáróság (polgármester) megjegyzései:

. . . . . 1942. évi . . . . . hó . . napján.

. . . . . .

községi bíró. községi jegyző.

2/b. számú adatbejelentő a 190/1942. M. E. sz. rendelethez.

KÖZBIRTOKOSSÁGI, ÚRBÉRI KÖZÖSSÉGI TULAJDONI HÁNYAD, ERDŐBIRTOKOSSÁGI ÉS LEGELTETÉSI TÁRSULATI ILLETŐSÉG SZERZÉSÉNEK BEJELENTÉSE.

Az ingatlan fekvése szerinti közigazgatási kirendeltség: . . . . .

Járás: . . . . . .

Község: . . . . . .

Város:

A jelenlegi jogosított (tag):

neve: . . . . . .

lakóhelye és pontos címe: . . . . . .

A csatolt iratok (okmányok) száma . . . . . drb.

A m. kir. földmívelésügyi miniszter úrnak

Budapest.

A Magyar Szent Koronához visszacsatolt kárpátaljai területeken *közbirtokossági, úrbéri közösségi tulajdoni hányadának, erdőbirtokossági és legeltetési társulati használati illetőségnek (tagságnak)* a cseh-szlovák földbirtokpolitikai jogszabályok végrehajtása során történt megszerzése bejelentésére is vonatkozó 190/1942. M. E. sz. rendeletben foglalt rendelkezéseknek megfelelően az alábbi adatokat jelentem be:

I.

A közös erdő-, illetve legelőgazdasági ingatlanokra vonatkozó adatok.

1. A közbirtokosság, úrbéri közösség, erdőbirtokossági, legeltetési társulat meg van-e már alakulva: . . . . . .

2. Ha meg van alakulva a társulat:

a) pontos megnevezése: . . . . . .

b) elnökének neve és pontos címe: . . . . . .

3. ha nincs megalakulva, a közbirtokosság, úrbéri közösség:

a) pontos megnevezése: . . . . . .

b) megbízottjának neve és pontos címe: . . . . . .

4. Az erdőgazdasági ingatlanok megoszlása a természetbeni tényleges művelési ágak szerint:

Erdőterület:
(erdősült és tisztás) . . . . . kat. hold. . . . . n. öl
Erdőhöz tartozó:
háztelek: . . . . . „ „ . . . . . „
kert: . . . . . „ „ . . . . . „
szántó: . . . . . „ „ . . . . . „
rét: . . . . . „ „ . . . . . „
legelő; . . . . . „ „ . . . . . „
egyéb: . . . . . „ „ . . . . . „
földadó alá nem eső: . . . . . „ „ . . . . . „
Havas: . . . . . „ „ . . . . . „

5. Az erdőgazdasági ingatlanokhoz tartozó:
a) lakó és gazdasági épületek: . . . . . .
. . . . . .
b) üzemi épületek: . . . . . .
. . . . . .
c) üzemi és szállítási berendezések: . . . . . .
. . . . . .

6. A legelőgazdasági ingatlanok megoszlása a természetbeni tényleges művelési ágak szerint:
Legelőterület: . . . . . kat hold . . . n. öl.
Legelőhöz tartozó:
háztelek: . . . . . „ „ „
kert: . . . . . „ „ „
szántó: . . . . . „ „ „
rét: . . . . . „ „ „
erdő: . . . . . „ „ „
egyéb . . . . . „ „ „
földadó alá nem eső: . . . . . „ „ „
Havas: . . . . . „ „ „

7. A legelőgazdasági ingatlanhoz tartozó:
a) lakó- és gazdasági épületek: . . . . . .
. . . . . .
b) üzemi épületek: . . . . . .
. . . . . .

8. Az erdőben jogosult birtokossági tagok:
a) száma: . . . . . .
b) arányrészeiknek összege: . . . . . .
c) egy szavazatra jogosító arányrésze: . . . . . .

9. A legelőben jogosult birtokossági tagok:
a) száma: . . . . . .
b) arányrészeiknek összege: . . . . . .
c) egy szavazatra jogosító arányrésze: . . . . . .

II.

A jogosítottra (tagra) vonatkozó adatok.

A jogosított:
1. Mikor költözött be:
a) Magyarországba: . . . . év . . . . . havában.
b) a községbe: . . . . . év . . . . . havában.
2. Honnan költözött be: . . . . . községből
(. . . . . járás . . . . . ország)
3. Állampolgársága:
a) 1918. október 31-e előtt: . . . . . .
b) jelenleg: . . . . . .

4. Községi illetősége:
a) 1918. október 31.-e előtt: . . . . . község
. . . . . ország.
b) jelenleg: . . . . . község
. . . . . ország.

5. Főfoglalkozása:
a) az ingatlanszerzés előtt: . . . . . .
b) jelenleg: . . . . . .

6. Személyi adatai:
családi állapota: . . . . . .
születési helye: . . . . . .
születési ideje: . . . . . .
vallása: . . . . . .
anyanyelve: . . . . . .
anyanyelvén kívül milyen más nyelven beszél még: . . .
. . . . . .
gyermekeinek száma, életkora: . . . . . .
katonai szolgálata: . . . . . .
harctéri szolgálata: . . . . . .
rangfokozata: . . . . . .
kitüntetései: . . . . . .
hadirokkant-e: . . . . . .
hadiözvegy (árva)-e . . . . . .
az 1939:IV. t.-c. hatálya alá tartozik-e avagy nem: . . . . . .

7. Hol és milyen kiterjedésű erdő- és mezőgazdasági ingatlanai voltak, illetve vannak:
a) 1918. október 28.-án: . . . . . .
. . . . . .
b) 1939. március 15.-én: . . . . . .
. . . . . .
c) a bejelentés időpontjában: . . . . . .
. . . . . .

III.

A tulajdoni hányad, használati illetőség megszerzésére vonatkozó adatok.

1. Ha a jelenlegi jogosított a tulajdoni hányadot, használati illetőséget (tagságot, illetőleg a tagság alapján gyakorolt jogosítványt) az államtól, földhivataltól, más hatóságoktól szerezte:
a) a juttató határozat száma és kelte (a határozat csatolandó):
. . . . . .
b) a juttatási ár: . . . . . Kc.
c) a juttatási árból mennyit fizetett ki (okmány csatolandó):
. . . . . .

2. Ha a jelenlegi jogosított a tulajdoni hányadot, használati illetőséget hatósági jóváhagyással szabad kézből szerezte:
a) kitől és hogyan szerezte azt (okmány csatolandó): . . . . .
. . . . . .
b) a jóváhagyó hatósági rendelet száma és kelte (a határozat csatolandó): . . . . . .
c) a jogosítványért mit fizetett.
készpénzben: . . . . . Kc.
ingatlanban: . . . . . .

3. Ha a jelenlegi jogosított a tulajdoni hányadot, használati illetőséget önhatalmú birtokba helyezkedéssel szerezte, mikor, hogyan és kinek a jogosítványába történt az önhatalmú birtokba helyezkedés: . . .
. . . . . .
. . . . . .

4. Mennyi a megszerzett tulajdoni hányad, illetve használati illetőség: . . . . . .

IV.

A bejelentésre kötelezett esetleges megjegyzései.

. . . . . .
. . . . . .

V.

A mellékelt okmányok.

1. . . . . 6. . . . . .
2. . . . . 7. . . . . .
3. . . . . 8. . . . . .
4. . . . . 9. . . . . .
5. . . . . 10. . . . . .

. . . . . 1942. évi . . . . . hó . . napján.

. . . . . .
bejelentésre kötelezett

Előttünk:

. . . . . .
községi bíró. községi jegyző.

3/b. számú adatbejelentő a 190/1942. M. E. számú rendelethez.

LEFOGLALT, DE MÉG ÁT NEM VETT ERDŐGAZDASÁGI (ERDŐ, HAVAS, ERDŐHÖZ TARTOZÓ EGYÉB) INGATLANOK BEJELENTÉSE.

Az ingatlan fekvése szerinti közigazgatási kirendeltség: . . . . .
. . . . . .

Járás: . . . . . .
Község:
Város:
. . . . . .

Az ingatlan jelenlegi tulajdonosának (birtokosának) neve: . . . . . .
lakóhelye és pontos címe: . . . . . .
Az ingatlan javadalmasának neve: . . . . . .
lakóhelye és pontos címe: . . . . . .
Az ingatlan haszonélvezőjének neve: . . . . . .
lakóhelye és pontos címe: . . . . . .
A csatolt iratok (okmányok) száma: . . . . . drb.

A m. kir. Földmívelésügyi Miniszter Úrnak

Budapest.

A Magyar Szent Koronához visszacsatolt kárpátaljai területeken a cseh-szlovák jogszabályok alapján *lefoglalt, de a tulajdonostól még át nem vett erdőgazdasági (erdő, havas, erdőhöz tartozó egyéb) ingatlanok* bejelentése tárgyában kiadott 190/1942. M. E. számú rendeletben foglalt rendelkezéseknek megfelelően az alábbi adatokat jelentem be.

I.

A tulajdonosra (birtokosra) vonatkozó adatok.

1. A jelenlegi tulajdonos (birtokos), a továbbiakban birtokos, milyen címen és mikor szerezte az ingatlant: *öröklés, árverési vétel, adásvétel, ajándékozás** útján 19 . . . év . . . . . havában.
2. Kitől szerezte az ingatlant (név, lakóhely): . . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
3. Mikor költözött be.
a) Magyarországba: . . . . év . . . . . havában.
b) a községbe . . . . év . . . . . *havában.*
4. Honnan költözött be . . . . . községből.
(. . . . . járás, ... ország).
5. Állampolgársága:
a) 1918. október 31. előtt: . . . . . .
b) jelenleg: . . . . . .
6. Községi illetősége. . . . . község,
a) 1918. október 31. előtt: . . . . . .
b) jelenleg: . . . . . .
. . . . . ország.
7. Főfoglalkozása:
a) az ingatlanszerzés előtt: . . . . . .
b) jelenleg: . . . . . .
8. Személyi adatai:
családi állapota: . . . . . .
születési helye: . . . . . .
születési ideje: . . . . . .
vallása: . . . . . .
anyanyelve: . . . . . .
anyenyelvén kívül milyen más nyelven beszél még: . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
gyermekeinek száma és életkora: . . . . . .
katonai szolgálata: . . . . . .
harctéri szolgálata: . . . . . .
rangfokozata: . . . . . .
kitüntetései: . . . . . .
hadirokkant, hadiözvegy (árva) -e: . . . . . .
az 1939:IV. t.-c. hatálya alá tartozik-e vagy nem: . . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
9. Ha az ingatlan javadalmi birtok, a jelenlegi javadalmas
neve: . . . . . .
lakóhelye: . . . . . .
foglalkozása: . . . . . .
a birtoknak mióta és milyen jogcímen javadalmasa: . . . . .
10. Ha az ingatlant haszonélvezeti jog terheli, a haszonélvező
neve: . . . . . .
lakóhelye: . . . . . .
foglalkozása: . . . . . .
az 1939:IV. t.-c. hatálya alá tartozik-e, vagy nem: . . . . . .
a birtoknak mióta és milyen jogcímen haszonélvezője: . . . .
. . . . . .

* A dűltbetűs szövegből a nemkívánt rész törlendő.

II.

A birtokos összes ingatlanaira vonatkozó adatok.

1. A birtokos Magyarországon fekvő összes ingatlanainak kiterjedése: . . . . . kat. hold . . . . . n. öl.

Ebből erdőgazdasági (erdő, havas, erdőhöz tartozó egyéb) ingatlan: . . . . . kat. hold . . . . . n. öl.

2. Az összes ingatlanaiból Kárpátalján fekszik: . . . . . kat. hold . . . . . n. öl.

Ebből erdőgazdasági (erdő, havas, erdőhöz tartozó egyéb) ingatlan: . . . . . kat. hold . . . . . n. öl.

A kárpátaljai erdőgazdasági ingatlanok mely községek (közigazgatási kirendeltség) határában fekszenek: . . . . . .

. . . . . .

III.

Lefoglalt, de még át nem vett ingatlanra vonatkozó adatok.

A cseh-szolvák földbirtokpolitikai jogszabályok alapján *lefoglalt, de még át nem vett* erdőgazdasági (erdő, havas, erdőhöz tartozó egyéb) ingatlan:

1. Fekvése: . . . . . község . . . . . kirendeltség.

2. Telekjegyzőkönyvi (telekkönyvi) adatai (telekkönyvi betét, sorszám, hrszám). (A kivonat csatolandó!): . . . . . .

. . . . . .

3. Területe összesen: . . . . . kat. hold . . . . . n. öl.

4. A telekkönyvben kinek a nevén áll: . . . . . .

. . . . . .

5. Megoszlása a természetben a tényleges művelési ágak szerint:

a) a lefoglalás időpontjában:

Erdőterület:

(erdősült és tisztás): . . . . . kat. hold . . . . . n. öl

Erdőhöz tartozó:

háztelek: . . . . . „ „ . . . . . „ „

kert: . . . . . „ „ . . . . . „ „

szántó: . . . . . „ „ . . . . . „ „

rét: . . . . . „ „ . . . . . „ „

legelő: . . . . . „ „ . . . . . „ „

egyéb: . . . . . „ „ . . . . . „ „

földadó alá nem eső: . . . . . „ „ . . . . . „ „

Havas: . . . . . „ „ . . . . . „ „

b) a jelenlegi állapot szerint:

Erdőterület:

(erdősült és tisztás): . . . . . kat. hold . . . . . n. öl

Erdőhöz tartozó:

háztelek: . . . . . „ „ . . . . . „ „

kert: . . . . . „ „ . . . . . „ „

szántó: . . . . . „ „ . . . . . „ „

rét: . . . . . „ „ . . . . . „ „

legelő: . . . . . „ „ . . . . . „ „

egyéb: . . . . . „ „ . . . . . „ „

földadó alá nem eső: . . . . . „ „ . . . . . „ „

Havas: . . . . . „ „ . . . . . „ „

6. A lefoglaló határozat száma és kelte (a határozat csatolandó):

. . . . . .

7. Az erdőgazdasági ingatlanon lévő *lakó- és gazdasági épületek:*
. . . . . .

8. Az erdőgazdasági ingatlanon lévő *üzemi épületek, üzemi- és szállítási berendezések:* . . . . . .
. . . . . .

9. Az erdők jelenlegi faállományának:
a) átlagosan mennyi a kora: . . . . . év
b) melyek a fafajai: . . . . . .

10. A birtokos által a lefoglalás óta:
a) tarvágással kihasznált terület: . . . . . kat. hold
b) szálalással kihasznált fatömeg: . . . . . m^3
c) a kihasznált faállománynak:
átlagosan mennyi a kora: . . . . . év
melyek voltak a fafajai: . . . . . .
. . . . . .

11. Ha a lefoglalás óta a cseh-szlovák hatóság az erdőnek vagy egy részének az *erdőgazdasági művelés alóli kivonását* engedélyezte:
a) az engedély kelte és száma (az engedély csatolandó): . . . .
. . . . . .
b) az engedéllyel érintett terület: . . . . . kat. hold
. . . . . n. öl.
c) az engedélyezett új művelési ág (telek, kert, szántó, rét, szőlő, legelő): . . . . . .
d) a művelési ág változtatás részben vagy egészben foganatosítva lett-e már: . . . . . .
e) a tényleg kihasznált terület: . . . . . kat. hold
. . . . . n. öl.
f) a még faállománnyal borított terület: . . . . . .
kat. hold . . . . . n. öl.
g) a még részben vagy egészben lábonálló faállománynak:
átlagosan mennyi a kora: . . . . . év
melyek a fafajai: . . . . . .

12. Mekkora bekebelezett adósság terheli az ingatlant: . . . . . .
. . . . . .

IV.

Lefoglalt, másoknak juttatott, de egyelőre még az átengedésre kötelezettnek a birtokában hagyott ingatlanokra vonatkozó adatok.

A cseh-szlovák jogszabály értelmében lefoglalt ingatlanból másoknak juttatott, de egyelőre még az átengedésre kötelezettnek a birtokban hagyott erdőgazdasági (erdő, havas, erdőhöz tartozó egyéb) ingatlan:

1. fekvése: . . . . . község . . . . . .
. . . . . kirendeltség.

2. Telekjegyzőkönyvi (telekkönyvi) adatai (telekkönyvi betét, sorszám, hrszám) (A kivonat csatolandó!): . . . . . .
. . . . . .

3. Területe összesen: . . . . . kat. hold . . . . . n. öl.
4. A telekkönyvben kinek a nevén áll: . . . . . .
5. Megoszlása a természetbeni tényleges művelési ágak szerint:
a) a lefoglalás időpontjában:
Erdőterület:
(erdősült és tisztás): . . . . . kat. hold . . . . . n. öl
Erdőhöz tartozó:
háztelek: . . . . . „ „ . . . . . „ „

kert: . . . . . „ „ . . . . . „ „
szántó: . . . . . „ „ . . . . . „ „
rét: . . . . . „ „ . . . . . „ „
legelő: . . . . . „ „ . . . . . „ „
egyéb: . . . . . „ „ . . . . . „ „
földadó alá nem eső: . . . . . „ „ . . . . . „ „
Havas: . . . . . „ „ . . . . . „ „

b) a jelenlegi állapot szerint:
Erdőterület:
(erdősült és tisztás): . . . . . kat. hold . . . . . n. öl
Erdőhöz tartozó:
háztelek: . . . . . „ „ . . . . . „ „
kert: . . . . . „ „ . . . . . „ „
szántó: . . . . . „ „ . . . . . „ „
rét: . . . . . „ „ . . . . . „ „
legelő: . . . . . „ „ . . . . . „ „
egyéb: . . . . . „ „ . . . . . „ „
földadó alá nem eső: . . . . . „ „ . . . . . „ „
Havas: . . . . . „ „ . . . . . „ „

6. A lefoglaló határozat száma és kelte (a határozat csatolandó):
. . . . . .

7. A erdőgazdasági ingatlanon lévő *lakó- és gazdasági épületek:*
. . . . . .

8. Az erdőgazdasági ingatlanon lévő *üzemi épületek, üzemi- és szállítási berendezések:* . . . . . .

9. Az erdő jelenlegi faállományának:
a) átlagosan mennyi a kora: . . . . . év
b) melyek a fafajai: . . . . . .

10. A birtokos által a lefoglalás óta:
a) tarvágással kihasznált terület: . . . . . kat. hold
b) szálalással kihasznált fatömeg: . . . . . m^3
c) a kihasznált faállománynak:
átlagosan mennyi volt a kora: . . . . . év
melyek voltak a fafajai: . . . . . .

11. Ha a cseh-szlovák hatóság az erdőnek az erdőgazdasági művelés alóli kivonását engedelyezte: . . . . . .
a) az engedély kelte és száma (az engedély csatolandó): . . . .
. . . . . .
b) az engedéllyel érintett terület: . . . . . kat. hold
. . . . . n. öl.
c) az engedélyezett új művelési ág (telek, kert, szántó, rét, szőlő, legelő): . . . . . .
d) a művelési ág változtatás részben vagy egészben fogonatosítva lett-e már: . . . . . .
e) a tényleg kihasznált terület: . . . . . kat. hold
. . . . . n. öl.
f) a még faállománnyal borított terület . . . . . kat. hold
. . . . . n. öl.
g) a még részben vagy egészben lábonálló faállománynak:
átlagosan mennyi a kora: . . . . . év
melyek a fafajai: . . . . . .

12. Kiknek és milyen célra történt a juttatás: . . . . . .
. . . . . .

13. A juttató határozat kelte és száma (a határozat csatolandó):.
. . . . . .

14. A juttatás faállománnyal együtt, avagy anélkül történt: . . .
. . . . . .

15. Ha az erdőgazdasági ingatlan juttatása mezőgazdasági ingatlannal együtt történt:

a) a mezőgazdasági ingatlan területe összesen: . . . . . kat. hold . . . . n. öl

b) az erdő a mezőgazdasági ingatlannal területileg összefügg, vagy külön fekszik-e: . . . . . .

16. Ha az átvételi (kártalanitási) ár már meg volt állapítva.

a) a vonatkozó határozat kelte és száma (a határozat csatolandó): . . . . . .

b) az átvételi (kártalanítási) ár összege: . . . . . Kc.

c) a régi tulajdonos az ingatlanért járó átvételi (kártalanitási) árat megkapta-e és kitől: . . . . . .

d) ha a régi tulajdonos az átvételi (kártalanítási) árat egészben vagy részben még nem kapta meg, milyen összegű követelés áll fenn: . . . . . Kc.

17. Mekkora bekebelezett adósság terheli az ingatlant: . . . . .
. . . . . .

V.

A lefoglalás alól mentesített ingatlanra vonatkozó adatok:

A csehszlovák jogszabályok alapján a tulajdonos (birtokos) javára a *lefoglalás alól mentesített* erdőgazdasági (erdő, havas erdőhöz tartozó egyéb) ingatlan:

1. Fekvése: . . . . . község . . . . . kirendeltség.
2. Telekjegyzőkönyvi (telekkönyvi) adatai (telekkönyvi betét, sorszám, hrszám): . . . . . .
3. Területe összesen: . . . . . kat. hold . . . . . n. öl.
4. Meoszlása a természetbeni tényleges művelési ágak szerint:

Erdőterület:
(erdősült és tisztás): . . . . . kat. hold . . . . . n. öl
Erdőhöz tartozó:
háztelek: . . . . . „ „ . . . . . „ „
kert: . . . . . „ „ . . . . . „ „
szántó: . . . . . „ „ . . . . . „ „
rét: . . . . . „ „ . . . . . „ „
legelő: . . . . . „ „ . . . . . „ „
egyéb: . . . . . „ „ . . . . . „ „
földadó alá nem eső. . . . . „ „ . . . . . „ „
Havas: . . . . . „ „ . . . . . „ „

5. Az erdőgazdasági ingatlanon lévő *lakó- és gazdasági épületek*:
6. Az erdőgazdasági ingatlanon lévő *üzemi épületek, üzemi és szállitási berendezések:* . . . . . .
7. A mentesítő határozat kelte és száma (a határozat csatolandó): . . . . . .

VI.

A legfoglalt ingatlanok kezelésére vonatkozó adatok.

(Haszonbérlet esetén a bérleti szerződést csatolni kell.)

A lefoglalt (III. és IV. szakasz) erdőgazdasági (erdő, havas, erdőhöz tartozó egyéb) ingatlant:

1. A tulajdonos (birtokos) saját kezelésben tartja-e: . . . . . .

2. Ha haszonbérbe van adva, a jelenlegi haszonbérlő
   a) neve: . . . . . .
   b) pontos lakcíme: . . . . . .
   c) főfoglalkozása: . . . . . .
   d) nem esik-e az 1939 : IV. t.-c. hatálya alá: . . . . . .
3. A haszonbérleti jogviszony tartama: . . . . évi . . . . . hó . . . . napjától . . . . évi . . . . . hó . . . . napjáig.
4. Mennyi az évi haszonbér: . . . . . .

VII.

A lefoglalt ingatlanok biztosítására vonatkozó adatok.

Ha a lefoglalt (III. és IV. szakasz) erdőgazdasági (erdő, havas, erdőhöz tartozó egyéb) ingatlanok biztosítva vannak:

a) a biztosító intézet neve, székhelye és címe: . . . . . .
. . . . . .

b) az egyes ingatlanrészek milyen kár ellen, milyen összegre, melyik évtől, melyik esztendőig vannak biztosítva: . . . . . .
. . . . . .

VIII

A bejelentésre kötelezett megjegyzései:

. . . . . .
. . . . . .

IX.

A mellékelt okmányok:

1.	8. . . . .
2.	9. . . . .
3.	10. . . . .
4.	11. . . . .
5.	12. . . . .
6.	13. . . . .
7.	14. . . . .

. . . . . 1942. évi . . . . . hó . . napján.

. . . . . .
bejelentésre kötelezett.

Előttünk:

. . . . . .
községi bíró.

. . . . . .
községi jegyző.

MÁSODIK RÉSZ.

(A községi elöljáróság (polgármester) által töltendő ki.)

1. A lefoglalt (III. és IV. szakasz) erdőgazdasági (erdő, havas, erdőhöz tartozó egyéb) birtokrészeknek az adókivetés alapjául szolgáló kataszteri tiszta jövedelme: . . . . . .
. . . . . .
. . . . . .

2. Az ingatlant terhelő köztartozások összege.
   a) 1939. VII. 1-én: . . . . . P
   b) a bejelentés időpontjában: . . . P

3. Ha a cseh-szlovák hatóság az erdőnek az erdőgazdasági művelés alóli kivonását engedélyezte, az ingatlan jelenleg milyen művelési ággal van nyilvántartva:

a) a telekkönyvben: . . . . . .

b) a kataszterben . . . . . .

4. A községi elöljáróság (polgármester) megjegyzései:

. . . . . 1942. évi . . . . . hó . . napján.

. . . . . .

községi bíró. községi jegyző.

4/b. számú adatbejelentő a 190/1942. M. E. számú rendelethez.

ÁLLAMI (HATÓSÁGI) KEZELÉSBEN TARTOTT VAGY HASZONBÉRBEN HASZNOSÍTOTT ERDŐGAZDASÁGI (ERDŐ, HAVAS, ERDŐHÖZ TARTOZÓ EGYÉB) INGATLANOK BEJELENTÉSE.

Az ingatlan fekvése szerinti közigazgatási kirendeltség: . . . . .
Járás: . . . . . .
Község
Város . . . . . .
A csatolt iratok (okmányok) száma: . . . . . drb.

A m. kir. földmívelésügyi miniszter úrnak

Budapest.

A Magyar Szent Koronához visszacsatolt kárpátaljai területeken a cseh-szlovák jogszabályok alapján lefoglalt ingatlanokból átvett, valamint a cseh-szlovák állam által átruházási jogügylettel, vagy árverésen szerzett és *állami (hatósági) kezelésben tartott, vagy haszonbérben hasznosított erdőgazdasági (erdő, havas, erdőhöz tartozó egyéb)* ingatlanok bejelentése tárgyában kiadott 190/1942. M. E. számú rendeletben foglalt rendelkezéseknek megfelelően az alábbi adatokat jelentjük be:

I

Az ingatlanszerzésre vonatkozó adatok.

1. A cseh-szlovák állam, földhivatal, vagy egyéb hatóság (a továbbiakban földhivatal) által a lefoglalási törvény alapján átvett s állami (hatósági) kezelésben tartott vagy haszonbérletben hasznosított ingatlan a lefoglalás előtt kinek a tulajdonában volt: . . . . . .

2. A földhivatal mikor vette át a volt tulajdonostól az ingatlant: . . . . évi . . . . . hó . . napján.

3. A földhivatal által az ingatlanért megállapított kártalanítás összege (okmány csatolandó): . . . . . Kc.

4. A földhivatal a kártalanítási összeget a régi tulajdonosnak (birtokosnak) kifizette-e már: . . . . . .

5. Ha a régi tulajdonos (birtokos) a földhivataltól a kártalanítás összegét egészben vagy részben még nem kapta meg, milyen összegű követelés áll még fenn: . . . . . Kc.

6. Ha a földhivatal az ingatlant átruházási jogügylettel vagy árverésen szerezte meg, kitől, mikor és mekkora vételáron történt a szerzés: . . . . . től . . . évi . . . . . hó . . napján . . . . . Kc. vételáron.

II.

Az ingatlanra vonatkozó adatok.

Az erdőgazdasági (erdő, havas, erdőhöz tartozó egyéb) ingatlan:

1. Fekvése: . . . . . közig. kirendeltség . . . . . község.

2. Telekjegyzőkönyvi (telekkönyvi) adatai (telekkönyvi betét, sorszám, hrszám.) (A kivonat csatolandó): . . . . . .

3. Területe összesen: . . . . . kat. hold . . . . . n. öl

4. Megoszlása a természetbeni tényleges művelési ágak szerint:
Erdőterület:
(erdősült és tisztás) . . . . . kat. hold . . . . n. öl.
Erdőhöz tartozó:
háztelek: . . . . . „ „ . . . . . „
kert: . . . . . „ „ . . . . . „
szántó: . . . . . „ „ . . . . . „
rét: . . . . . „ „ . . . . . „
legelő: . . . . . „ „ . . . . . „
egyéb: . . . . . „ „ . . . . . „
földadó alá nem eső: . . . . . „ „ . . . . . „
Havas: . . . . . „ „ . . . . . „

5. A telekkönyvben kinek a nevén áll: . . . . . .

6. Az erdőgazdasági ingatlanon lévő:
a) lakó és gazdasági épületek: . . . . . .
b) üzemi épületek, üzemi és szállítási berendezések: . . . . . .
c) gazdasági eszközök és felszerelések: . . . . . .
d) üzemi eszközök és felszerelések: . . . . . .
e) szállítási eszközök és felszerelések: . . . . . .
f) jószágállomány: . . . . . .

7. Az erdő faállományának:
átlagosan mennyi a kora: . . . . . év
melyek a fafajai: . . . . . .

III.

Az ingatlan kezelésére vonatkozó adatok.

1. A földhivatal az átvett (megszerzett) ingatlant hatósági kezelésben tartotta, vagy pedig haszonbérbe adta: . . . . . .
. . . . . .
. . . . . .

2. A földhivatal által házi kezelésben tartott ingatlant a magyar hatóság a folyó gazdasági évben:

a) miként hasznosította: . . . . . .
. . . . . .
. . . . . .

b) kinek a rendeletére: . . . . . .
. . . . . .
. . . . . .

3. Ha a földhivatal mezőgazdasági művelésre szánt és erre a célra már át is alakított erdőingatlant, továbbá erdőhöz tartozó egyéb ingatlant, vagy havast haszonbérletben hasznosította, az általa behelyezett és jelenleg is a bérletben lévő haszonbérlő:

neve: . . . . . .
születési helye: . . . . . .
születési ideje: . . . . . .
vallása: . . . . . .
állampolgársága: . . . . . .
községi illetősége: . . . . . .
anyanyelve: . . . . . .
gyermekeinek száma: . . . . . .
gyermekeinek életkora: . . . . . .
katonai szolgálata: . . . . . .
harctéri szolgálata: . . . . . .
rangfokozata: . . . . . .
kitüntetései: . . . . . .
hadirokkant-e: . . . . . .
hadiözvegy (árva)-e: . . . . . .
az 1939:IV. t.-c. hatálya alá tartozik-e, avagy nem: . . . . . .
. . . . . .
. . . . . .

4. Ha a földhivatal által behelyezett haszonbérlő az ingatlant elhagyta, a magyar hatóság által behelyezett haszonbérlő:

neve: . . . . . .
születési helye: . . . . . .
születési ideje: . . . . . .
vallása: . . . . . .
állampolgársága: . . . . . .
községi illetősége: . . . . . .
anyanyelve: . . . . . .
gyermekeinek száma: . . . . . .
gyermekeinek életkora: . . . . . .
katonai szolgálata: . . . . . .
rangfokozata: . . . . . .
kitüntetései: . . . . . .
hadirokkant-e: . . . . . .
hadiözvegy (árva)-e: . . . . . .
az 1939:IV. t.-c. hatálya alá tartozik-e avagy nem: . . . . . .
. . . . . .
. . . . . .

5. A haszonbérelt ingatlanrész:
a) területe: . . . . . kat. hold
b) művelési ága: . . . . . .
c) évi haszonbére: . . . . . P.
6. A haszonbérleti jogviszony tartama: . . . . évi . . . . . hó . . . napjától . . . . évi . . . . . hó . . napjáig.
7. A haszonbérlő és házastársa saját tulajdonában lévő összes mező- és erdőgazdasági ingatlanok területe . . . . . kat. hold.

IV.

A felhasználásra vonatkozó adatok.

A községi elöljáróság (polgármester) megjegyzései az ingatlannak földbirtokpolitikai célokra való felhasználás ügyében. (Erdőhöz juttatás, az erdőből mezőgazdasági használatra vagy házhelyek létesítésére való juttatása indokolt, lehetséges és célszerű-e): . . . . . .
. . . . . .
. . . . . .

V.

A mellékelt okmányok:

1. . . . . 6. . . . . .
2. . . . . 7. . . . . .
3. . . . . 8. . . . . .
4. . . . . 9. . . . . .
5. . . . . 10. . . . . .

. . . . . 1942. évi . . . . . hó . . napján.

. . . . . .
községi bíró.

. . . . . .
polgármester, községi jegyző.

5/b. számú adatbejelentő a 190/1942. M. E. sz. rendelethez.

Kimutatás a cseh-szlovák állam által a cseh-szlovák földbirtokpolitikai jogszabályok alapján lefoglalt ingatlanokból átvett, valamint a cseh-szlovák állam által lefoglalt vagy egyéb ingatlanokból átruházási jogügylettel vagy árverésen szerzett, mezőgazdasági művelésre szánt és ere a célra már át is alakított erdőingatlanok, továbbá erdőhöz tartozó egyéb ingatlanok, havasok teljesen azonos szerződésű haszonbérlőiről.

Sorszám	A haszonbérlő								A haszonbérelt ingatlan			A haszonbérlet tartama	A haszonbérlő és házastársa tulajdonát képező egyéb ingatlanok területe	A községi elöljáróság (polgármester megjegyzése
	neve	lakóhelye	állampolgársága	illetősége	anyanyelve	gyermekeinek száma	háborús kitüntetései	az 1939:IV. t. e. hatálya alá tartozik-e vagy nem	művelési ága	Területe	Haszonbére			
										kat. hold	Pengő	mettől meddig	kat. hold	

Az 1/b. számú adatbejelentők összesítő kimutatása.

Sorszám	Az eredeti	A jelenlegi	A juttatott (szerzett)				A juttatási (vétel) árból						Az ingatlanra			
	tulajdonos (birtokos) neve		jelenleg is erdőgazdaságilag művelt		A lefoglaláskor erdőgazdaságilag jelenleg már mezőgazdaságilag művelt		A juttatási (vétel) ár		ki van fizetve		még fennálló tartozás		bekebelezett teher		fordított hasznos beruházás	
			ingatlan kiterjedése													
			kat. hold	n. öl	kat. hold	n. öl	pengő	f.	pengő	f.	pengő	f.	pengő	f.	pengő	f.

A 2 b. számú adatbejelentők összesítő kimutatása.

Az erdőbirtokossági	A legeltetési	Az erdő	A legelő	A használati illetőségek (arányrészek) összege	A jogosított (társulati) tag		A juttatott (szerzett) használati illetőség (arányrész)			A juttatási (vétel) árból			
társulat (közb. volt urb.) megnevezése		kiterjedése			neve	lakóhelye	hányada	juttatási (vétel) ára		ki van fizetve		még fennálló tartozás	
		kat. hold						pengő	fill.	pengő	fill.	pengő	fill.

A 3/b. számú adatbejelentők összesítő kimutatása.

Neve és lakóhelye	A tulajdonos (birtokos)								A lefoglalt másoknak juttatott, de még az átengedésre kötelezett birtokában hagyott erdőgazdasági ingatlanból						A juttatási árból eset-leg már kifizetett összeg	
	összes		lefoglalt de még át nem vett		lefoglalt, másoknak juttatott, de még a birtokában hagyott		A lefoglalás alól mentesített		juttatottak		a juttatott birtokrész					
	erdőgazdasági ingatlanainak kiterjedése										kiterjedése		juttatási ára			
	kat. hold	n. öl	kat. hold	n. öl	kat. hold	n. öl	kat. hold	n. öl	neve	lakhelye	kat. hold	n. öl	pengő	f.	pengő	f.

A 4/b. számú adatbejelentők összesítő kimutatása.

volt tulajdonos neve és lakhelye	Az államra szállott erdőgazdasági ingatlanok kiterjedése								Az ingatlan kezelője	A havas és a mezőgazdasági művelésre átalakított területek esetleges haszonbérlőinek		A haszonbérelt				Az évi haszonbér	
	erdő		havas		erdőhöz tartozó egyéb terület		mezőgazdasági művelésre átalakított terület			neve	lakóhelye	havas		mezőgazd. művelésre átalakított terület			
												kiterjedése					
	kh.	n. öl	kh.	n. öl	kh.	n. öl	kh.	n. öl				kh.	n. öl	kh.	n. öl	P	f.

A m. kir. minisztérium 200/1942. M. E. számú rendelete a román uralom alól felszabadult keleti és erdélyi országrészen a román földbirtokreform során szerzett erdőgazdasági ingatlanok használatának az ideiglenes rendezése tárgyában.

A m. kir. minisztérium a román uralom alól felszabadult keleti és erdélyi országrésznek a Magyar Szent Koronához visszacsatolásáról és az országgal egyesítéséről szóló 1940:XXVI. t.-c. 3. §-ában foglalt felhatalmazás alapján a következőket rendeli.

1. §.

A visszacsatolt keleti és erdélyi országrészen a román földbirtokreform végrehajtása során szerzett erdőgazdasági ingatlanok tekintetében a jelenlegi birtokosok, illetve használatra jogosultak kötelesek a 4390/1940. M. E. számú rendelet értelmében foganatosított fahasználat eredményéről évenként az erdőigazgatóság által meghatározott határidőben, de legkésőbb a termelés befejezésétől számított egy hónap végéig az erdőigazgatóságnál elszámolást bemutatni és azt az összeget, amely a kitermelt fa tőértékéből az erdőfenntartási költségek levonása után fennmarad, a m. kir. postatakarékpénztárnál az erdő fekvése szerint illetékes erdőigazgatóságok részére e célból nyitott letéti csekkszámlára közigazgatási letétbe helyezni.

A letétek tekintetében az utalványozó hatóság az illetékes m. kir. erdőigazgatóság.

Az erdőigazgatóság az elszámolást felülvizsgálja és vagy tudomásulveszi, vagy megfelelő pótlás iránt intézkedik.

Ha az elszámolásra kötelezett az elszámolást kellő időben elő nem terjeszti, vagy az elszámolás hiányait a megszabott időben nem pótolja, az erdőigazgatóság a letétbehelyezendő összeget az általa ismert adatok alapján a helyi viszonyoknak megfelelően állapítja meg és arra kötelezi az érdekeltet, hogy a megállapított összeget a határozat kézbesítésétől számított nyolc nap alatt helyezze letétbe. Az erdőigazgatóság határozata közigazgatási úton végrehajtható.

2. §.

Az 1. §. első bekezdésében említett jogosítottak által a kitermelendő fának lábon való eladása iránt kötött szerződés érvényességéhez az erdőigazgatóság jóváhagyása szükséges. A jóváhagyásról szóló határozatban az erdőigazgatóság megállapítja a letétbehelyezendő összeget és a letétbe helyezés időpontját.

Egyebekben az 1. §. rendelkezéseit ebben az esetben is megfelelően kell alkalmazni.

3. §.

Ez a rendelet kihirdetésének napján lép hatályba.

Budapest, 1942. évi január hó 13-án.

Bárdossy László dr. s. k.,
m. kir. miniszterelnök.

Felelős kiadó: dr. Mihályi Zoltán.

Stádium Sajtóvállalat Rt., Budapest. Felelős: Győry Aladár igazgató.

JEGYZŐKÖNYV

az Országos Erdészeti Egyesületnek Budapesten, 1941. évi december hó 18.-án tartott 75. évi jubileumi közgyűléséről.

Jelen voltak: *Waldbott* Kelemen báró elnök, *Térfi* Béla és ifj. *Teleki József* gróf alelnökök, *Biró Zoltán* ügyvezető, *Mihályi Zoltán* dr. titkár, továbbá* *Aáron* Oktáv, *Ajtai* Sándor dr., *Anschau* Antal, *Baldóczy* István, *Bartha* Dezső, *Barthos* Gyula, *Becker* Róbert, *Beyer* Jenő, *Beniczky* Elemér, *Blickhardt* József, *Bogyay* Gyula, *Borovi-czény* Aladár, vitéz *Borsay* Ferenc, *Cebe* József, *Csekonics* Endre gróf, *Cseresnyés* Aladár, *Csizmazia* László, *Csóka* József, *Czillinger* János, *Dercsényi* István, *Dezsőfi* Ferenc dr., *Ebergényi* Samu, *Faber* György, *Farkas* Jenő, *Fazekas* Ferenc dr., *Fekete* Zoltán, vitéz *Festetics* Kristóf gróf, *Festetics* Pál gróf, *Fixek* Jenő, *Fodor* Gyula, vitéz *Fodor* Vince, *Fóriss* József, *Forster* Imre dr., *Földes* Tibor, *Földváry* László dr., *Földváry* Miksa, *Frőhlich* Gyula, *Gaál* László, *Galambos* Gáspár, *Gellért* József, *Gogola* József, *Gyarmathy* Mózes, *Hajdu* Gyula, *Hajdu* János, *Hallósy* Miklós, *Harmath* Ernő, vitéz *Héder* István, *Héjj* János István, *Hencz* Ferenc, *Hendrey* József, *Heinrich* Viktor, *Holbay* Miklós, *Horváth* Rezső, *Imrik* Zoltán, *Jakóby* László, *Jankovits* Rezső, *Jellachich* László, *Kapácsy* Miklós dr., *Karczag* Gusztáv, *Kardoss* Kálmán, *Karsai* Károly, vitéz *Katapán* Ottó, *Kálmán* Béla, *Keiner* Rezső, *Kertay* Ede, *Kertész* István, *Klausberger* József, *Klőzel* Oszkár, *Komáromi* László, *Kopátsy* Imre, *Kovács* Ernő dr., *Kovács* Gábor, *Kovács* Jenő, *Kovács* József, *Krassay* Ágoston, *Lády* Géza, *Lengyel* Sándor, vitéz *Lukács* Károly, *Mailáth* György gróf, *Majos* Ferenc dr., *Marek* László, *Maron* Géza, vitéz *Marsóy* Ferenc, *Matusovits* Péter, *Mazalán* Pál, *Mester* János, *Mikósdy* András, *Modrovich* Ferenc, *Molcsány* Gábor, *Nadhera* Sándor, Gárdonyi *Nagy* László, *Nagy* Zoltán, *Nemes* Károly, *Némay* Ferenc, vitéz *Onczay* László, *Orosz* Antal, *Osztroluczky* Miklós dr., *Palla* Zoltán, *Pallavicini* A. Károly, őrgróf, *Papp-Szász* Tamás dr., *Pápay* Domonkos, *Partos* Gyula, *Pászthory* Ödön, *Pászthy* Ferenc, *Petényi* Keresztély, *Petrás* Jakab, *Pirity* Árpád, *Prónay* Gábor báró, vitéz *Rab* János, *Radó* Gábor, *Riedl* Gyula, *Riedl* László, *Rochlitz* Béla, *Rónai* György, *Roth* Gyula, *Róth* Flóris, *Schenkengel* László, *Schmid* Ernő, *Sébor* János, *Selmeczy* Mihály, *Simonkay* Ferenc, *Sólymosy* Zsigmond báró, *Stieber* Lajos, *Szabó* Benedek, *Szabó* Géza, *Szabó* Ferenc, *Szederjei-Ostadál* Jenő, *Székács* Vince, *Szente* Andor, *Szent-Ivány* Géza dr., *Szeremley* Zoltán, *Sztankó* Zoltán, *Szoják* Károly, vitéz

* A névsor nem teljes, mert a résztvevők egyrésze nem írta fel a nevét a jelenléti ívekre.

Tamás József, *Till* Dénes, *Thiringer* János, *Tolvaly* Róbert, *Tóth* Bódog, vitéz *Totth* László, *Tuzson* János dr., *Urbánfy* Ignác, *Várady* Sándor, *Vassányi* Mihály, *Velics* Gyula, *Véssei* Mihály, *Vető* Gyula, *Vuk* Gyula, vitéz *Walla* Ferenc, *Wágner* Gyula, *Wagner* Márton és *Zsombory* Ignác.

Személyes megjelenésével tiszteli meg a közgyűlést *Bánffy Dániel báró* m. kir. földmívelésügyi miniszter is, akit a terembelépésekor lelkes taps fogad.

Waldbott Kelemen báró, elnök: Tisztelt Közgyűlés! Üdvözlöm a megjelent urakat és az Országos Erdészeti Egyesületnek a mai napra kitűzött 75. évi jubileumi közgyűlését megnyitom.

Megállapítom, hogy időpontját az alapszabályokban előírt módon és időben közhírré tettük és a közgyűlés a megjelentek számára való tekintettel határozatképes. A jegyzőkönyv vezetésére *Mihályi Zoltán dr.* titkár urat, hitelesítésére pedig *Molcsány Gábor* és *Pallavicini Alfonz Károly őrgróf* igazgatóválasztmányi tag urakat kérem fel.

Őszinte nagy örömmel üdvözlöm *Bánffy Dániel báró* m. kir. földmívelésügyi miniszter úr Őnagyméltóságát *(Élénk taps!)*, aki megjelenésével volt szíves mai ünnepi közgyűlésünk fényét emelni.

Üdvözlöm, mint a magyar erdőgazdaság legfőbb irányítóját és patrónusát, akinek jóindulatába és kegyébe ajánlom 75 év óta fennálló Egyesületünket.

Üdvözlöm őt, mint erdélyi erdőbirtokost és hírneves gyakorlati erdőgazdát, és üdvözlöm különös melegséggel mint unokáját nagynevű elnökünknek, néhai *Bánffy Dezső bárónak*, aki 1898-tól 1911-ig, 13 éven át állott az Egyesület élén és akinek Egyesületünk igen sokat köszönhet.

Kérem Őnagyméltóságát, tartson fenn miniszteri szívében Egyesületünknek is egy meleg kis helyet és nyujtsa nekünk hathatós támogatását hazafias munkálkodásunkban. *(Taps!)*

Tisztelettel bejelentem továbbá a következő képviseleteket:

a M. Kir. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter Úr Őnagyméltóságát: *Schenkengel László* min. tanácsos úr Őméltósága;

a M. Kir. József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Tanácsát: *Modrovich Ferenc* dékán úr Őméltósága;

a Műegyetem Bánya-, Kohó- és Erdőmérnöki karát: *Sébor* János egyetemi tanár úr Őméltósága;

a Budapesti Mérnöki Kamarát: *Heinrich Viktor* m. kir. bányaügyi főtanácsos úr Őméltósága és *Zsombory Ignác* ügyvezető igazgató úr;

a Magyar Mérnök- és Építész-Egyletet: *Marek László* h. igazgató úr;

az Országos Természetvédelmi Tanácsot: *Földváry Miksa* ny. min. tanácsos, ügyv. alelnök úr Őméltósága;

az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesületet:

Róth Flóris m. kir. bányaügyi főtanácsos, tb. elnök úr Őméltósága, *Mazalán Pál* m. kir. bányaügyi főtanácsos, alelnök úr Őméltósága és *Jakóby László* titkár úr;

az Országos Magyar Gazdasági Egyesületet: *Pallavicini Alfonz Károly őrgróf* úr Őméltósága;

az Országos Mezőgazdasági Kamarát: *Hencz Ferenc* előadó úr;

a Magyar Gazdatisztek Országos Egyesületét: *Faber György* igazgató úr;

a Magyar Fatermelők, Fakereskedők és Faiparosok Országos Egyesületét: *Vuk Gyula* m. kir. keresk. főtanácsos, elnök úr Őméltósága;

a Hubertus Országos Magyar Vadászati Védegyletet: *Festetics Pál gróf* elnök úr Őméltósága;

a Magyar Vadászok Országos Szövetségét: *Szent-Iványi Géza dr.* ügyvezető igazgató úr;

a Nemzeti Vadászati Védegyletet: *Csekonics Endre gróf* és *Boroviczény Aladár* úr Őméltóságáék;

a Déldunántúli Erdészeti és Vadászati Egyesületet: *Mailáth György gróf,* elnök úr Őméltósága;

a Tiszajobbparti Vármegyék Erdészeti Egyesületét: *vitéz Onczay László* m. kir. gazd. főtanácsos, urad. közp. igazgató úr Őméltósága;

a Felsődunántúli Erdészeti és Vadászati Egyesületet: *Véssei Mihály* ny. min. tanácsos úr Őméltósága;

Budapest Székesfővárost: *Csizmazia László* erdőfőtanácsos úr;

Kassa sz. kir. várost: *Till Dénes* erdőmester úr;

Sopron sz. kir. várost: *vitéz Tamás József* erdőmester úr;

Kecskemét sz. kir. várost: *Kertay Ede* erdőmester úr;

Szentendre m. várost: *Dezsőfi Ferenc dr.,* tanácsnok úr képviseli.

Valamennyiüket tisztelettel üdvözlöm és arra kérem őket, hogy az egyesületünk iránt tanusított meleg érdeklődésükért járó hálás köszönetünket megbízóiknak is tolmácsolni szíveskedjenek.

*

Tisztelt Közgyűlés! Elfogódott szívvel állok ma Önök előtt, mint egy 75 éves multra visszatekintő testület jelenlegi vezetője. Háromnegyed évszázad a népek és országok történetében sem csekélység és tekintélyes nagy idő egy magántársuláson alapuló szervezet életében.

Az Országos Erdészeti Egyesület ezidőszerint a világ legrégibb erdőgazdasági érdekképviselete és én úgy érzem, T. Közgyűlés, hogy ma, amikor visszatekintünk a multra és erőt kívánunk meríteni belőle a jövőre, *a mögöttünk álló évtizedek sok mindenre köteleznek bennünket.*

1866-ban a börtönéből diadalmasan kitörő nemzeti lélek vetette meg alapját egyesületünknek és *a megalkuvás nélküli magyarság* volt az az erős szikla, amelyen közgazdasági, irodalmi és társadalmi munkásságunk egyre jobban kiépülhetett.

A kiegyezést követő, igazán boldognak nevezhető korszak bőséges anyagi és szellemi forrásai olyan virágzó fejlődés lehetőségeit teremtették meg, hogy egyesületünk már 1886-ban felépíthette — akkoriban még Budapesten is látványosságszámba menő — székházát és erdőgazdaságunk fellendítésében páratlan eredményekkel vehette ki részét.

Ez a munka — a földmívelésügyi minisztérium erdészeti főosztályával fenntartott szoros kapcsolatok alapján — az erdészet összes kérdéseit felölelte, de ezek között — napjainkkal ellentétben — a pénzügyi vonatkozások sokkal kisebb szerepet játszottak. A gazdálkodás egész menetének a kiegyensúlyozottsága ugyanis minden vonalon szilárdan őrizte a belterjesen kezelt erőgazdaságok jövedelmezőségét, egyesületünk anyagi és erkölcsi erejének tekintélyes részét tehát a szaktudomány ápolására fordíthatta, sőt számos alapítványunkból bőven jutott társadalmi és emberbaráti célokra is.

Ez a tisztes terem, amely ma egybegyüjtötte Önöket, öt évtizedet meghaladó idő óta tanuja annak, hogy az Országos Erdészeti Egyesület mindenkor komolyan vette alapszabályszerű kötelezettségeit és működését nem az iroda rideg formaságai, hanem az igazi szakszeretet áldozatkészsége vezérelték.

Azok a tárgyalások, amelyeket elődeim vezettek, a *komolyság és önmérséklet* jegyében, a magyar haza szent ügyének az *önzetlen* szolgálatában folytak itt le. Úgy érzem T. Közgyűlés, nekünk is mindennél előbbrevaló kötelességünk, *ezt* az örökséget megőrizni az utánunk következők számára.

Az Országos Erdészeti Egyesület sohasem volt olcsó politikai jelszavak zászlóhordozója, az egyesületi életben önös egyéni érdek, szakszerűtlen személyeskedés sohasem érvényesülhetett és büszkén valljuk, hogy mai szegénységünkben is *ez* az erkölcsi tőke a mi arannyal fel nem mérhető vagyonunk, amelynek a birtokában bizalommal nézhetünk a jövő elé.

*

Tisztelt Közgyűlés! Különös szeszélye a sorsnak, hogy immár második jubileumunktól vonja meg a gondtalan, boldog örvendezés lehetőségét.

1916-ban az első világháború vészterhes felhői borították be a magyar eget, akkor igazán nem volt helyénvaló, hogy 50 éves fennállásunkat fényes külsőségekkel ünnepeljük meg.

Ma ismét sötét a látóhatár körülöttünk, de az utolsó 3 esztendő eseményei egy új, ígéretesebb korszakot nyitottak a magyarság történelmében és Kormányzónk erőskezű, bölcs vezetése alatt erőnkben meggyarapodva, hitünkben megizmosodva, *törhetetlen bizalommal* várjuk azoknak az álmoknak a megvalósulását is, amelyeket egyelőre még csak méhében hord a jövendő. *(Taps!)*

Teljes bizalmunk fordul erdőgazdaságunk legfőbb őre felé is, aki igen nehéz körülmények között igyekszik a magyar föld minden munkása számára megteremteni a boldogulás lehetőségeit. *(Taps!)*

Tisztelt Közgyűlés! Az ünnepi külsőségekről le kellett mondanunk, de nem mondhatunk le arról a kötelességünkről, hogy a magyar haza sorsát és erdőgazdaságunk fejlődését kettőzött erővel, fokozott lelkiismeretességgel szolgáljuk.

Már mult évi közgyűlésünkön kifejtettem, hogy az általános világégés közepette csak *a legteljesebb összefogás és a fokozott közös erőkifejtés* menthet meg bennünket a végzetes következményektől.

Sajnos, a helyzet az elmult esztendő alatt tovább súlyosbodott és gazdasági életünk igen nagy nehézségekkel küzd.

Igazgató-választmányunk üléseinek a jegyzőkönyvei, felterjesztéseink nagy száma bizonyítják, milyen komoly erőfeszítéseket tett egyesületünk az elmult években is az erdőgazdaság megsegítése és az egyre több gondot okozó erdőmérnök-hiánynak az enyhítése érdekében.

Külön ki kell emelnem, hogy ebben a harcban *a m. kir. földmívelésügyi minisztérium erdészeti főosztálya nemcsak hűséges és megértő fegyverbarátunk volt, hanem mindig örömmel vette a részünkről önzetlenül felkínált segítséget,* mert hiszen egyetlen nagy célunk: a magyar erdőgazdaság fellendítése, *közös* és ennek a szolgálatában *sem személyi, sem formai nehézségek nem választhatnak el bennünket egymástól.*

Kötelességemnek tartom kijelenteni, hogy *a magyar erdőbirtokos osztály is teljes mértékben ismeri azokat a kötelezettségeket, amelyekkel országunk közgazdaságának és a magyar nép boldogulásának tartozik.* Készséggel vállalja az egyre fokozódó mértékben reárótt terheket is és csupán egy a kérése: *adják meg a lehetőségét néki, hogy őszinte szavát hallathassa mindannyiszor, amikor az erdő sorsa forog kockán, mert hiszen a magyar életsíkon nem lehet közömbös, hogy 6 millió kat. hold erdő teljesíteni tudja-e a közszükséglet ellátásában a hivatását, vagy sem.*

Ebben a kérdésben, úgy vélem, *velünk érez az erdőmérnöki kar minden tagja is,* mert erdőgazdaságunk jobb jövője szakszempontból az *ő tudásuk és lelkiismeretes munkásságuk függvénye, a viruló erdőgazdaság pedig mindennapi kenyerük legbiztosabb alapja.*

Őszinte örömünkre szolgál, hogy az erdőmérnöki pálya ma ismét az a megbecsült hivatás kezd lenni, amely valaha volt.

Adja Isten, hogy a még fennálló kisebb nehézségeket a kormányzat bölcsessége gazdasági életünknek a kedvezőbbre válása mielőbb végleg eltüntesse és a magyar erdők szolgálatában továbbra is csak *érdekközösség* legyen minden vonalon erdőbirtokos és erdőtiszt között.

Ez az érdekközösség hatotta át egyesületünket megalakulása óta és ez tette képessé olyan feladatok megoldására, amelyek követendő példaként állanak előttünk.

Ma, amikor a trianoni bilincsekből szabadulva egyre hatalmasabb erővel járja át mindnyájunk lelkét a meggyőződés, hogy nemzetünk fennmaradását csak a magyar föld munkásainak a bol-

dogulása biztosíthatja, tegyünk félre az utunkból mindent, ami az egymásratalálásnak, a szebb jövőt biztosító összefogásnak az akadálya lehetne!

Töltsön el bennünket mindenekfelett az egyetlen szent haza áldozatra is kész szeretete, akkor — bizonyosra veszem — legközelebbi jubileumunk a megújhodott magyar erdőgazdaság nagy és boldog ünnepe lesz!

Ebben a reményben nyitom meg mai tárgyalásunkat. *(Hosszantartó taps!)*

Bánffy Dániel báró, m. kir. földmívelésügyi miniszter: Hálásan köszönöm az *Elnök Úr* szíves üdvözlő szavait. Nagy örömömre szolgál, hogy eljöhettem erre a közgyűlésre, amelyen az Országos Erdészeti Egyesületnek immár 75 éves fennállását ünnepeljük. Jelentős mérföldkő ez az egyesület életében, amely eredményes közérdekű munkásságra tekinthet vissza. Az Országos Erdészeti Egyesület fejlődése és hivatása szorosan hozzákapcsolódik országunk sorsához. Trianon éppen az erdőterületektől fosztott meg bennünket, és most, amikor *Kormányzó Urunk* bölcs kormányzása eredményeképpen határaink ismét kiszélesedtek, ez az egyesület is új fejlődésnek indult és feladatai ismét megnagyobbodtak.

Ma, mikor az ország erdőterülete már meghaladja a 6 millió kataszteri holdat, *az erdőgazdálkodás visszanyerte a régi fontosságát.* Arra törekszem, hogy az erdők hasznosítását okszerűbbé, és intenzívebbé tegyük és ezzel az ország gazdasági megerősödését is szolgáljuk. Felhívom az erdőbirtokosok figyelmét arra, hogy *az erdei iparágak fejlesztésére* feltétlenül szükség van és a magam részéről minden ilyen törekvést a lehetőséghez mérten támogatok. Nemcsak a fűrészüzemekről van szó, hanem főként minden más erdei iparról, így a fa feldolgozásával kapcsolatos vegyi és egyéb iparokról is. Az iparosítással szaporítani tudjuk a munkaalkalmakat, egyes fából készíthető cikkek behozatalát szükségtelenné tehetjük és lényegesen emelhetjük az erdőgazdálkodás közgazdasági jelentőségét.

Rendkívül fontos *az erdei vasutak és utak kiépítése,* hogy a fa és a fatermékek sehol az erdőn kárba ne vesszenek. Faanyagszükségletünk általában biztosítva van, de fennállanak még bizonyos szállítási nehézségek, így a székelyföldi fa tekintetében; ezeket a nehézségeket azonban a Déda és Szeretfalva között már épülő vasútvonal lényegében meg fogja szüntetni.

Az erdőgazdálkodás okszerűbbé tétele, belterjességének fokozása csak úgy érhető el, ha az erdőbirtokosok a szükséges *tőkebefektetési* lehetőségeket kihasználják és ha *a szakképzett erdészek számát nagymértékben szaporítjuk.* Az utóbbi célból ösztöndíjakat létesítettem és az alerdészképző iskolák számát négyre emeltem.

Bízom abban, hogy Országos Erdészeti Egyesület nemes célkitűzéseit érdekképviseleti és társadalmi feladatkörében a jövőben is eredményesen fogja szolgálni és ebben a reményben szívből

köszöntöm az egyesület vezetőségét és minden tagját. *(Hosszantartó, lelkes taps!)*

Waldbott Kelemen báró, elnök: Tisztelt Közgyűlés! Az Országos Erdészeti Egyesület 75 éves fennállása összeesik a felvidéki, kárpáti, erdélyi és délvidéki erdők visszatérésével; ez az örvendetes körülmény különös jelentőséget ad jubileumunknak.

Amilyen élénk, nagy örömmel kísérjük ennek a történelmi fordulatnak a beálltát, éppolyan nagy elkeseredéssel gondolhatunk csak vissza a trianoni megcsonkítás korszakára.

Nem a csatatéren elszenvedett vereségek hoztak ilyen megaláztatást, hanem gyászmagyarok és idegenfajú bűnösök fölforgató aknamunkája döntötte romba az 1000 éves ország hatalmas épületét és ezek a semmirevalók szemérmetlenül ontották a legjobb magyar vért. — Éhes szomszédaink kihasználva ezt a chaotikus állapotot, a győztes nagy-entente segítségével rabláncra verték a nemzetet és földarabolták országunkat. És úgy látszott, hogy megpecsételtetett a magyarság sorsa.

Ebben a legnagyobb elesettségben az Isteni Gondviselés a legvégzetesebb órában egy igaz magyar férfiút, egy erőskezű Vezért küldött nekünk *(A közgyűlés résztvevői felemelkednek és allva hallgatják végig a beszédet.)*, aki a roskadozó magyarság élére állott, magasra emelte sárbatiport zászlónkat, magaköré sorakoztatta a szertehullott nemzet hazafias elemeit és erős hittel, bátor lélekkel ki tudta vezeni nemzetét a szégyenből és a chaoszból.

Horthy Miklós ez a férfiú *(Lelkes éljenzés!)*, aki azóta, kormányzói országlásának két évtizede alatt, helyre tudta állítani a rendet és jólétet, tekintélyt és becsületet tudott szerezni világszerte a magyarságnak és akit mint a legelső magyar embert, a gyermeki érzés melegével az egész nemzet tisztel, becsül és szeret!

Büszkeséggel és hálával tekintünk *Kormányzónk*ra, akinek bölcsessége, és éleslátása lehetővé tette annyi elrabolt, drága országrészünk visszatérését. Legutóbb pedig előteremtett — úgyszólván a semmiből — olyan nemzeti hadsereget, amely méltó a magyar katona ősi dicsőségéhez és éppen most, nagy szövetségeseink őszinte elismerése mellett, hősiesen küzd legádázabb ellenségünk ellen, aki már 1919-ben is vesztünket okozta és most újra veszélyeztette létünket.

Az egész ország szeretete *Kormányzó Urunk* felé száll, és mi, erdészek is örömmel ragadjuk meg az alkalmat, hogy erről a helyről, szívünk mélyéből megköszönjük neki a magyar erdők nagyrészének a visszaszerzését.

Méltóztassék hozzájárulni, hogy 75. jubileumi közgyűlésünk forró háláját Őfőméltóságának egy hódoló táviratban is tolmácsolhassam. *(Helyeslés!)*

Azt hiszem, hogy jubiláris ünnepünknek szebb keretet, őszinte nagyrabecsülésünk és szeretetünknek méltóbb kifejezést nem adhatunk, mint hogy ezt a tisztes termet az Ő arcképével

diszítjük, hogy így mindig köztünk legyen és hogy az ő tiszta szeméből meríthessünk serkentést önzetlen, hazafias munkára!

Midőn most lehull arcképéről a lepel, kérjük a Mindenhatót, tartsa meg Őt a teljes magyar feltámadásig, és azontúl is mindnyájunk örömére és áldja meg mindkét kezével munkáját és kormányzását. *Éljen vitéz Nagybányai Horthy Miklós Országgyarapító Kormányzónk! (Szünni nem akaró, viharos taps és éljenzés!)*

Waldbott Kelemen báró, elnök: Az ülést 5 percre felfüggesztem, méltóztassanak az alatt a képet megtekinteni.

*

A közgyűlés közönsége őszinte elragadtatással szemléli a *Kormányzó Úr* olajfestményben készült vadászruhás arcképét — *Waldbott* Kelemen báró adományát —, amely a kandalló felett nyert elhelyezést virágokkal borított, díszes tölgyfakeretben.

Bánffy Dániel báró, m. kir. földmívelésügyi miniszter elsőnek fejezi ki elismerését *Némay Ferenc* ny. m. kir. alezredes, festőművésznek és szívélyes búcsú után kíséretével eltávozik.

*

Waldbott Kelemen báró, elnök: Az ülést újból megnyitom. *Modrovich Ferenc* dékán úr Őméltóságáé a szó.

Modrovich Ferenc: A M. Kir. József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Tanácsa és a Bánya-, Kohó- és Erdőmérnöki Kar nevében köszönti az egyesületet. Az ősi Alma Mater és az érdekképviselet között a multban is a legmelegebb kapcsolatok állottak fenn és a további közös munka egyformán áldásthozó lesz mind a két testületre. *(Taps!)*

Festetics Pál gróf: A Hubertus Országos Magyar Vadászati Védegylet üdvözletét tolmácsolja szívhezszóló meleg szavakkal. A közgyűlés nemcsak az erdészeknek az ünnepe, hanem a vadászoké is, akik az erdőtiszti karnak, Magyarország szemefényének köszönhetik a vadászat alapjainak a megteremtését. A vadászok a kényelmesebbik részét élvezik az erdőnek, a munka, a gond, a felelősség az erdőtisztek vállán nyugszik, ezért illeti elismerés és hála őket a vadásztársadalom részéről is. A szeretet, az összetartás, az önzetlenség az erdészeknél egészen természetes, hiszen munkájuk gyümölcsét csak a késő utódok élvezhetik. Róluk kellene példát venni mindenkinek. Az erdészeti kultúra fejlesztésében az egyesületnek elévülhetetlen érdemei vannak, további működéséhez a magyar vadászok nevében szívből Isten áldását kéri. *(Hosszantartó, lelkes taps!)*

Szent-Iványi Géza dr.: Néhány keresetlen szóval köszönti az egyesületet a Magyar Vadászok Országos Szövetsége képviseletében, amely az egyesület áldozatos munkájának mindig nagy tisztelője volt és vadászati kérdésekben készséggel támogatja. *(Taps!)*

Heinrich Viktor: A Budapesti Mérnöki Kamara testvéri köszöntését hozza. Az a megértés, amely a két érdekképviselet közös munkáját eddig is annyi eredménnyel gazdagította, igaz barát-

sággá mélyült és biztos alapja a mérnöktársadalom további fejlődésének. *(Taps!)*

Mazalán Pál: A régi selmeci kartársi szeretettel köszönti a testvérszakot az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület nevében. A közös Alma Mater útravalója ma is a legerősebb összekötő kapocs neveltjei között és a bányásztársadalom őszinte örömmel vesz részt az erdészet minden ünnepében, mert jól tudja, hogy az erdőgazdaság fejlődésének minden mérföldköve a magyar nép boldogulásának újabb állomását jelenti. *(Lelkes taps!)*

Marek László: A Magyar Mérnök- és Építész-Egylet üdvözletét tolmácsolja, amely ugyancsak ebben az évben tartotta 75 éves jubileumát és szívvel-lélekkel osztozik az Országos Erdészeti Egyesület örömében. *(Taps!)*

Faber György: Kartársi együttérzéssel köszönti az egyesületet a Magyar Gazdatisztek Országos Egyesülete nevében. Egy magántársuláson alapuló érdekképviselet munkájának a sikere két tényezőn múlik: a vezetők rátermettségén és a tagok összetartásán. Az Országos Erdészeti Egyesület minden hasonló testületnek példát mutathat abban, hogy ez a két tényező a legteljesebb összhangban áll egymás mellett. Ennek köszönheti 75 éves multja minden eredményét és ez segíti a jövőben is az új célok eléréséhez. *(Taps és éljenzés!)*

Vuk Gyula: a Magyar Fatermelők, Fakereskedők és Faiparosok Országos Egyesületének az üdvözletét tolmácsolja. Idézi az 1941. évi október hó 16-án tartott választmányi ülés elnöki megnyitójának *Széchenyi*re emlékező részét, amely a termelés, szállitás és fogyasztás összhangbahozatalának a szükségét hirdeti. Ez az összhang tartotta egyensúlyban Magyarország közgazdaságát és ennek a megőrzése egyformán érdeke az erdészetnek és a fakereskedelemnek is. Az Országos Erdészeti Egyesület önzetlen munkájára továbbra is Isten áldását kéri. *(Élénk taps!)*

Waldbott Kelemen báró, elnök: Hálás köszönetét fejezi ki a szívből jövő üdvözlő szavakért. Az Országos Erdészeti Egyesület 75 éven keresztül híven teljesítette kötelességét, a magyar erdőgazdaság javát és a kartársi összetartás gondolatát szolgálta a legnehezebb időkben is. A hatóságok és rokontestületek elismerése jóleső buzdítás, fokozott erőkifejtésre késztet a jövőben is, amely remélhetőleg további maradandó eredményekre fog vezetni. *(Taps!)*

Waldbott Kelemen báró, elnök: Felkérem a Titkár urat, legyen szíves jelentését előadni.

Mihályi Zoltán dr., titkár: Tisztelt Közgyűlés! Hogy ma, a történelemben páratlan arányú világégés közepette, összegyűlhettünk és a békés munka boldogsága tölti el szívünket, azoknak köszönhetjük, akik fegyverrel a kezükben állanak őrt a határokon, sőt sok száz kilométerre távol a hazai földtől harcolnak keményen

az 1000 éves Magyarország fennmaradásáért, a keresztény hit szabadságáért és az emberi kultúra eredményeiért.

Hozzájuk szálljon ma első gondolatunk, kérjük alázatos szívvel az Egek urát, tartsa meg kegyelmében hős fiainkat s legyen áldozatuk a jobb magyar jövő záloga.

*

Tisztelt Közgyűlés! Amikor gondterhes arccal nézünk mindnyájan a holnap elébe, amikor egyéni kis sorsunk eltörpül a nemzet létkérdései mellett, amikor erőt, biztatást keresünk a ránk váró küzdelemhez, fordulhatunk igazabb, mélyebb és örökebb forráshoz, mint annak a férfinak a tanításához, akit magáratalált népe a „*Legnagyobb Magyar*"-nak tisztel.

És amikor ünnepünkön további munkánk irányelveit akarjuk rögzíteni, lehet-e számunkra komolyabb intőszó, mint *Széchenyié:* „Csak a multnak megbecsülésén épülhet fel a jelen!".

Méltóztassanak megengedni, hogy a mai napon a multat idézzem én is s rövid összefoglalásban rámutathassak egyesületünk 75 éves történetének ragyogó és szomorú lapjaira egyaránt, mert meggyőződésem, hogy az a meleg érdeklődés, amely idehozta Önöket, csak elmélyül és megbecsüléssé izmosodik a tanulságokon.

*

Nyolc évtized távlatából két komoly férfiarc tekint felénk. *Wagner Károly* és *Divald Adolf*, lelkes, minden áldozatot vállaló magyar erdészek, 1862-ben — hihetetlen nehézségek ellenére — megindítják az „Erdészeti Lapok"-at. Munkájuknak olyan óriási a sikere, hogy az 1851-ben kormányelhatározásból született, németnyelvű és az abszolutizmus céljait szolgáló „*Ungarischer Forstverein*" a nemzeti akaraterőnek nem tud tovább ellenállni, beszünteti működését és — az Országos Magyar Gazdasági Egyesület hatékony támogatásával — 1866. december 9.-én megalakulhat az Országos Erdészeti Egyesület.

A magyar föld megismételte tehát legszebb csodáinak egyikét, azt, amelyik századokon keresztül mindennél erősebb összekötő kapcsa volt *Szent István* országának.

Wagner Károlyt és *Divald* Adolfot az idegen származás és idegen név nem vitte külön utakra, nem fordította szembe őket a hazájukkal akkor sem, amikor ezért a hatalom elismerése lett volna jutalmuk; *a magyar sorsközösség vállalásával követendő fényes példát mutattak kortársaiknak és mutatnak ma nékünk is! (Úgy van!)*

Nagyszerű feladatuk magával ragadta az akkori fiatal erdésznemzedék egyik legtehetségesebb tagját: *Kálnoki Bedő Albert* személyében lapunk és egyesületünk olyan termékeny és kitartó munkatársat kapott, hogy a siker nem is maradhatott el.

Igaz, hogy az új egyesület kibontakozásának a politikai és gazdasági viszonyok is különösen kedveztek, mert az új életre

támadt Magyarország szinte korlátlan lehetőségeket nyujtott a nemzet szolgálatában álló törekvéseknek.

De az az örök igazság, hogy minden mozgalmat csak egyéni tehetség és fáradozás juttathat sikerre, ebben az esetben sem vonható kétségbe.

Ezért illeti Egyesületünk örök hálája első elnökét, *Keglevich Béla grófot* is, aki széleskörü tudásával és kitűnő ítélőképességével nemcsak munkatársainak volt megértő támogatója, hanem maga is igen sokat fáradozott az Egyesület megerősödésén.

A taglétszám már az ő vezetése alatt jelentékenyen gyarapodott és amikor tisztét *Tisza Lajos grófnak* adta át, az Egyesület olyan komoly tényezője volt hazánk közgazdasági életének, hogy önzetlen működését már a kormány sem nélkülözhette és a komoly feladatok egész sorával bízta meg.

Ezek között kétségtelenül az 1879. évi XXXI. t. c.-nek, *az első rendszeres magyar erdőtörvénynek* az előkészítő tárgyalásai állanak a vezető helyen. Büszkén hivatkozhatunk rá, hogy a kis Magyarország az erdő fenntartására és fejlődésének a biztosítására irányuló törekvésében messze megelőzte nyugati szomszédait. A kistermünk falában elhelyezett márványtábla örök emléket kívánt állítani azoknak, akiknek a törvény megalkotásában oroszlánrészük volt.

De nem kisebb büszkeségünk, hogy *a vadászat szabályozását célzó törvényes intézkedések alapelveit* — beható megfontolások eredményeként — ugyancsak Egyesületünk foglalta össze, és az 1872.-i, majd 1883.-i vadászati törvényekben nagyrészt az Országos Erdészeti Egyesület felterjesztéseinek a szövegezése jutott érvényre.

Méltóztassanak elengedni nékem a további részleteket. Csupán arra kívánok még rámutatni, hogy a kezdet sok sikere nem volt csalóka szalmaláng. Mert Egyesületünk sohasem szakadt el az áldott *magyar földtől,* amelyből vétetett, munkáját mindig *hivatásnak* érezte és *vezetése* olyan férfiak kezében volt, akik messze kötelességükön felül áldoztak a testületért, amelynek az élén állottak, a gazdasági ágért, amelynek az egyre fokozódó jelentőségét tettekkel is hirdették és a hazáért, amelyért élni és dolgozni egyedül érdemes.

*

Az Országos Erdészeti Egyesület története töretlen ívű emelkedés volt egészen az első világháború kitöréséig. Taglétszáma elérte a 2400-at és ezek között 1000-nél több volt az alapítótag. 1887-ben saját székházába vonulhatott be, amelyet Őfelsége is látogatásával tisztelt meg. Vagyona a félmillió korona értékű ingatlanon és berendezési tárgyakon felül készpénzben meghaladta az 1,300.000 koronát.

Nem csodálhatjuk tehát, hogy ilyen keretben és a földmívelésügyi minisztérium erdészeti főosztályával szoros együttműködésben szinte páratlan munkát fejthetett ki.

Nemcsak az erdőgazdaság időszerű kérdéseit tartotta állandóan szőnyegen, felterjesztéseivel, szakvéleményeivel, előadássorozataival, közgyűléseivel, bizottsági tárgyalásaival és tanulmányútjaival nemcsak a gyakorlatot szolgálta, hanem tetemes áldozatokat hozott *az erdészeti tudományok és irodalom* fejlesztése érdekében is.

A boldog békeévekben majd minden erdészeti szakkönyv Egyesületünk kiadásában jelent meg, iróikat jelentős pályadíjak jutalmazták, két főiskolai ösztöndíj a fiatalságot serkentette, a tekintélyes összegű alapítványok gyarapodó száma és bőséges forrása pedig széleskörű szociális tevékenység kifejtését is lehetővé tette, amely az erdőtisztek özvegyei és árvái mellett az altisztek reászoruló hátramaradottaira is kiterjedt.

Igy jutott el az Egyesület *Bánffy Dezső báró* elnöklete alatt 1906-ban fennállásának a 40 éves jubileumához, amely a boldog Nagy-Magyarország erdőgazdaságának olyan bensőséges ünnepe volt, hogy néhány szóval meg kell emlékeznem róla.

A közgyűlést *Darányi Ignác* földmívelésügyi miniszter személyes megjelenésével tisztelte meg.

Méltóztassanak megengedni, hogy üdvözlő beszédéből szószerint idézzek néhány mondatot:

„Én azon kevesek közé tartozom, akik már évek előtt figyelmeztettek arra, hogy az erdészetnek milyen nagy jelentősége van. Úgy érzem, hogy az egyesületre a magyar erdőgazdasággal együtt a felvirágzásnak egy új korszaka kezdődik, mert az erdészetre a nemzet fejlődésében és emelkedésében nagy feladat vár.

De nemcsak az egyesületről kívánok megemlékezni, hanem általában erdészeti közegeinkről is, akik iránt őszinte rokonszenvvel vagyok. Nemcsak magának az erdészetnek érdeke és szempontja vezet ebben engem, hanem az is, hogy én erdészeti közegeinkben a magyar államesmének hű apostolait látom. *A modern Magyarországnak ők az igazi határőrei* és hogy ezt a feladatukat híven is teljesítik, *arról a nemzetnek sohasem szabad megfeledkeznie.*“ *(Taps!)*

Emlékezetes ez a közgyűlés azért is, mert egy fiatal gyakorlati erdőtiszt, *Biró Zoltán,* két nagyfontosságú indítványt terjesztett eléje.

Az egyikben azt kérte, indítson az Egyesület mozgalmat a magyar erdőgazdaságok *monografiájának* az összeállítása érdekében, másik alaposan megokolt javaslata pedig *az erdészeti kísérletügy és a gyakorlat között teremtendő szoros kapcsolatok* szükségét hangoztatta.

35 év távlatából ma már nehéz megállapítani, hogy az általános helyesléssel fogadott két indítvány miért nem valósult meg. De egy bizonyos és ez az, hogy elejtésük súlyos mulasztás volt. Mert a kerületenkint összeállított monográfia felbecsülhetetlen értékű alapja lett volna az *önálló erdészeti statisztikának,* már évtizedekkel ezelőtt pontos képet szolgáltatott volna erdeink álla-

potáról és teljesítőképességéről, tehát hangsúlyozottan figyelmeztetett volna bennünket a kihasználatlan lehetőségekre és a sürgős orvoslást igénylő hiányokra.

A gyakorlatnak az erdészeti kutatás-ügybe való intézményes és termékeny bekapcsolása pedig alapjaiban és teljes határozottsággal tisztázott volna számos olyan kérdést, amelyekre a feleletet sokszor csak hosszas, nem egyszer meddő, de mindenképpen anyagi és időáldozatot követelő próbálkozások során találhattuk meg.

Tisztelt Közgyűlés! Úgy érzem, hogy ma, amikor országunk súlyos helyzetében Egyesületünk érett megfontolás után és lelkiismerete parancsát követve tesz javaslatokat a hazai erdőgazdaság védelme és fejlesztése érdekében a kormányzatnak, intő példa a 35 év előtti két indítvány sorsa! *(Úgy van!)*

*

A világháborút követő szomorú idők még olyan közel állanak hozzánk, hogy nem kell róluk bővebben megemlékeznem.

Az Egyesület hazafias kötelességének tett eleget, amikor készpénzvagyonának a legnagyobb részét hadikölcsönbe fektette. Gazdasági összeomlásunk nemcsak bennünket fosztott meg mindenünktől, hanem alapítványainkat is teljesen elértéktelenítette.

Az 1921-től 1929-ig terjedő években csak névleg volt egyesületi élet, a taglétszám a háború előttinek a negyedére csökkent és lapunk csaknem teljesen elsorvadt.

Ekkor vette át az ügyvezetői tisztet *Biró Zoltán* Őméltósága, s hogy ma mégis élünk, sőt bizalommal nézünk a jövőbe, azt elsősorban az ő bámulatraméltó szervező-erejének, lankadatlan fáradozásainak és az Egyesület elhivatottságába vetett törhetetlen hitének köszönhetjük. *(Lelkes taps és éljenzés!)*

Őszinte hálával kell azonban adóznunk a földmívelésügyi minisztérium erdészeti főosztályának is, amely különböző munkaalkalmak juttatásával tisztes keresetet biztosított az egyesületnek és megértő baráti támogatását a legnehezebb időkben sem tagadta meg tőlünk.

Igaz köszönetünk illeti az erdőbirtokos urakat is, akik az erdőterület nagysága szerint fokozatosan emelkedő tagdíjak vállalásával siettek segítségünkre.

Nem a mi hibánk, hogy igazgatási költségeink egyre emelkednek; ez a gazdasági élet mai bizonytalanságának a természetes folyamánya.

Az első világháború előtti taglétszámunk a mainak a kétszerese volt, két folyóiratot adtunk ki összesen 6000 példányban és havonta kétszer, de ügyvitelünk mégsem vett annyi időt és munkát igénybe, mint ma, amikor a fagazdaságot érintő kérdésekben párhuzamosan öt hatósághoz intézzük — megfelelő variációkban — felterjesztéseinket.

Ismételten hangsúlyozom: ezekben a nehéz napokban kétszeres szerencséje az egyesületnek, hogy az ügyvezetés tiszte

olyan ember kezében van, aki az erdőgazdaság minden részletére kiterjedő óriási tudásával és páratlan munkabírásával harcol az egyesület és vele együtt az egész magyar erdőgazdaság boldogulásáért immár 12. éve! *(Hosszantartó taps!)*

*

Az utolsó 10 év alatt erkölcsi tőkénk ismét jelentősen gyarapodott. Lapunk terjedelme fokozatosan bővült, külföldi összeköttetéseink révén tájékoztatni tudtuk olvasóinkat jóformán az egész világ erdészeti irodalmáról és módját ejthettük annak is, hogy a magyar erdészet működése se maradjon ismeretlen az idegen államok szakközönsége előtt.

Mert ne felejtsük el: *csak addig élünk, amíg tudnak rólunk, és súlyunkat munkánk értéke szabja meg.*

Ezért őszinte öröme egyesületünknek, hogy elnökét a három év előtt megalakult és Berlinben székelő Nemzetközi Erdészeti Központ is vezetőjévé választotta. *(Lelkes taps!)* Ebben a tényben ugyanis nemcsak a széleslátókörű erdőgazdaság-politikus érdemeinek az elismerését, hanem a kis Magyarország megbecsülését is kell látnunk. *(Úgy van! Taps!)*

*

Az ország területének négyszeri, örvendetes meggyarapodása máris olyan feladatok elé állította egyesületünket is, amelyek teljesítése fokozott kötelességtudást, lelkiismeretességet és megfontoltságot igényel. Működésünk ma igen egyszerű — majdnem szegényes — keretek között folyik, de talán mégsem eredménytelen. Közgazdasági vonatkozásai közül csak kettőt emelek ki.

Az egyik *az új erdőtörvény* szorgalmazása, előkészítése és részletes letárgyalása; ezzel kapcsolatban *Kállay Miklós* akkori földmívelésügyi miniszter szavait idézem:

„Ehhez a törvényhez azért lehet teljes bizalmunk, mert *megalkotásánál maradéktalanul érvényesült a szakszerűség;* én csak azt iktattam törvénybe, amit az érdekképviselet helyesnek tartott. *És az Országos Erdészeti Egyesület azért áll hivatása magaslatán, mert dolgozik és nem politizál.*“ *(Taps!)*

A másik, nemrégen megindított munkánk a készülő új *vadászati törvény* alapelveinek a tisztázása, amelynek az érdekében az egyesület nemcsak kezdeményező lépéseket tett, de — hagyományaihoz híven — kellő összhangot is igyekezett teremteni a vadászati érdekeltségek közt.

A kötött gazdálkodás mai rendszere mellett az erdő jövedelmezőségének a biztosításáért folytatott fáradozásainkra nem térek ki, ezeket lapunk olvasói úgyis jól ismerik.

Meg kell említenem azonban az erdőmérnöki kar érvényesüléséért és jobb sorsáért folytatott harcunkat.

Az új erdőtörvény a szakképzettség megkövetelésének az alapján áll, mégpedig olyan mértékben, hogy aligha található párja más gazdasági ágazatoknál.

Életbeléptetése előtt is sok figyelmeztető szó hangzott el ebben a teremben az első trianoni évek szakember-feleslegének a gazdaságos felhasználása, a mindig remélt feltámadásig való biztosítása és a pótlás megóvása érdekében.

Nem az egyesület hibája, hogy érvelése az illetékes tényezőket nem győzte meg és a helytelenül értelmezett takarékosság következményeként elfogytak a szakembereink, elnéptelenedett a főiskola s ma az erdőmérnök-hiány gondjával küzködünk.

A magángazdaság igen sok esetben az egyesület javaslatára bízta az erdőt okleveles alkalmazottra; talán itt is vannak néhányan, akik ezzel kapcsolatban szívesen emlékeznek ránk.

Itt kell kitérnem néhány szóval szakoktatásunkra is, amelynek a fejlődése az érdekképviseletre nem lehet közömbös.

Folyóiratunk régebbi kötetei igazolják, hányszor vette igénybe a főiskola az egyesület támogatását, amikor pl. a Selmecbányaról való elhelyezésről, szakkönyvek kiadásáról, az egyetemi rang eléréséről stb. volt szó.

1906-ban került a közgyűlés elé a földmívelésügyi egyetem terve, amelyet *Darányi Ignác* maga is melegen pártolt. Lehetne elmélkedni rajta, milyen irányt vett volna szakképzésünk, ha ez a nagyszabású elgondolás megvalósulhatott volna, hiszen a bécsi Hochschule für Bodenkultur példája bizonyíthatja, hogy nem kellett volna a műszaki jelleget sem félteni tőle.

Ma befejezett tények előtt állunk, amelyek kizárnak minden vitát. De a fejlődés örök törvénye *haladást* parancsol sok nyitva maradt területen. Ezt érzi talán az egyetem is, amikor a tanársegédi kérdés rendezésének és a tanári állások szaporításának a szorgalmazása érdekében újból az egyesülethez fordul. Sajnálatos lenne tehát, ha az *érdekképviselet* részéről tett javaslatok — amelyek mindig csak a gyakorlat kívánalmainak adnak hangot — merev elutasításra találnának.

*

Őszinte fájdalmunk, hogy patinás folyóiratunk továbbra is a terjedelemkorlátozás megszabta szűk keretek között szolgálhatja csak szakunkat, de azért mindig találunk valamilyen módot, amely ideiglenesen segít rajtunk.

A rendeletek özönét ebben az évben külön kiadványokként jelentettük meg, hogy ne legyünk kénytelenek a szakcikkek oldalszámát apasztani és tervbe vettük két pótfüzet kiadását is.

Be kell vallanom, hogy azok nem is annyira anyagi okok miatt maradtak el. Az *íráskedv nagymértékű csökkenéséről* kell, sajnos, jelentést tennem, amit részben mindnyájunk gondokkal terhelt élete magyaráz, de részben a bírálat szabadságának a korlátozottságával kell megokolnom.

A 40 éves jubileum napján, 1906-ban, az igazgató-választmány felfüggesztette az alapszabályszerű szerkesztő-bizottság működését és 1941-ben a szerkesztő maga kérte a bizottság újból való kijelö-

lését, mert ebben látta egyedüli módját sok neheztelés elkerülésének.

Ma mindnyájan idegesebbek, érzékenyebbek vagyunk, számolnunk kell tehát vele, hogy amíg a véleménynyilvánítás lehetőségét az államhatalom is korlátozza, nem mérhetünk békebeli mértékel önmagunk sem.

Az Erdészeti Lapok 80 esztendős fennállása alatt a mult évben történt először, hogy a cenzurába ütköztünk: jegyzőkönyveink, több tanulmány, sőt az egyik elnöki megnyitó szövegéből is törölnünk kellett hosszabb-rövidebb részeket. Meggyőződésem azonban, hogy a háború végét követő megnyugvás teljes mértékben visszaadja a szabad szó jogát is.

75 éves jubileumunkat fényes külsőségek helyett néhány időszerű munka megjelentetésével kívántuk megörökíteni. Kiadtuk *Csekme László* m. kir. s. erdőmérnök tagtársunk kitűnő gyakorlati érzékkel megírt fűrészipari tanulmányát, amelynek megérdemelt, komoly sikere volt. Elhatározásunkkal hangsúlyozni kívántuk, hogy a fiatalság megmozdulását mindig készségesen támogatjuk; ez az elv pedig nem vezet tévútra, amit bizonyít az is, hogy a *Csekme*-féle füzetek eladásra készített 300 példánya rohamosan fogy, tehát üzletileg sem csalódtunk.

Az Erdészeti Lapok novemberi melléklete volt *Földváry László dr.*-nak az Erdészeti Kísérletek-ben közölt „Erdőgazdaságunk a keleti és északerdélyi területrészek felszabadulása után" c. statisztikai munkájáról készült különlenyomat, amelyet az általános érdeklődésre való tekintettel küldtünk meg minden tagunknak.

Hangsúlyozottan felhívom a T. Közgyűlés figyelmét *Barthos Gyula* hercegi főerdőmester kedves tagtársnuk ornithológiai és természetvédelmi tárgyú kitűnő művére, amelyet a napokban adunk postára, mint *Batthyány-Strattmann László herceg* úr Őfőméltósága áldozatkészségének a bizonyságát.

Nem kételkedem benne, hogy ezzel a vállalkozásunkkal is igen jó szolgálatot teszünk erdészeti kultúránknak. Az általános művelődés ugyanis ma minden téren különleges elmélyedéshez vezet, és hogy az erdőmérnök feladatkörében mennyi gyönyörű kérdés vár még megoldásra, arra *Barthos Gyula* írásában nem egy komoly figyelmeztetést találunk.

De magunknak is van egy figyelmeztetésünk összes kartársainkhoz, akik egy életet töltöttek el szorgos, eredményes munkában.

Ne hagyják elveszni nyomtalanul, amit évtizedeken keresztül megfigyelésekben, tapasztalatokban, következtetésekben gyűjtöttek, mert minden adat érték és az utódok számára való átadása honfiúi kötelesség.

Szól ez a kérelmünk *Barthos* Gyulának is, aki még sok élettani, vadászati és természetvédelmi beszámolóval adósunk.

Legnagyobbszabású kiadványunk *Greguss Pál dr.* szegedi egyetemi tanárnak a középeurópai lomblevelű fák és cserjék ösz-

szehasonlító szövettanát tárgyaló, 1000 parány-fényképet és 250 eredeti rajzot tartalmazó 600 oldalas, hatalmas műve, amelynek a megjelentetését a földmívelésügyi miniszter úr 6000, az iparügyi miniszter úr 4000, a vallás- és közoktatásügyi miniszter úr pedig 2000 P segély kiutalásával volt kegyes lehetővé tenni.

Ez a munka a nemzetközi szakirodalomnak is komoly értéke lesz; a legnagyobb német könyvkiadó cégek egyike máris arra kért bennünket, engedjük át a németnyelvű kiadás jogát neki.

Végül tisztelettel bemutatom Erdészeti Zsebnaptárunk új kötetének a kefelevonatait, annak bizonyságául, hogy nem töltöttük tétlenül a mult közgyűlés óta eltelt időt.

Nem sorolom fel a nehézségeket, amelyek meggátolták, hogy immár közel 1000 oldalas enciklopédiává terebélyesedő segédkönyvünk előbb napvilágot láthasson. Meggyőződésem, hogy csak tartalomban és kiállításban hiánytalan munkával léphetünk szakközönségünk elé és a késedelemért senki sem tesz szemrehányást nekünk.

De igérem, ha a műszaki rész megírását vállaló professzor urak beküldik anyaguk hátralévő részének a kéziratát, 4—6 héttel utána mindenki megkapja a megrendelt Erdészeti Zsebnaptárt.

*

Adja Isten, hogy azt a munkát, amelyre a megnagyobbodott országban hittel és lelkesedéssel készülünk, ne szakítsa félbe a háború vihara és a sokat szenvedett magyar erdőgazdaság megmenekülhessen az újabb megpróbáltatásoktól.

Gondoljunk kegyelettel azokra, akik az építésnél már nem segédkezhetnek nekünk és örökre eltávoztak körünkből. Mult közgyűlésünk óta elvesztettük: Nemes *Bencsik* Sándor, *Doroszlai* Gábor, *Egly* József, *Festetics* György herceg, *Halmos* György, *Háry* Richárd, *Kolossváry* Andor, *Kovácsik* Béla, *Patay* Tibor dr., *Payer* Artur, *Szádeczky-Kardoss* Miklós, *Velics* János, *Vendel* János és *Volczer* Árpád tagtársainkat; tisztelettel kérem méltóztassanak hozzájárulni, hogy emléküket jegyzőkönyvünkben megörökíthessük. *(Helyeslés!)*

Örömmel jelentem, hogy taglétszámunk tavaly óta 200 fővel szaporodott. Ezidőszerint tehát 1284 tagunk van, akik közül *82 az erdőbirtokossági társulat; ez a tétel négy lelkes m. kir. erdőfelügyelő kartársunk megértő, szíves fáradozásának az eredménye.*

*

Anyagi helyzetünkről ne méltóztassanak bővebb részletezést kérni tőlem, mert hiszen azt kellene mondanom, magam sem tudom, miből élünk. De itt vagyunk, élünk, dolgozunk és szent meggyőződésem, hogy amig érdemes munkát végzünk, amelyre hazánknak szüksége van, az Országos Erdészeti Egyesület nem pusztulhat el.

Mély hálával kell megemlékeznem a földmívelésügyi miniszter úr Őnagyméltóságáról, aki ebben az évben is jelentékeny

anyagi támogatásban részesített bennünket; minden törekvésünk odairányul, hogy ez a segítség olyan befektetés legyen, amely dúsan kamatozik a magyar erdőgazdaságnak!

Tisztelettel bejelentem, hogy a soproni diákmenza támogatására indított gyűjtésünk — erdőbirtokos tagtársaink áldozatkészségéből — 9395 P-t eredményezett; a vértanuhalált halt erdészeti és vadászati alkalmazottak emlékművére pedig — amelynek a felállítását a nyárra tervezzük — 4986.60 P gyűlt össze.

*

Tisztelt Közgyűlés! A mult — amelyre építeni kívánunk — mindenképen érték. Ha kedvező volt, az eredményeivel, ha kedvezőtlen, a tanulságaival szolgálja a jövőt.

Azok, akik az egyesületben és az egyesületért küzdöttek, a mi munkánkat könnyítették meg; ezért illeti hálás kegyeletünk *Horváth Sándor, Kaán Károly* és *Bund Károly* emlékét a közelmultból.

A holnapnak mi vetjük meg az alapját, ezt soha el ne felejtsük.

Egyesületünk boldogulása elválaszthatatlan a magyar erdőgazdaság fejlődésétől, — ennek a feltételeit nemrégen összegezte *vitéz Onczay László* kartársunk a Magyar Mérnök- és Építész-Egyletben tartott előadása alkalmával.

Az erdők fenntartásának és virulásának szerte a világon az a nemes konzervativizmus az alapja, amely 100 esztendőkkel számoló tervezésünket minden más gazdasági ágétól elválasztja.

Ehhez hűnek maradni a mi legfőbb kötelességünk.

A megoldás módjainál pedig kövessük *Széchenyi*nek mindnyájunkhoz intézett, örök időkre szóló tanítását:

„Ha mint *nemzet* nagyra nőni kívánunk, *uralkodjunk szenvedelminken*, s hozzuk józan, hidegvérű számolásaink által helyre nemzeti életünkön ütött mindazon csorbát, melyek után még most is annyira sínylődik a magyar!"* *(Taps!)*

Waldbott Kelemen báró, elnök: Érdeklődéssel hallgattuk a Titkár úr szépen felépített jelentését és azt hiszem hozzá méltóztatnak járulni ahhoz, hogy előadásáért a közgyűlés köszönetét fejezhessem ki neki. *(Helyeslés.)*

Waldbott Kelemen báró, elnök: Tisztelt Közgyűlés! Harmadszor történik, hogy egyesületünk a tagtársi ragaszkodás előtt tisztelettel hajtja meg az elismerés zászlaját és díszoklevelet nyujt át azoknak a tagoknak, akik 50 éven át jóban-rosszban hűségesen kitartottak mellettünk.

Hogy az összetartás milyen érték, nem kell bővebben magyaráznom és mindnyájan érezzük, hogy nehéz harcainkban kétszeresen sokat jelent minden tagtársunk támogatása.

Ebben az évben ünnepünket még fényesebbé teszi, hogy az 50 éves tagok körében olyanokat is tisztelhetünk, akiket Trianon

* „Kelet népe." 1841.

sem tudott elszakítani tőlünk és 22 évi rabság után hitben, szeretetben és ragaszkodásban töretlenül tértek vissza hozzánk. *(Taps és éljenzés!)*

Az Országos Erdészeti Egyesületnek nagy büszkesége, hogy ilyen tagjai vannak és önmagát tiszteli meg, amikor az okleveleket átnyujtja hűséges fegyvertársainak.

Adja a Mindenható, hogy kedves ünnepeltjeink még számos éven át lehessenek töretlen egészségben és munkakedvben támogatóink és a fiatalabb nemzedék követendő példái.

Isten áldása kísérje minden lépésüket egyesületünk és a magyar haza javára! *(Lelkes taps!)*

Személyesen veszik át az oklevelet: *Nemes Károly* ny. m. kir. főerdőtanácsos, *Pászthy Ferenc* ny. m. kir. főerdőtanácsos, *Petrás Jakab* ny. m. kir. főerdőtanácsos, *Térfi Béla* ny. miniszter, az Országos Erdészeti Egyesület alelnöke, Szentendre Megyei Város képviseletében *Dezsőfi Ferenc dr.* tanácsnok és a Vuk M. és Fiai cég képviseletében *Vuk Gyula* m. kir. keresk. főtanácsos.

Távolmaradásukat kimentették és díszoklevelük postán való elküldését kérték: *Huszár Pál* ny. miniszteri tanácsos és *Kintses József* ny. m. kir. főerdőtanácsos.

Nemes Károly: Méltóságos Elnök Úr! Tisztelt Közgyűlés! A jó Isten végtelen kegyelméből csaknem mindnyájan személyesen is eljöhettünk, mi kitüntetettek, erre a szép ünnepélyre. Hálásan köszönjük, hogy az egyesület nem feledkezett meg rólunk és a régi szeretettel ölelt keblére bennünket. A 22 évi idegen uralom alatt megöregedtünk, de most ismét itt vagyunk és van még bennünk erő is, hála Istennek. Igérjük, hogy mint azelőtt 22 évvel, ezután is hűséges munkatársai kívánunk lenni az egyesületnek. Isten éltesse az Elnök urat, s az egyesület minden tagját. *(Lelkes taps!)*

Waldbott Kelemen báró, elnök: Következik tárgysorozatunk 6. pontja: az 1941. évi zárószámadás és az 1941. évi költségvetés letárgyalása. Mind a kettőt az igazgató-választmány is letárgyalta és elfogadásra ajánlja a t. Közgyűlésnek. *(Elfogadjuk!)*

Ha tehát hozzá méltóztatnak járulni, mind a zárószámadást, mind a költségvetést elfogadottnak nyilvánítom.

Következik az 1942. évi közgyűlés helyének és idejének a megállapítása.

Biró Zoltán ügyvezető: Tisztelettel javaslom, méltóztassanak ebben a kérdésben a döntést az igazgató-választmányra bízni. Pillanatnyilag úgysem tudunk végleges határozatot hozni, minden a háborús viszonyok további alakulásától függ. Igen örülnénk, ha két balsikerű próbálkozás után mégis csak Kassán tarthatnók meg a legközelebbi közgyűlést, de ha ehhez nem lesznek meg az előfeltételek, újból csak Budapesten ülhetünk össze. Az igazgató-választmány mindenesetre a helyzet alapos mérlegelése után fog dönteni.

A közgyűlés az ügyvezető indítványát egyhangúlag magáévá teszi.

Waldbott Kelemen báró, elnök: Következik az igazgató-választmány megüresedő helyeinek a betöltése. A szavazatszedő bizottság elnökéül *Czillinger János*, tagjaiul pedig *Kovács József* és *vitéz Tamás József* tagtársainkat kérem fel és a szavazás idejére az ülést felfüggesztem.

*

Waldbott Kelemen báró, elnök: Az ülést újból megnyitom és felkérem *Czillinger János* erdőtanácsos urat, hogy a szavazás eredményét a közgyűlés elé terjeszteni szíveskedjék.

Czillinger János: Tisztelt Közgyűlés! Beérkezett összesen 82 szavazat. Ebből érvénytelen volt 6. Az érvényes szavazatokból a legtöbben a következő jelöltek kapták: *Arató Gyula, Béldi Kálmán gróf, Bencze Pál, Biedermann Imre báró, borhi Borhy György, Czillinger János, Földváry Miksa, Inkey Pál báró, Károlyi Gyula gróf, Klőzel Oszkár, Lády Géza, vitéz Onczay László, Prónay Gábor báró, Rochlitz Béla, Rónai György* és *Urbánfy Ignác.*

Waldbott Kelemen báró, elnök: A megejtett szavazás eredményeképpen a felsorolt urakat az 1942. évi január 1-étől 1945. évi december hó 31.-éig terjedő 4 évre igazgató-választmányunk tagjainak nyilvánítom és ebben a tisztségükben szívből köszöntöm őket.

Kíván valaki indítványt tenni? Ha senki, úgy tárgysorozatunkat kimerítettnek jelentem ki és amikor mégegyszer megköszönöm szíves megjelenésüket, közgyűlésünket berekesztem. *(Taps.)*

* *
*

A közgyűlés után a jelenlévők legnagyobb része a Pannónia-szállóban közös ebédre gyűlt össze, amely a legjobb hangulatban tartotta együtt a vendégeket a késő délutáni órákig.

Elsőnek *Waldbott Kelemen báró* elnök emelte a poharát a *Kormányzó Úr* Ő Főméltóságára. *Biró Zoltán* az elnököt, *Mihályi Zoltán dr.* a díszoklevelet nyert tagokat, *Roth Flóris* — igen kedvesen és meleg kartársi szeretettől áthatott két beszédben — az erdészeket, *Roth Gyula* a bányásztársadalmat, *Tóth Bódog* a vadászokat, *Waldbott Kelemen* báró pedig a hölgyeket köszöntötte fel, míg *Festetics Pál gróf* befejezésül áhitatos figyelemmel hallgatott költői szépségű beszédében az örök természet csodálatos útmutatásainak a példáján az erdészek, vadászok és minden magyarok szeretetteljes, termékeny összefogására ürítette poharát.

Felelős kiadó: dr. Mihályi Zoltán.

Stádium Sajtóvállalat Rt., Budapest. Felelős: Győry Aladár igazgató.

Az „Erdészeti Lapok“ 1942. évi II. füzetének a tartalma:

(Inhalt. — Sommaire. — Contents.)

Páter Ernő: A faragottfa káros térhódítása. — *(Das schädliche Platzgreifen des bezimmerten Kantholzes. — La généralisation regrettable de l'emploi du bois taillé. — Detrimental Increase of Hewn Building Timber.)* 51

Vásárhelyi István: Adatok a borsodi Bükk gerinces-faunájához. — *(Beiträge zur Wirbeltierwelt des Bükk-Gebirges. — Contributions à l'étude de la faune des vertébrés des Monts Bükk. — Contributions to the Vertebrate Fauna of the Bükk-Mountains.)* 58

Hivatalos közlemények. — *(Amtliche Mitteilungen. — Communications officielles. — Official Communications.)*

A m. kir. földmívelésügyi miniszter 80.324/1942. számú körrendelete az erdőőri kitüntetések előkészítése tárgyában 67

A m. kir. minisztérium 5401942. M. E. számú rendelete a zár alá vett anyagkészletek jegyzékének a módosítása tárgyában. (Kivonat.) 68

A m. kir. iparügyi miniszter 7.106/1942. Ip. M. számú rendelete az egyes anyagkészletek bejelentéséről szóló 990/1939. M. E. sz. rendelethez mellékelt jegyzék módosítása tárgyában. (Kivonat.) 69

A M. Kir.. Minisztérium 980/1942. számú rendelete egyes faanyagkészleteknek a termelőnél zár alá vétele tárgyában. (Kivonat.) 70

A m. kir. földmívelésügyi miniszter 111..111/1942. F. M. számú rendelete az Országos Mezőgazdasági Biztosító Intézetnél baleset esetére biztosítottak biztosítási díjainak, valamint a baleseti segélyeknek (járadékoknak) újabb szabályozásáról. (Kivonat.) 71

Irodalom. — *(Literatur. — Bibliographie. — Reviews.)*

G. Baader: Der Kiefernüberhaltbetrieb. *(M.)* 72

A M. Kir. Kertészeti Akadémia Közleményei. VII. kötet . 72

Héjjas Endre: Méhészeti kalauz 73

Hazai folyóiratok 73

Külföldi lapszemle 77

Különfélék. — *(Verschiedenes. — Divers. — Notes.)*

Halálozás.

Krutkovszky Károly † 84

Személyi hírek 84

Bíró Zoltán felszólalásai a felsőházban 85

Csemeteigénylés 91

A dugványozás 92

Adományok 93

Hirdetések. — *(Anzeigen. — Annonces. — Advertisements.* . . . 94

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

A bustyaházai m. kir. erdőigazgatóság técsői erdőhivatalának 16. tagjában (Sugatag völgye) a XII. és XV. sz. vágásokban kitermelendő összesen cca 5000 m³ és a 23/e. d, g, erdőrészletekben (Várhegy) kitermelésre kerülő 2500 m³ vegyes (I., II. és III. oszt. **bükkrönkő** tő mellett kitermelve két csoportban (5000 + 2500 m³) zárt írásbeli ajánlatú versenytárgyaláson eladásra kerül.

A két eladási csoportra külön borítékban külön ajánlat teendő.

A zárt írásbeli ajánlatokat *1942. évi február hó 27-én* d. e. 11 óráig kell benyujtani a bustyaházai m. kir. erdőigazgatósághoz, ahol azokat ugyanazon a napon déli 12 órakor nyilvánosan fogjuk felbontani.

Az árverési és szerződési feltételek, valamint az ajánlati ürlapok és borítékok a bustyaházai m. kir. erdőigazgatóságnál szerezhetők be.

Bustyaháza, 1942. évi február hó 7-én.

M. kir. Erdőigazgatóság.

(235. sz.) (704/1942. sz.)

Minden **fatermelő-, fakereskedő- és faiparos FONTOS ÉRDEKE,** hogy hirdetése a husvétkor, 3000 példányban megjelenő, nélkülözhetetlen erdőgazdasági segédkönyvből, az

ERDÉSZETI ZSEBNAPTÁR-ból

ki ne maradjon. — A hirdetések díja: a szövegmagasság minden millimétere **2·50 P.** Egész oldalas hirdetés kedvezményesen **300 P,** féloldalas **150 P.**

ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET
Budapest, V., Alkotmány-utca 6. sz.

TÁVBESZÉLŐ: 323—722.